

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΣΥΝ.Π.Ε.

**Ετήσια Οικονομική Έκθεση
για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)**

Ιούνιος 2019

Περιεχόμενα	Σελίδα
A) Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	3
B) Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	21
Γ) Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α	26

Α) Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 2018

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία ακολουθεί, αφορά τη χρήση 2018 (1.1.2018 - 31.12.2018). Η Έκθεση είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 43 του Κ.Ν. 2190/1920.

Η παρούσα Έκθεση απεικονίζει κατά τρόπο αληθή, όλες τις σχετικές, αναγκαίες κατά Νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπειριστατωμένη ενημέρωση για τη δραστηριότητα, κατά την εν λόγω χρονική περίοδο, της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας Συν. Π.Ε.

Η Έκθεση περιλαμβάνεται αυτούσια, μαζί με τις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας και τα λοιπά απαιτούμενα από το Νόμο στοιχεία και δηλώσεις, στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση που αφορά τη χρήση 2018.

A.	Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	4
B.	Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	4
Γ.	ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	5
Δ.	ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	6
Ε.	Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	7
ΣΤ.	ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018	9
Ζ.	ΣΤΟΧΟΙ 2019	9
Η.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	10
Θ.	ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	13
Ι.	ΕΞΕΛΙΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2018	14
ΙΑ.	ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΡΘΡΟΥ 6 Ν. 4374/2016	19
ΙΒ.	ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	19

A. Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Στασιμότητα εμφανίζει η ανάπτυξη σε παγκόσμιο επίπεδο για το 2018. Στο 3,7% έκλεισε η αύξηση του παγκόσμιου ΑΕΠ σε σχέση με το επίσης 3,7% του 2017. Ο δείκτης οικονομικού κλίματος όμως και τα οικονομικά δεδομένα στις προηγμένες αλλά και τις αναδυόμενες οικονομίες επιδεινώνονται από το Φθινόπωρο του 2018, γεγονός που υποδηλώνει την εξασθένηση της παγκόσμιας ανάπτυξης.

Η παγκόσμια οικονομία συνεχίζει να χάνει τη δυναμική της και έχει εισέλθει σε φάση «συγχρονισμένης επιβράδυνσης» η οποία μπορεί να είναι δύσκολο να αντιστραφεί το 2019.

Ο ρυθμός ανάπτυξής της προβλέπεται να υποχωρήσει περαιτέρω στο 3,5% το 2019 και στο 3,6% το 2020, αναφέρει ο ΟΟΣΑ στην ενδιάμεση έκθεσή του για τις οικονομικές προοπτικές.

Αυτό είναι αποτέλεσμα των περιορισμών στο διεθνές εμπόριο, που επέβαλαν οι ΗΠΑ, αλλά και της υποχώρησης της ανάπτυξης της Κίνας, από το 7% στο 6% στο τέλος του 2018. Επιπρόσθετα ο δείκτης της παγκόσμιας ανάπτυξης υποχώρησε, επειδή τα στοιχεία που αφορούν στην πραγματική οικονομική δραστηριότητα ήταν πιο αδύναμα, σε χώρες, όπως η Ιταλία που εισήλθε σε ύφεση, την ασθμαίνουσα βιομηχανικά Γερμανία αλλά και τις ΗΠΑ. Σε παγκόσμιο επίπεδο, μόνο η Ινδία ξεχωρίζει ως εξαίρεση στην τάση επιβράδυνσης, ενισχυμένη από δημοσιονομικά και νομισματικά κίνητρα.

Η επιδείνωση των προοπτικών έφερε τις προειδοποιήσεις από το ΔΝΤ, το προτίθεται να υποβαθμίσει τις προβλέψεις ανάπτυξης. Επίσης ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), σημείωσε ότι οι συνεχιζόμενες εμπορικές εντάσεις έχουν εξασθενήσει τις προβλέψεις.

Οι προβλέψεις για την ανάπτυξη έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω σχεδόν σε όλες τις οικονομίες της G20, ενώ ιδιαίτερα μεγάλη είναι η αναθεώρηση για την Ευρωζώνη τόσο για το 2019 όσο και για το 2020.

Ο ΟΟΣΑ προβλέπει τώρα ρυθμούς ανάπτυξης μόλις 1% και 1,2% για την Ευρωζώνη το 2019 και το 2020, ενώ τον Νοέμβριο προέβλεπε 1,8% και 1,6%, αντίστοιχα.

Η ασθενής ανάπτυξη προβλέπεται ότι θα διαρκέσει για μεγαλύτερη περίοδο από όσο θεωρείτο αρχικά και για τον λόγο αυτό χρειάζονται νέα μέτρα πολιτικής για να ενισχυθεί η βραχυπρόθεσμη ζήτηση στην Ευρωζώνη και να τονωθούν οι προοπτικές ανάπτυξης της μεσοπρόθεσμα.

Ο ΟΟΣΑ αναφέρει ότι σημαντική αβεβαιότητα για την οικονομία παραμένει στην Ευρώπη και ότι ένα άτακτο Brexit θα αύξανε ουσιαστικά το κόστος για τις ευρωπαϊκές οικονομίες.

B. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το 2018 η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας συνεχίστηκε. Κινητήριες δυνάμεις ήταν η άνοδος των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών κατά 8,7% παρά την αύξηση και των εισαγωγών κατά 4,2%. Κάτι το οποίο αντανάκλα τη βελτίωση της εξωστρέφειας της οικονομίας.

Επίσης η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, που υποστηρίχθηκε από την αύξηση της απασχόλησης και την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, συνετέλεσαν στην επίτευξη θετικών ρυθμών ανάπτυξης.

Συνολικά, το ΑΕΠ ανήλθε σε όρους όγκου το 2018 σε 190,8 δισ. ευρώ έναντι 187,2 δισ. ευρώ το 2017, κάτι που μεταφράζεται στην αύξηση του 1,9%, νούμερο χαμηλότερο από τις προβλέψεις της κυβέρνησης, αλλά και των δανειστών. Η εξέλιξη ήταν αποτέλεσμα των χαμηλών επιδόσεων του δ' τριμήνου, με τον ρυθμό ανάπτυξης να διαμορφώνεται στο 1,6% σε σύγκριση με το δ' τρίμηνο του 2017. Κατά τη συγκεκριμένη περίοδο, του δ' τριμήνου του 2018 σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2018, στην Ελλάδα μειώθηκε η συνολική τελική καταναλωτική δαπάνη κατά 0,2%.

Οι θεσμοί εκφράζουν την ανησυχία ότι παγιώνεται ένας ρυθμός 1,5%-2% και μάλιστα και για τον λόγο αυτό, γεννάται προβληματισμός για το κατά πόσον είναι εφικτή η επίτευξη υψηλότερων ρυθμών για φέτος και τα επόμενα χρόνια, την ώρα που οι προβλέψεις για την Ευρώπη έχουν αναθεωρηθεί

σημαντικά προς τα κάτω, από 1,9% σε 1,3%, σύμφωνα με τις πρόσφατες χειμερινές προβλέψεις της Κομισιόν, η οποία, για την Ελλάδα, προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης κοντά στο 2,2% για το 2019.

Παρά την μη επίτευξη του στόχου, η διατήρηση θετικών ρυθμών ανάπτυξης σε συνδυασμό με τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που έχουν υλοποιηθεί τα τελευταία χρόνια, βοηθάει στην αναδιάρθρωση της οικονομίας. Το γεγονός αυτό συμβάλει στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και οδήγησε στην περαιτέρω αναβάθμιση του αξιόχρεου της χώρας από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης. Προβλέπεται εκ νέου υπέρβαση του πρωτογενούς αποτελέσματος έναντι του δημοσιονομικού στόχου.

Εντούτοις, η υπέρβαση του δημοσιονομικού στόχου στερεί πόρους από την πραγματική οικονομία, που θα βοηθούσαν την ανάκαμψή της και την ενίσχυση της ρευστότητας. Χρειάζεται, λοιπόν, μία αλλαγή του μίγματος δημοσιονομικής πολιτικής ώστε να γίνει πιο φιλικό προς την ανάπτυξη.

Παρά την επιβράδυνση των ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης τόσο διεθνώς όσο και στην ευρωζώνη, η αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας προβλέπεται ότι θα διατηρηθεί, υπό την προϋπόθεση όμως της απρόσκοπτης συνέχισης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, της εφαρμογής του προγράμματος των ιδιωτικοποιήσεων χωρίς καθυστερήσεις και της ενίσχυσης των παραγωγικών επενδύσεων.

Γ. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η σταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνεχίστηκε το 2018, γεγονός που είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τη βελτίωση των οικονομικών συνθηκών.

Σταδιακά, αν και με αργούς ρυθμούς επανακάμπτει η εμπιστοσύνη των καταθετών, και παρατηρείται αύξηση του ρυθμού επιστροφής των καταθέσεων, παρά την διατήρηση μέχρι τον Οκτώβριο των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (Capital Controls). Οι συνθήκες ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων βελτιώθηκαν με την περαιτέρω ενίσχυση της καταθετικής τους βάσης.

Αυτό συνετέλεσε ώστε να μειωθεί σημαντικά η εξάρτηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος από τον ELA - του μηχανισμού παροχής έκτακτης ενίσχυσης των τραπεζών σε ρευστότητα κάτι που δείχνει ότι το ελληνικό τραπεζικό σύστημα επανέρχεται στην κανονικότητα του.

Στα επίπεδα που έχει υποχωρήσει η εξάρτηση των ελληνικών τραπεζών το Μάιο, αντιστοιχεί στο 2% του συνολικού ενεργητικού της ή στο 4% του ΑΕΠ της χώρας. Σημειώνεται ότι στις αρχές του χρόνου η εξάρτηση κυμαινόταν στα 9,8 δισ. ευρώ, υποχωρώντας από τα 11 δισ. ευρώ που ήταν το τέλος του 2018, ενώ στο τέλος του 2017 άγγιζε τα 33,7 δισ. ευρώ.

Τα προ φόρων αποτελέσματα των τεσσάρων συστημικών τραπεζών κινήθηκαν σε αρνητικό έδαφος ως αποτέλεσμα των μειωμένων εσόδων που κατέγραψαν το 2018. Η μείωση του κόστους από την αποπληρωμή του ELA δεν κατέστη δυνατή να αναστρέψει το αρνητικό αποτέλεσμα.

Η μεγαλύτερη όμως πρόκληση για το εγχώριο τραπεζικό σύστημα είναι η διαχείριση του υψηλού αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (MEA). Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, που έφτασαν στην κορύφωσή τους το Σεπτέμβριο του 2016 (€106 δισ.) έχουν μειωθεί κατά €26 δισ. (στα €89 δισ.) δηλαδή έχουν υποχωρήσει από 50% και πλέον στο 44,8% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου, ενώ με βάση τον υποβληθέντα από τις ελληνικές τράπεζες στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) σχεδιασμό, ο στόχος είναι η περαιτέρω κατά 50 δισ. μείωσή τους, μέχρι τέλος του 2021. Εντούτοις, αν λάβουμε υπόψη μας τον υφιστάμενο αρνητικό ρυθμό πιστωτικής επέκτασης και την απομόχλευση που συντελείται στους ισολογισμούς των πιστωτικών ιδρυμάτων δεν δημιουργούνται περιθώρια εφησυχασμού. Η επίλυση του προβλήματος της αποτελεσματικής διαχείρισης των MEA απαιτεί πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς μείωσής.

Είναι όμως θετικό ότι τα τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί αρκετά βήματα σε επίπεδο τόσο νομοθετικών πρωτοβουλιών και ρυθμιστικού πλαισίου για να αρθούν θεσμικά και διοικητικά εμπόδια,

τα οποία είχαν κάνει δυσχερέστερη την αποτελεσματική διαχείριση των ΜΕΑ. Παράλληλα, συνεχίζονται οι συζητήσεις για ένα καθολικό και συνολικό πλαίσιο διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Είναι, όμως, σε κάθε περίπτωση, βέβαιο ότι η περαιτέρω πορεία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος θα καθορίσει και τον ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα εφάρμοσαν το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 – Χρηματοοικονομικά μέσα (ΔΠΧΑ 9) για πρώτη φορά την 1η Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 9 αντικατέστησε το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 39. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 επέφερε σημαντικές τροποποιήσεις στις λογιστικές αρχές που αφορούν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού και οι δείκτες ανθεκτικότητας των ελληνικών τραπεζών σε ενοποιημένη βάση το 2018 επηρεάστηκαν δυσμενώς.

Η σημαντικότερη επίδραση από την εφαρμογή του νέου προτύπου αφορά την υιοθέτηση αυστηρότερων λογιστικών αρχών σχετικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών μέσων. Συγκεκριμένα, οι τράπεζες κατά την 1η Ιανουαρίου 2018 σχημάτισαν αυξημένες προβλέψεις κατ' εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 με αποτέλεσμα τη μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (μετά από προβλέψεις) κατά 5,2 δισεκ ευρώ, ενώ για ολόκληρη την περίμετρο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 η συνολική επίπτωση ανέρχεται σε μείωση 5,7 δισεκ. ευρώ λαμβάνοντας υπόψη και την αναβαλλόμενη φορολογία.

Αντίστοιχη ήταν και η άμεση επίπτωση στα λογιστικά ίδια κεφάλαια με αποτέλεσμα η κεφαλαιακή επάρκεια των ελληνικών τραπεζικών ομίλων, να υποχωρήσει.

Οι ελληνικές τράπεζες επέλεξαν να χρησιμοποιήσουν τις μεταβατικές διατάξεις εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9. Με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 2395/2017, παρέχεται η δυνατότητα στα πιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόσουν σταδιακά την επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 στα εποπτικά κεφάλαια στη διάρκεια πενταετούς μεταβατικής περιόδου που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2018. Θα πρέπει λοιπόν να διατηρήσουν ένα σημαντικό κεφαλαιακό απόθεμα προκειμένου να απορροφήσουν τις μελλοντικές επιδράσεις από τη σταδιακή επίπτωση στα εποπτικά κεφάλαια από την ολοκλήρωση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9.

Δ. ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Σημαντικές ανακατατάξεις σημειώθηκαν το 2018 στο χώρο των Συνεταιριστικών τραπεζών, οι οποίες εντός του Ιουνίου θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες ανακεφαλαιοποίησης, ενώ ολοκληρώθηκαν οι συγχωνεύσεις και είναι προ των πυλών μια τρίτη άδεια πανελλαδικής εμβέλειας για συνεταιριστική τράπεζα, μετά από αυτές της Παγκρήτιας και της Χανίων.

Συγκεκριμένα, η Συνεταιριστική Ηπείρου αναμένεται να πάρει το πράσινο φως από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς κατάφερε μέσω αύξησης κεφαλαίου να συγκεντρώσει το ποσό των 19 εκατ. ευρώ, γεγονός που της έδωσε τη δυνατότητα να αποκτήσει άδεια πανελλαδικής εμβέλειας.

Σε ότι αφορά τις συγχωνεύσεις, οι Συνεταιριστικές Σερρών και Πιερίας έχουν καλύψει τα κεφάλαια ύψους 1,2 εκατ. ευρώ και ήδη έχει ολοκληρωθεί η συγχώνευσή τους με απορρόφηση της Συνεταιριστικής Τράπεζας Πιερίας από τη Σερρών.

Αντίστοιχα, η Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας έχει ήδη απορροφήσει τη Συνεταιριστική Έβρου καθώς έχουν καλύψει τα απαιτούμενα κεφάλαια ύψους 1,5 εκατ. ευρώ. Έτσι, ο αριθμός των συνεταιριστικών, μετά τις συγχωνεύσεις, μειώθηκε στις εφτά.

Σε εξέλιξη εξάλλου βρίσκεται η διαδικασία αύξησης κεφαλαίου, με ιδιωτική τοποθέτηση, της μεγαλύτερης συνεταιριστικής τράπεζας, της Παγκρήτιας.

Μετά τις συγχωνεύσεις, το τοπίο των συνεταιριστικών τραπεζών αλλάζει και στόχος είναι να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, συνεχίζοντας να χρηματοδοτούν

δεκάδες χιλιάδες πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν δυσκολίες πρόσβασης στον τραπεζικό δανεισμό.

Ωστόσο έχουν πολύ δρόμο ακόμα να διανύσουν, καθώς σε αντίθεση με την υπόλοιπη Ευρώπη όπου οι συνεταιριστικές κατέχουν σημαντικό μερίδιο αγοράς σε δάνεια και καταθέσεις, στην Ελλάδα οι 7 συνεταιριστικές τράπεζες έχουν μόλις το 1% της αγοράς πιστώσεων και 113 καταστήματα.

E. Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον λειτούργησε και η Συνεταιριστική τράπεζα Καρδίτσας. Το 2018 θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μία χρονιά σημαντικής αύξησης των μεγεθών και των αποτελεσμάτων της τράπεζας.

Το ενεργητικό ξεπέρασε για πρώτη φορά τα 100 εκ. σημειώνοντας αύξηση κατά 9,88% σε σχέση με το 2017, φθάνοντας τα 105,1 εκ.

Οι καταθέσεις - μετά την σημαντική μείωση που παρουσίασαν το 2015 - συνέχισαν την ανοδική τους πορεία. Στο τέλος του 2018 ξεπέρασαν τα 90 εκ. από 81 εκ. το 2017 σημειώνοντας αύξηση κατά 9,35 εκ. ή 11,5%. Το μερίδιο αγοράς στον Νομό Καρδίτσας άγγιξε το 11%.

Οι χορηγήσεις έφθασαν τα 71,11 εκ., αυξημένες κατά 6,0 εκ. Ο συνεχής ρυθμός θετικής πιστωτικής επέκτασης (9,2% το 2018) επιβεβαιώνει την πρόθεση του ΔΣ της τράπεζας να συνεχίσει να χρηματοδοτεί την τοπική οικονομία. Επισημαίνουμε ότι αυτό συνέβη σε μία χρονιά κατά την οποία συνεχίστηκε η αποπληρωμή των δανείων που δόθηκαν τα προηγούμενα χρόνια μέσω του ΕΤΕΑΝ (πρόγραμμα ΤΕΠΙΧ) και δανείων στην ενέργεια.

Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων (>90 ημερών + οριστικές καθυστερήσεις) μειώθηκε περαιτέρω βρίσκεται στο 32,52% σε σχέση με το 36,97% του 2017, σημαντικά χαμηλότερα από τον μέσο όρο του τραπεζικού συστήματος, με σαφή τάση μείωσης όπως δείχνουν τα πρώτα στοιχεία του 2019. Αυτό ήταν αποτέλεσμα της επιτυχούς διαχείρισης των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων αλλά και της σημαντικής αύξησης του συνόλου των χορηγήσεων.

Οι σχηματισθείσες προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ανέρχονται στο ποσόν των €18.309.116. Οι σωρευμένες προβλέψεις αντιπροσωπεύουν το 25,74% των συνολικών απαιτήσεων από πελάτες, με τον μέσο όρο των Ελληνικών Τραπεζών να ανέρχεται στο 23,91%.

Μετά τα παραπάνω ο δείκτης χορηγήσεων προς καταθέσεις μειώθηκε ακόμη περισσότερο στο 78,54%, έναντι του 80,51% του 2017 και 85,48% του 2016.

Οι εγγραφές νέων μελών συνεχίζονται με υψηλούς ρυθμούς. Το 2018 εισήλθαν στη τράπεζα 1.066 (έναντι 851 του 2017) νέοι συνεταίροι για να κλείσει η χρονιά με συνολικά 9.450 μέλη τα οποία κατέχουν 242.307 (έναντι 230.709 το 2017) συνεταιριστικές μερίδες. Ήδη τους πρώτους μήνες του 2019 τα μέλη ξεπέρασαν τον αριθμό ορόσημο των 10.000.

Τα συνολικά έσοδα εκμετάλλευσης έφθασαν τα 3,57 εκ. σημαντικά αυξημένα κατά 22,09% σε σχέση με το 2017 (2,92 εκ).

Τα συνολικά έξοδα (λειτουργίας, διοίκησης αποσβέσεων κλπ) παρουσιάστηκαν αυξημένα κατά 8,47% (2,04 εκ. το 2018 έναντι 1,87 εκ. το 2017) που οφείλεται στην αύξηση του εργασιακού κόστους, μετά την υποχρεωτική εφαρμογή της κλαδικής σύμβασης εργασίας της ΟΤΟΕ από τον Σεπτέμβριο του 2018. Την τρέχουσα χρονιά με την εφαρμογή της σύμβασης σε δωδεκάμηνη βάση, το εργασιακό κόστος αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω τα λειτουργικά κέρδη έφθασαν τα 1,53 εκ €, αυξημένα κατά 46,6% σε σχέση με το 2018 (1,05 εκ €) επιβεβαιώνοντας για μια ακόμη χρονιά την δυναμική λειτουργική κερδοφορία της τράπεζας μας.

Τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους και ζημίες απομειώσεων (προβλέψεις) ανήλθαν στα 934.752 € έναντι 602.172 € του 2017 σημειώνοντας σημαντική αύξηση κατά 52,11%. Αυτό συνέβη παρά τον υψηλότερο φόρο εισοδήματος που καταγράφεται στις οικονομικές καταστάσεις. Στο παραπάνω εξαιρετικό αποτέλεσμα συνέβαλε και η αποτελεσματική διαχείριση του χαρτοφυλακίου καθυστερήσεων.

Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της τράπεζας ανήλθαν στο ποσό των 12.918.450 €. (DTA 2,89 εκ. ή 22,39%) μειωμένα κατά 88.980€ σε σχέση με το προηγούμενο έτος ως αποτέλεσμα της εφαρμογής των IFRS 9. Η λογιστική τιμή της μερίδας διαμορφώθηκε στα 53,31 €

Από 01/01/2018 εφαρμόζεται από την τράπεζά μας το ΔΠΧΑ 9, το οποίο αντικατέστησε το αντίστοιχο ΔΛΠ 39. Με το νέο πλαίσιο γίνεται αναγνώριση ως πρόβλεψη απομείωσης, των αναμενόμενων ζημιών, σε αντίθεση με το προηγούμενο πλαίσιο όπου η πρόβλεψη απομείωσης λάμβανε χώρα σε υφιστάμενες ζημίες. Η υποχρεωτική εφαρμογή του νέου προτύπου, επιβάρυνε τα κεφάλαια της τράπεζας την 1/1/2018, με το ποσόν του 1.537.203,79 € (new allowances 2.165.075,76 € με DT 627.871,97 €). Η σημαντικότερη λοιπόν πρόκληση για το 2018 ήταν η απόσβεση της επίπτωσης αυτής. Μετά την μεγάλη αύξηση της κερδοφορίας, αλλά και της εισροής νέου κεφαλαίου, η τράπεζα μας κατάφερε, στο τέλος του έτους να αποσβέσει ολοσχερώς την εν λόγω επίπτωση.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας μετά την εφαρμογή του IFRS 9 διαμορφώθηκε στο τέλος του 2018 στο 20,18%. Είναι ο υψηλότερος ΔΚΕ στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Ο δε δείκτης ρευστότητας (LCR) ανήλθε στο 188,27% αρκετά υψηλότερος από τον ελάχιστο απαιτούμενο.

Τον Νοέμβριο του 2018 στον σχετικό εποπτικό διάλογο ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα της διαδικασίας εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP).

Η διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης δείχνει την κατάσταση μιας τράπεζας σε σχέση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις και τον τρόπο με τον οποίο η τράπεζα αντιμετωπίζει τους κινδύνους.

Το αποτέλεσμα της εν λόγω αξιολόγησης επιβεβαίωσε την άριστη κατάσταση στην οποία βρίσκεται η τράπεζά μας, αποσπώντας την καλύτερη βαθμολογία μεταξύ όλων των τραπεζικών ιδρυμάτων της χώρας.

Από την εποπτεύουσα αρχή τέθηκε ελάχιστος δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας για την Συνεταιριστική τράπεζα Καρδίτσας στο 12,17% (8% βασικό δείκτη + 1,67% πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις + 2,5% απόθεμα ασφαλείας). Όπως αναφέρουμε και παραπάνω η τράπεζά μας υπερβαίνει αρκετά αυτό τον δείκτη.

Τα αποτελέσματα του 2018 και οι συνεχείς κερδοφόρες χρήσεις, επιβεβαιώνουν την σταθερότητα, την δυναμική της και την ανοδική πορεία της Συνεταιριστικής τράπεζας Καρδίτσας. Το ΔΣ της τράπεζας θέλοντας να εκμεταλλευτεί την δυναμική της τράπεζας και την ευνοϊκή συγκυρία, υπέβαλε στη ΤτΕ αίτημα για την χορήγηση άδειας δραστηριοποίησης σε ευρύτερη γεωγραφική περιοχή που περιλαμβάνει την περιφέρεια Θεσσαλίας και όμορες περιφέρειες. Η ΤτΕ ανταποκρινόμενη θετικά, προτίθεται να αντιμετωπίσει συνολικά το θέμα των συνεταιριστικών τραπεζών με ρύθμιση που θα συνδυάζεται με τη νέα διοικητική διαίρεση της χώρας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με σκοπό την ισχυροποίηση της τράπεζας και παρά την συνεχή κερδοφορία, εφαρμόζει όλα αυτά τα δύσκολα χρόνια συγκρατημένη μερισματική πολιτική, όπως εξάλλου συνιστά και με εγκύκλιό της η ΤτΕ.

Το Διοικητικό συμβούλιο της τράπεζας εφαρμόζει, με διαφάνεια, όλες τις σύγχρονες αρχές εταιρικής διακυβέρνησης. Προσαρμόζεται άμεσα στις απαιτήσεις των εποπτικών αρχών και οργανώνει επιτελικά και διοικητικά την τράπεζα καλύπτοντας τις θεσμικές υποχρεώσεις αλλά και τις αυξημένες ανάγκες λειτουργίας που προκύπτουν από την αύξηση των μεγεθών. Καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να ανταποκριθεί με συνέπεια στις προσδοκίες των μελών και των πελατών.

Η Συνεταιριστική τράπεζα Καρδίτσας πρωτοπορεί στην Ελλάδα στην ανάπτυξη δράσεων που στόχο έχουν την ενίσχυση της πραγματικής οικονομίας, την τόνωση της κοινωνικής οικονομίας, την ανάδειξη των παραγωγικών δομών της περιοχής μας. Τα στελέχη της τράπεζας και όλοι οι εργαζόμενοι σε αυτή, επέδειξαν για άλλη μία χρονιά, απαράμιλλο ζήλο, συνέπεια εργατικότητα και διάθεση εξέλιξης. Είναι αυτοί που μαζί με την εμπιστοσύνη και τα κεφάλαια των μελών κρατάνε σε υψηλό επίπεδο την Συνεταιριστική τράπεζα Καρδίτσας.

ΣΤ. ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018

Σε όλη τη διάρκεια του 2018, η Διοίκηση και οι υπηρεσίες της Τράπεζας ανταπεξήλθαν στα προβλήματα που έθεσε η πραγματικότητα με τις κυριότερες δραστηριότητες της για το έτος να συνοψίζονται στα παρακάτω:

- Συνεχίστηκε η προσπάθεια διατήρησης κερδοφορίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη μείωση των λειτουργικών εξόδων, την αύξηση των μεγεθών και τη μείωση των καθυστερημένων δανείων, ενώ παράλληλα αυξήθηκαν οι θέσεις εργασίας στην Τράπεζα.
- Ολοκληρώθηκε με επιτυχία το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα H2020 - Profit, στο οποίο μετείχε ως εταίρος η Τράπεζα μας
- Ολοκληρώθηκε με επιτυχία το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα SEE-GR, στο οποίο μετείχε ως εταίρος η Τράπεζα μας
- Υποβλήθηκε πρόταση στο "Ψηφιακό Άλμα" ύψους 400 χιλιάδων ευρώ για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Τράπεζας.
- Ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη των υπηρεσιών E-Mail alert και ηλεκτρονικών ενημερώσεων μέσω εναλλακτικών δικτύων.
- Συνεχίστηκε η βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών από το Web Banking
- Βελτιστοποιήθηκαν οι διαδικασίες για τη διάθεση τερματικών POS στους πελάτες-εμπόρους της Τράπεζας
- Αναπτύχθηκαν περαιτέρω τα συστήματα ενημέρωσης (MIS) της Διοίκησης και των υπηρεσιών της καθώς και το Intranet της Τράπεζας, που παρέχει υπηρεσίες ενημέρωσης και εκπαίδευσης.

Ζ. ΣΤΟΧΟΙ 2019

Βασικοί στόχοι της Τράπεζας για το 2019 αποτελούν:

- Η διεύρυνση της πελατειακής βάσης της τράπεζας
- Η ενίσχυση του κεφαλαίου με την είσοδο νέων συνεταίρων και αύξηση της συμμετοχής των παλαιών.
- Την αύξηση των εργασιών με δραστηριοποίηση σε ευρύτερη γεωγραφική περιοχή.
- Η περαιτέρω μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPEs).
- Η βελτίωση των μηχανογραφικών εφαρμογών της Τράπεζας.
- Η περαιτέρω αναβάθμιση και επέκταση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών συναλλαγών e-banking και η επέκταση της χρήσης των POS από τους πελάτες.
- Η αξιοποίηση του μοντέλου εκτίμησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στο πλαίσιο διαχείρισης των NPEs
- Η ανάπτυξη προϊόντων σε ξένο νόμισμα.
- Η επαρκής χρηματοδότηση της τοπικής οικονομίας και η εξυπηρέτηση των συνεταίρων.
- Η επέκταση των συνεργασιών με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, για τη χρηματοδότηση της τοπικής οικονομίας.

- Η διατήρηση ενός ισορροπημένου ρυθμού ανάπτυξης μεταξύ καταθέσεων και χορηγήσεων.
- Η επίτευξη ικανοποιητικής ρευστότητας μέσω των καταθέσεων, αλλά και συνεργασιών με άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.
- Η περαιτέρω κεντροποίηση των εργασιών, παράλληλα με τη διατήρηση ευελιξίας και τη συνεχή αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και της εξυπηρέτησης των πελατών.
- Επέκταση των συνεργασιών της Τράπεζας με Ιδρύματα Πληρωμών για την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών.
- Η μείωση των λειτουργικών εξόδων.

Η. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Στο ασταθές περιβάλλον της Ελληνικής οικονομίας, το Δ.Σ. της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας καταβάλλει ιδιαίτερες προσπάθειες έτσι ώστε να περιορίσει τους κινδύνους που μπορούν να επηρεάσουν την αξία των στοιχείων ενεργητικού- παθητικού (εντός και εκτός ισολογισμού) και συνεπώς της καθαρής θέσης της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, διαμορφώνει τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων, σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας, ενώ αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την επάρκεια των Ιδίων Κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων αξιολογείται και εξελίσσεται διαρκώς, λαμβάνοντας υπόψη τη βάση ιστορικών δεδομένων της Τράπεζας, τη δυναμική των αγορών, την εναρμόνιση με εποπτικές απαιτήσεις και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Για το σκοπό αυτό η τράπεζα έχει συστήσει και λειτουργεί Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων.

Η Τράπεζα, ετησίως, υποβάλλει προς τις αρμόδιες διευθύνσεις της Τράπεζας της Ελλάδας τη Διαδικασία Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) όπου αναλύει ποσοτικά και ποιοτικά τα μέσα που χρησιμοποιεί για τη διαχείριση των επιμέρους κινδύνων και τις μελλοντικές επιπτώσεις στη φερεγγυότητα της (Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας).

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος οικονομικής ζημιάς που μπορεί προκύψει από την πιθανή αθέτηση των συμβατικών υποχρεώσεων των δανειοληπτών. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για την Τράπεζα και για το λόγο αυτό η συστηματική και αποτελεσματική παρακολούθηση, μέτρηση και αποτίμησή του, αποτελούν πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης.

Για την αρτιότερη παρακολούθηση και διαχείριση των δανείων, η Τράπεζα έχει προχωρήσει, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο, στο διαχωρισμό των χρηματοδοτήσεων, σε αυτές που διαχειρίζεται η Διεύθυνση Πίστης και σε αυτές που διαχειρίζεται η Διεύθυνση Καθυστερήσεων.

Η Διεύθυνση Πίστης αξιολογεί και εισηγείται τα δάνεια όλων των καταστημάτων της τράπεζας. Για την αξιολόγηση των πιστούχων των επιχειρηματικών δανείων χρησιμοποιείται το πρόγραμμα της εταιρείας «Συστημική P.M. ΑΕ δημιουργίας & εμπορίας λογισμικών προγραμμάτων». Η τελική απόφαση για την έγκριση ή την απόρριψη της χρηματοδότησης έχει ανατεθεί σε τέσσερα εγκριτικά κλιμάκια, ανάλογα με το ύψος της χορήγησης.

Στα πλαίσια της ενίσχυσης της διαχείρισης του Πιστωτικού Κινδύνου σχεδιάστηκε και εφαρμόζεται από το 2017 η αλλαγή στη ροή πληροφορίας των αιτημάτων χρηματοδοτήσεων / ανανεώσεων με ενεργή συμμετοχή της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου με κατάλληλες γνωματεύσεις.

Η διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση έχει ανατεθεί στο τμήμα καθυστερήσεων (Διοικητικό Όργανο Καθυστερήσεων) και η λήψη απόφασης στην Επιτροπή Καθυστερήσεων. Η διεύθυνση

καθυστερήσεων ακολουθεί μεταξύ άλλων και τον Κώδικα Δεοντολογίας και κατατάσσει τους δανειολήπτες σε συνεργάσιμους και μη.

Ο στόχος της Διεύθυνσης Καθυστερήσεων είναι η εξεύρεση βιώσιμης λύσης για τους συνεργάσιμους πελάτες που δε μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους προς την Τράπεζα και έτσι ώστε να βελτιωθεί η εισπραξιμότητα και να διατηρηθεί σε όσο το δυνατόν χαμηλά επίπεδα ο δείκτης καθυστερήσεων.

Υπολειπόμενος Κίνδυνος

Η Τράπεζα λαμβάνει καλύμματα και εξασφαλίσεις έναντι πιστοδοτήσεων σε πελάτες, μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την αποπληρωμή των δανείων. Για το σκοπό αυτό, η Τράπεζα ενσωματώνει στην πολιτική της εξασφαλίσεις, οι κυριότερες των οποίων είναι:

- Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου
- Ενέχυρα επί καταθέσεων
- Προσημειώσεις / Υποθήκες ακινήτων
- Εγγυητικές επιστολές τραπεζών
- Ενέχυρα επί επιταγών
- Εκχωρημένες απαιτήσεις από Η/Ρ
- Εγγυήσεις Ελληνικών, Ευρωπαϊκών Ταμείων και Οργανισμών

Για τη εξέταση των επιπτώσεων του υπολειπόμενου κινδύνου στο συνολικό πιστωτικό κίνδυνο διεξάγονται τακτικά stress test.

Νομικός Κίνδυνος

Στην τράπεζα μας λειτουργεί Νομική Υπηρεσία η οποία στελεχώνεται από νομικούς συμβούλους, που έχει ως πεδίο ευθύνης τη διεκπεραίωση όλων των νομικών υποθέσεων της Τράπεζας και τη συνδρομή της στις υποθέσεις της Διεύθυνσης Καθυστερήσεων και Εμπλοκών.

Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου

Η τράπεζα μας δεν είναι εκτεθειμένη στον εν λόγω κίνδυνο

Κίνδυνος συγκέντρωσης

Λόγω του μικρού μεγέθους και της δραστηριοποίησης σε περιορισμένη γεωγραφική περιοχή όπου αναπτύσσεται συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα, εμφανίζει υψηλά ποσοστά συγκέντρωσης ανά κλάδο. Τα τελευταία όμως χρόνια έχει γίνει προσπάθεια μεγαλύτερης διασποράς με πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα. Στο πλαίσιο εκτίμησης του εν λόγω κινδύνου, υπολογίζεται η έκθεση της Τράπεζας ανά κλάδο δραστηριότητας και ανά πελάτη.

Κίνδυνος τιτλοποίησης

Η τράπεζα μας δεν έχει υλοποιήσει προγράμματα τιτλοποίησης

Κίνδυνος Αγοράς

Η τράπεζα μας δεν αντιμετωπίζει κίνδυνο αγοράς διότι η στρατηγική όλων των ΔΣ από την ίδρυσή της είναι να μην επεκταθεί σε προϊόντα πέραν των χορηγητικών.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Για την ελαχιστοποίηση του εν λόγω κινδύνου το ΔΣ επέλεξε να διατηρεί πάντα υψηλότερα διαθέσιμα των απαιτούμενων εποπτικών. Αυτό είχε βέβαια αρνητική επίδραση στα αποτελέσματα αλλά συνέβαλλε σε περιόδους κρίσης να μην αντιμετωπίσουμε προβλήματα που θα είχαν επίδραση στη φήμη της τράπεζας. Πλέον, η Τράπεζας διαχειρίζεται τον συγκεκριμένο κίνδυνο μέσω ενός ολοκληρωμένου πλαισίου παρακολούθησης της ρευστότητας (Διαδικασία Αξιολόγησης Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας – ΔΑΕΕΡ).

Λειτουργικός Κίνδυνος

Έχει δημιουργηθεί βάση δεδομένων καταγραφής γεγονότων λειτουργικού κινδύνου και κατάλληλες οδηγίες έχουν μοιραστεί στο προσωπικό. Η τράπεζα μας χρησιμοποιεί σύγχρονα λογισμικά για την υποστήριξη των λειτουργιών της και επενδύει στη συνεχή βελτίωση τους. Έχει εξελίξει σύστημα πληροφόρησης διοίκησης (MIS) το οποίο δίνει άμεση εικόνα όλων των μεγεθών της τράπεζας με αποτέλεσμα την ταχύτατη ανταπόκριση στην μεταβολή των συνθηκών. Οι σημαντικότεροι παράμετροι που συμβάλουν στην πιθανή αύξηση των απαιτήσεων είναι ο κίνδυνος από ΤΠΕ (τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών) και ο νομικός κίνδυνος.

Επιπρόσθετα γίνεται χρήση πλατφόρμας CRM για την ηλεκτρονική παρακολούθηση αποθήκευση πληροφοριών και υποθέσεων.

Κίνδυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Στα πλαίσια της κανονιστικής συμμόρφωσης της τράπεζάς μας έχουν κατά καιρούς πραγματοποιηθεί σεμινάρια με θέμα «την αποτροπή του ξεπλύματος χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας». Η συνεργασία της τράπεζάς μας κυρίως με μέλη μειώνει τις πιθανότητες για ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές. Οι υπεύθυνοι έχουν εκπονήσει εγχειρίδια στα οποία έχει πρόσβαση όλο το προσωπικό.

Λειτουργεί νομική επιτροπή καθώς και ένας δικηγόρος, πλέον, εργάζεται εντός της τράπεζας. Τα κείμενα που μας αποστέλλονται μοιράζονται απευθείας στις υπηρεσίες οι οποίες και πράττουν ανάλογα, δεν έχει προκύψει κάποιο σημαντικό πρόβλημα έως τώρα που να σχετίζεται με τον αναφερόμενο κίνδυνο.

Κίνδυνος Κεφαλαίων

Ο κίνδυνος έχει να κάνει με το επίπεδο, τη δομή και τη σταθερότητα των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων και κατά πόσο μπορούν να απορροφήσουν ζημιές. Η σύνθεση του Tier1 αποτελείται από συνεταιριστικό κεφάλαιο καταβεβλημένο χωρίς συμμετοχή καινοτόμων τίτλων και υβριδικών στοιχείων αντανakλώντας την πολιτική που ακολουθήθηκε όλα τα χρόνια λειτουργίας της τράπεζας.

Ο περιορισμός βάση Ν.4261/14 για τη μείωση κεφαλαίου άνω του 2% ενισχύει σημαντικά τη σταθερότητα των Ιδίων Κεφαλαίων της τράπεζας.

Υπάρχει μια ικανοποιητική διασπορά, εάν λάβουμε υπόψη το μέγεθος και το νομό που δραστηριοποιείται η τράπεζα.

Μερισματική Πολιτική – Προβλέψεις

Οι αποφάσεις της διοίκησης, διαχρονικά σχετικά με την μερισματική πολιτική που θα ακολουθήσει, είναι ένα μείγμα χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποφάσεων. Το εάν θα διανεμηθεί και το ύψος του μερίσματος διαφοροποιείται ανάλογα με την χρονιά. Δηλαδή, η τράπεζα ακολουθεί μια κυκλική μερισματική πολιτική με την οποία οι μεριδιούχοι επωμίζονται τελικά ολόκληρο τον κίνδυνο των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνει η επιχείρηση.

Η Διοίκηση μέσα από την άσκηση λελογισμένης μερισματικής πολιτικής έχει ως σκοπό το αντιστάθμισμα μεταξύ παρακρατηθέντων κερδών από τη μια μεριά και αποφυγής τριγμών μέσω της διατάραξης της φήμης από την άλλη. Ικανοποιώντας, όσο είναι δυνατόν, τους οριακούς επενδυτές μπορούμε και διατηρούμε ένα ικανοποιητικό ύψος και μία σταθερότητα στα ίδια κεφάλαια. Ένας όχι αμελητέος παράγοντας είναι και η αποτροπή αιτήσεων εξαγοράς – ρευστοποίησης που δημιουργεί πίεση στη λειτουργία της τράπεζας. Όσον αφορά το εάν η ρευστότητα θα επηρεαστεί από την εκταμίευση χρημάτων με την μορφή μερίσματος δεν υφίσταται τέτοιο πρόβλημα και για τη φετινή χρονιά.

Κίνδυνος Κερδοφορίας

Η συνεχιζόμενη επιβάρυνση επιχειρήσεων και νοικοκυριών έχει επίπτωση στα στοιχεία της τράπεζας. Οι αυξημένες ανάγκες για προβλέψεις και η διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων επιδρούν στα αποτελέσματα της Τράπεζας, όσο διαρκεί η οικονομική κρίση στη χώρα μας.

Θ. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Περιβαλλοντικά ζητήματα

Η Τράπεζα, αναγνωρίζει τις υποχρεώσεις της απέναντι στο περιβάλλον και της ανάγκης συνεχούς βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεών της, έτσι ώστε να επιτυγχάνει μια ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη σε αρμονία με την προστασία του περιβάλλοντος.

Λόγω του αντικειμένου της η Τράπεζα δεν σχετίζεται άμεσα με ρύπανση του περιβάλλοντος αλλά εν τούτοις λαμβάνει μέρα περιβαλλοντικής πολιτικής που εστιάζονται στην :

- Εξοικονόμηση ενέργειας
- Διαρκή ενημέρωση του προσωπικού σε θέματα περιβάλλοντος
- Εξοικονόμηση της κατανάλωσης χάρτου και λήψη μέτρων για την Ανακύκλωση όπου αυτό απαιτείται

Εργασιακά ζητήματα.

α) Η προώθηση των ίσων ευκαιριών και η προστασία της διαφορετικότητας αποτελούν βασικές αρχές της Τράπεζας.

Η Διοίκηση της Τράπεζας δεν κάνει διακρίσεις στην πρόσληψη/ επιλογή, στις αποδοχές, στην εκπαίδευση, την ανάθεση εργασιακών καθηκόντων ή σε οποιοσδήποτε λοιπές εργασιακές δραστηριότητες. Οι παράγοντες που αποκλειστικά λαμβάνονται υπόψη είναι η εμπειρία, η προσωπικότητα, η θεωρητική κατάρτιση, τα προσόντα, η αποδοτικότητα και οι ικανότητες του ατόμου.

Η Εταιρεία παροτρύνει και συνιστά σε όλους τους εργαζομένους αυτής να σέβονται τη διαφορετικότητα κάθε υπαλλήλου ή προμηθευτή ή πελάτη της Τράπεζας και να μην αποδέχονται οποιαδήποτε συμπεριφορά που ενδέχεται να δημιουργεί διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής.

β) Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία

Η υγιεινή και η ασφάλεια στην εργασία για τους εργαζομένους αποτελεί κυρίαρχη προτεραιότητα και απαραίτητη προϋπόθεση στην λειτουργία της Τράπεζας. Η Τράπεζα διατηρεί στους χώρους εργασίας υλικά «πρώτων βοηθειών». Η Τράπεζα διαθέτει « τεχνικό ασφαλείας» σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία.

γ) Συστήματα εκπαίδευσης, τρόπος προαγωγών κτλ.

Οι διαδικασίες επιλογής και πρόσληψης προσωπικού, γίνονται με βάση τα απαιτούμενα για την θέση προσόντα και χωρίς διακρίσεις. Η Τράπεζα εκπαιδεύει συστηματικά όλες τις κατηγορίες των εργαζομένων της, είτε με «εσωτερικά», είτε με «εξωτερικά» σεμινάρια .

I. ΕΞΕΛΙΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2018

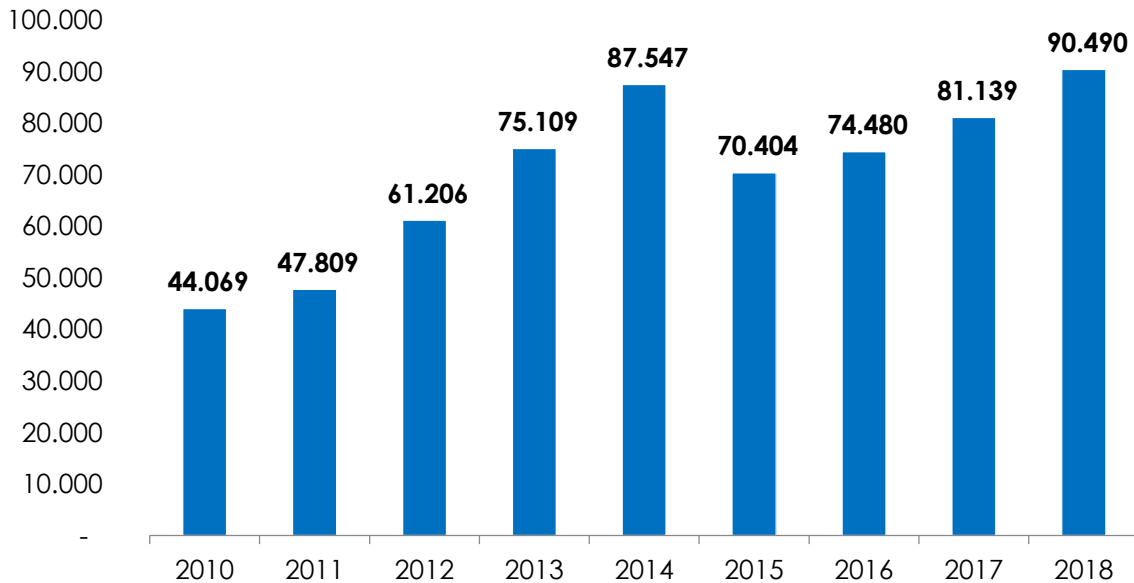
Οι οικονομικές καταστάσεις της χρήσης έχουν συνταχθεί με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικών Αναφορών (ΔΠΧΑ).

ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΓΕΘΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ (σε χιλ.€)	2014	2015	2016	2017	2018
Καθαρά έσοδα από τόκους	2.858,00	2.387,00	2.524,00	2.462,00	2.993,00
Καθαρά λειτουργικά έσοδα από τραπεζικές και μη εργασίες	3.171,00	2.770,00	2.984,00	2.921,00	3.566,00
Κέρδη πρό φόρων και προβλέψεων	1.648,00	1.099,00	1.252,00	1.053,00	1.530,00
Κέρδη πρό φόρων	1.133,00	480,00	456,00	942,00	1.509,00
Κέρδη μετά από φόρους	873,00	563,00	311,00	602,00	935,00
Λογιστικά Ίδια Κεφάλαια	10.782,00	11.661,00	12.261,00	13.007,00	12.918,00
Σύνολο Ενεργητικού	99.229,00	83.051,00	87.795,00	95.655,00	104.673,00
Σταθμισμένο Ενεργητικό	57.989,60	56.892,56	61.429,19	63.271,00	63.813,00
Διοικητικά Έξοδα	1.522,00	1.672,00	1.599,00	1.734,00	1.886,00

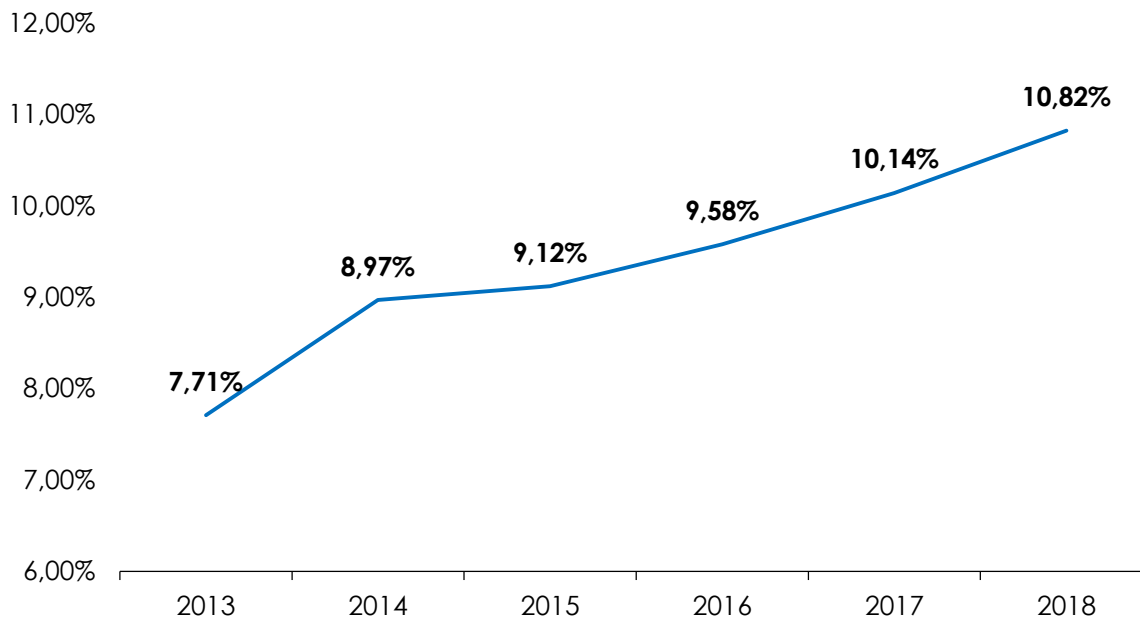
ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΓΕΘΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ (σε χιλ.€)	2014	2015	2016	2017	2018
Κέρδη πρό φόρων / Σταθ. Ενεργ.	-1,95%	0,84%	0,74%	1,49%	2,36%
Κέρδη μετά φόρων / Λογ. Ιδ. Κεφ.	-8,10%	4,83%	2,54%	4,63%	7,24%
Καθαρά έσοδα από τόκ. / Συν. Ενεργ.	2,88%	2,87%	2,87%	2,57%	2,86%
Καθ. Λειτ. Έσοδα / Σταθ. Ενεργ.	5,47%	4,87%	4,86%	4,62%	5,58%
Διοικητικά Έξοδα / Αριθμ. Προσωπικού	46,12 €	41,80 €	45,69 €	48,17 €	52,39 €
Διοικητικά Έξοδα / Λειτουργικά Έσοδα	48,00%	60,36%	53,59%	59,36%	52,89%

Καταθέσεις: Οι καταθέσεις της Τράπεζας την 31/12/2018 διαμορφώθηκαν σε 90.5εκ.€ από 81,1εκ.€ την 31/12/2017, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 11,52%.

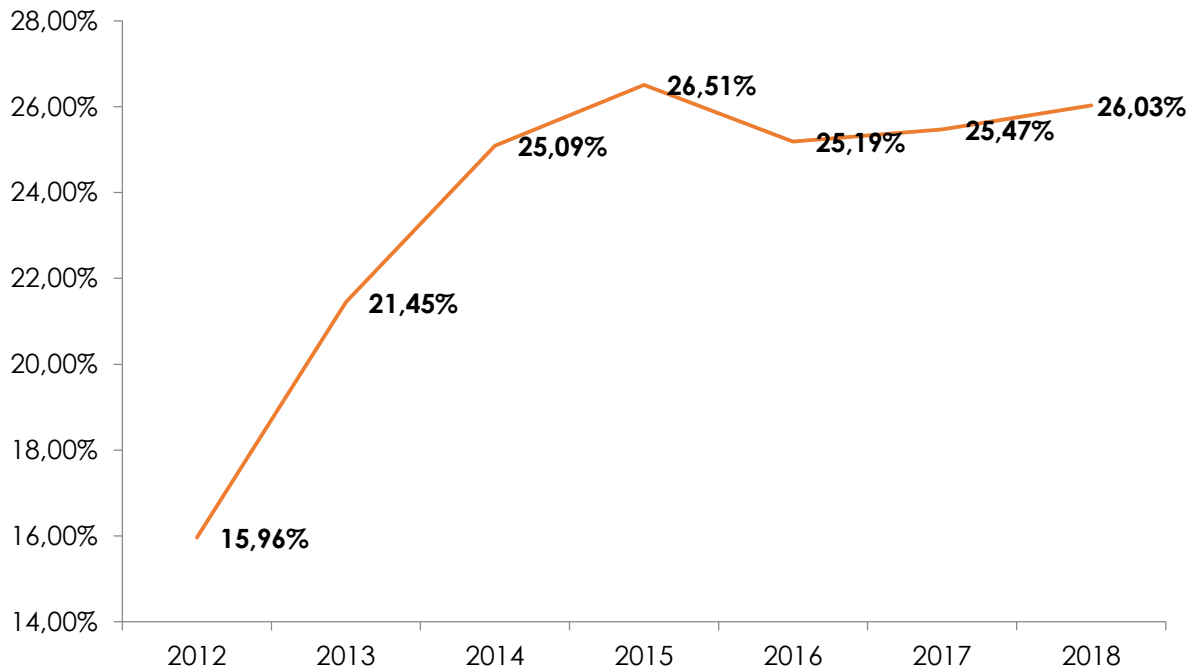
Από τα επίσημα δημοσιευμένα στοιχεία της Τράπεζας Ελλάδος αναφορικά με τις καταθέσεις ανά νομό προκύπτει ότι, το μερίδιο της Τράπεζας αυξάνεται στο Νομό Καρδίτσας και το 2018 διαμορφώθηκε στο 10,82%, επισφραγίζοντας για μία ακόμη χρονιά, την εμπιστοσύνη που δείχνουν τα μέλη και οι πελάτες στην Τράπεζα.

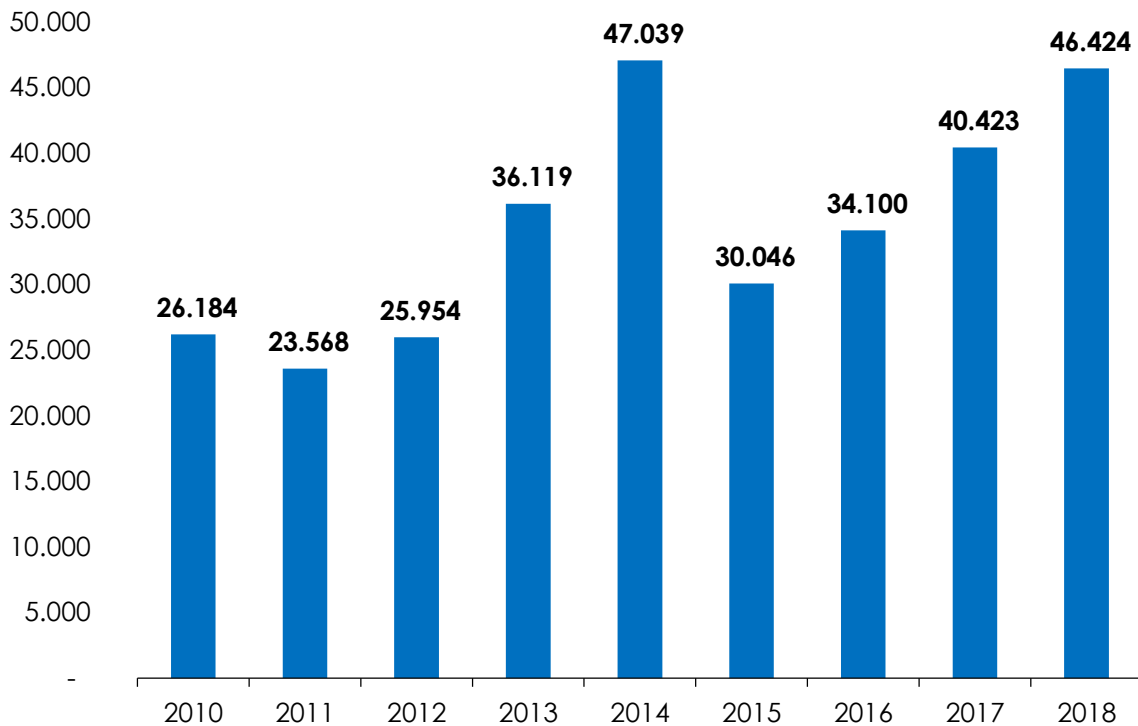
Χαρακτηριστικό της εμπιστοσύνης των επαγγελματιών του Νομού μας είναι το ποσοστό των καταθέσεων όψεως, που τηρούνται στην Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας επί του συνόλου των καταθέσεων όψεως του Νομού.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΟΨΕΩΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ

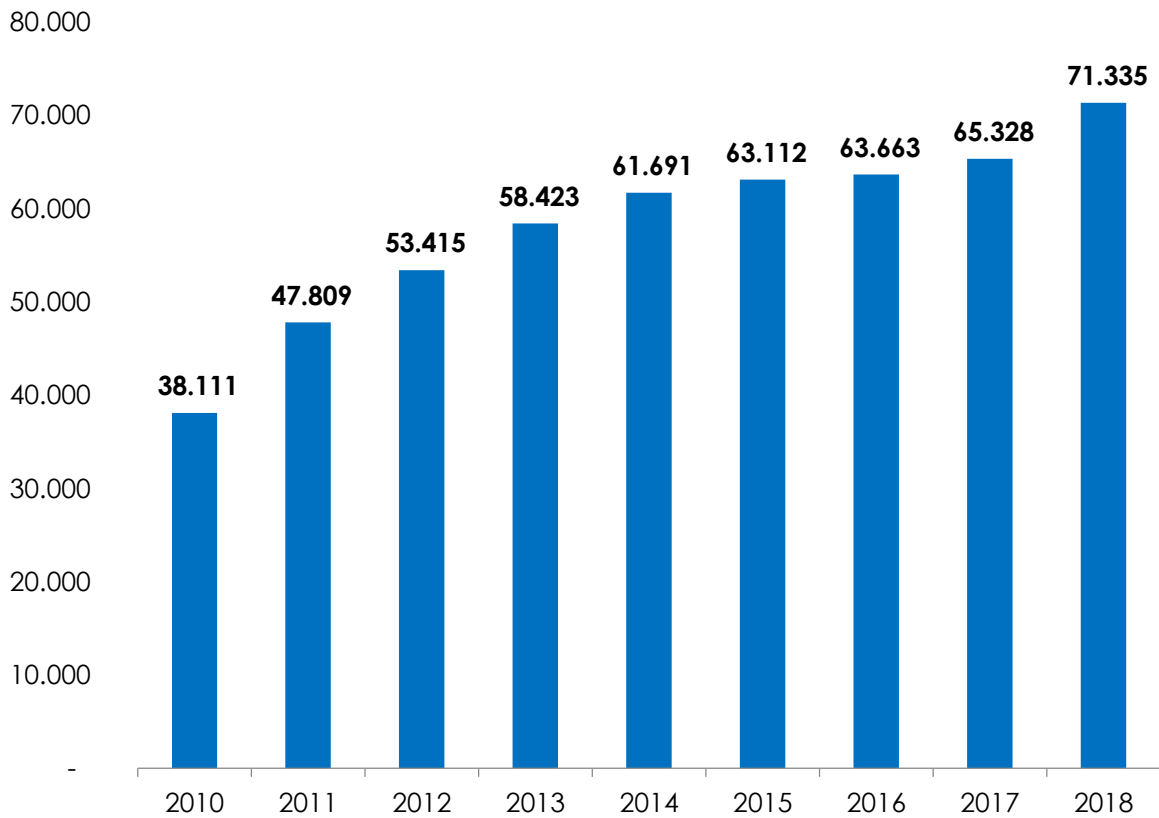

Ταμειακά ισοδύναμα: Αποτελούνται από τους λογαριασμούς ταμείου, καταθέσεων στην Κεντρική Τράπεζα και καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα και ανήλθαν στη χρήση 2018 στα 46.4 εκατ. ευρώ από 40.4 εκατ. ευρώ το 2017 καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 14,85%.

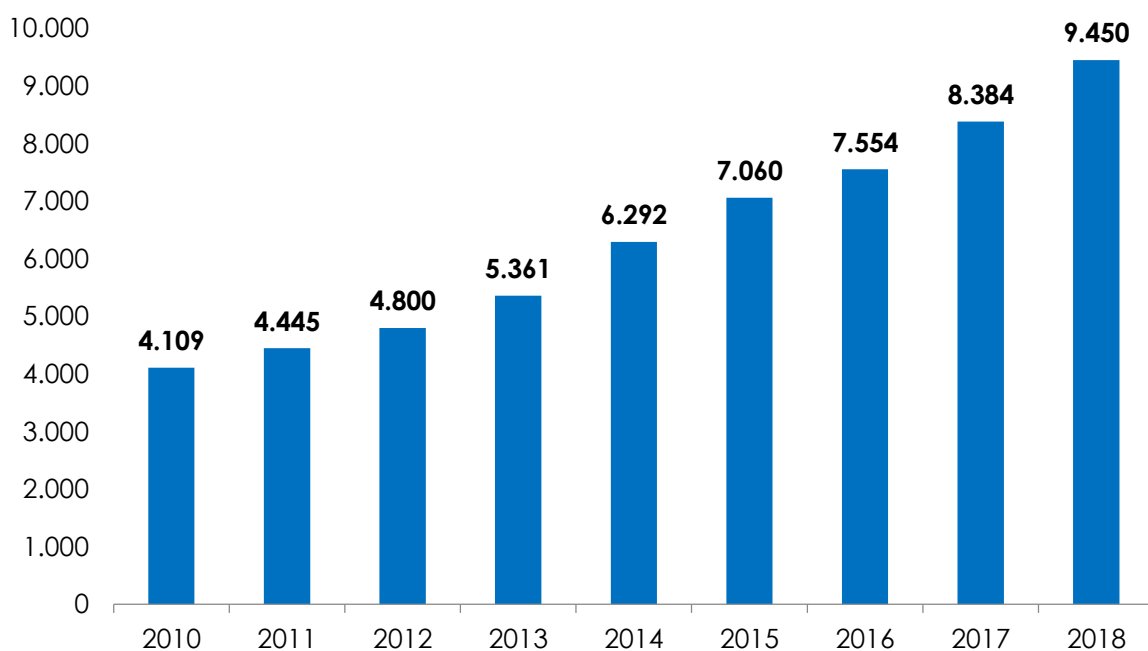

Χορηγήσεις: Στις 31/12/2018 το σύνολο των δανείων και απαιτήσεων της Τράπεζας ανέρχονταν σε 71.34 εκ.€ έναντι 65,3 εκ.€ το 2017, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 9,2%.

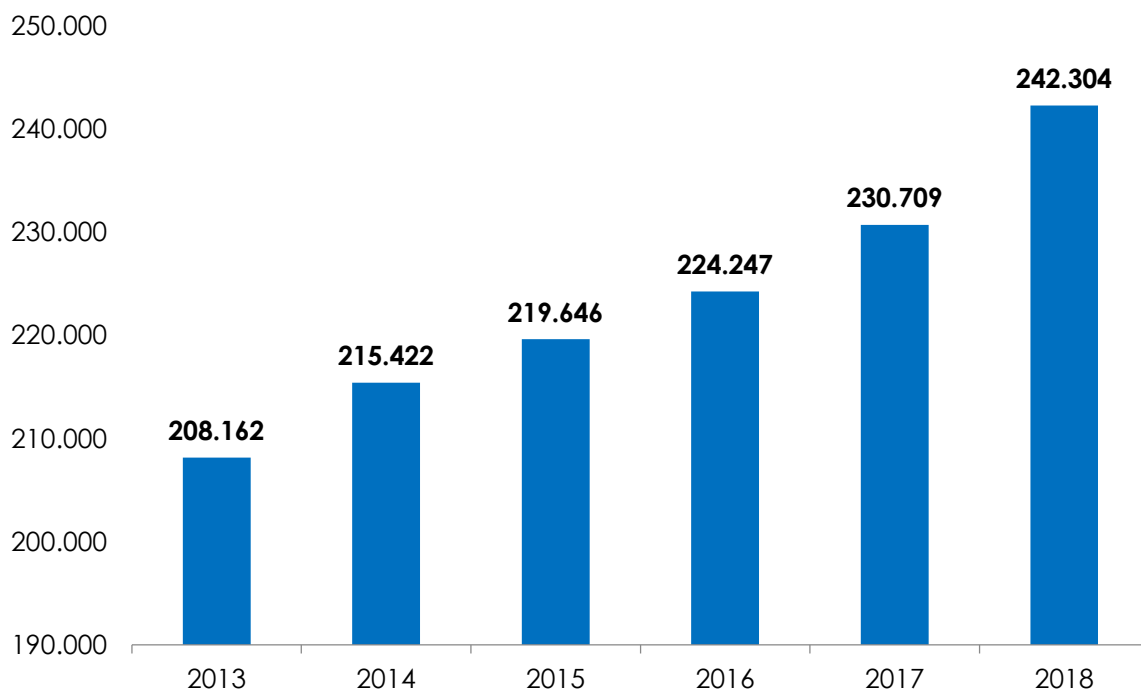

Μέλη: Ο αριθμός των συνεταίρων-μελών της Τράπεζας στις 31/12/2018 έφθασε τα 9.450, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1.066 νέα μέλη ή ποσοστιαία αύξηση 12,71% σε σχέση με το 2017. Μεταξύ των ετών 2010 και 2018 ο αριθμός μελών παρουσιάζει σταθερά ανοδική πορεία και η αύξηση αγγίζει το 130%.

Συνεταιριστικές Μερίδες: Το 2018 οι συνεταιριστικές μερίδες αυξήθηκαν κατά 11.595, παρουσιάζοντας αύξηση 5,03%.

Ίδια κεφάλαια: Τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας ανήλθαν την 31.12.2018 σε 12,92 εκατ. ευρώ έναντι 13 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Ως αποτέλεσμα, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ανήλθε στο 18,50%, έναντι 18,74% το 2017.

	2016	2017	2018
Συνεταιριστικό κεφάλαιο	€ 8.297.139	€ 8.536.233	€ 8.965.248
Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο	€ 6.731.847	€ 1.999.195	€ 2.232.117
Αποθεματικά	€ 2.096.154	€ 1.932.615	€ 1.715.732
Αποτελέσματα εις νέο	-€ 4.864.449	€ 539.127	€ 5.047
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	€ 12.260.691	€ 13.007.170	€ 12.918.145

Έτσι η λογιστική τιμή της συνεταιριστικής μερίδας για το 2018 διαμορφώνεται σε €53,31 έναντι €56,38 το 2017, μειούμενη κατά 5,44%

	2016	2017	2018
Ονομαστική τιμή	€ 37,00		
Λογιστική τιμή μερίδας	€ 54,68	€ 56,38	€ 53,31

ΙΑ. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΡΘΡΟΥ 6 Ν. 4374/2016

Πληροφόρηση για τη χρήση 2018 σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 4374/2016.

Άρθρο 6. Διαφάνεια στις σχέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων με επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης και επιχορηγούμενα πρόσωπα.

Διαφημίσεις & λοιπές Προβολές

A/A	Επωνυμία ή Ονοματεπώνυμο	€
1	ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΝ. ΕΠΕ	1.070,01
2	Γ. ΑΛΕΞΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Α.Ε.	1.224,96
3	ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	800,00
4	ΛΕΜΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	947,20
Σύνολο Διαφημίσεων - Καταχωρήσεων & Προβολών		4.042,17

Δωρεές & Επιχορηγήσεις

A/A	Επωνυμία ή Ονοματεπώνυμο	€
1	ΕΝΩΣΗ ΠΟΛ.ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΡΙΤΣΑΣ	4.500,00
2	ΧΟΡΗΓΙΑ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗ ΔΙΑΜΑΝΤΗ ΣΤΕΦΑΝΟ	1.500,00
3	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΓΟΥΛΙΤΣΙΩΤΩΝ	500,00
4	ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΙΤΣΑΣ	2.817,00
5	ΓΕΝΙΚΟ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΝ ΤΑΜΕΙΟ - ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ - ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ	500,00
6	ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΑΡΙΤΣΑΣ	500,00
7	ΛΟΙΠΕΣ ΔΩΡΕΕΣ	695,00
Σύνολο Δωρεών & Επιχορηγήσεων		11.012,00

Γενικό σύνολο		15.054,67
----------------------	--	------------------

Πληρωμές σε Νομικά Πρόσωπα 12.859,17

Πληρωμές σε Φυσικά Πρόσωπα 2.195,00

ΙΒ. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη έχουν πραγματοποιηθεί μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών της Τράπεζας και σε συνθήκες και όρους της αγοράς. Επιπλέον ανάλυση παρέχεται στη σημείωση 27 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο πρακτικών
του Διοικητικού Συμβουλίου
Καρδίτσα, 3 Ιουνίου 2019

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
Γεώργιος Μπούκης

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους συνεταίρους της Τράπεζας «Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας Συν. Π.Ε.»

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της «Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας ΣΥΝ. Π.Ε.» (η Τράπεζα), οι οποίες αποτελούνται από τον Ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας «Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας ΣΥΝ. Π.Ε.» κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου

Το σημαντικότερο θέμα ελέγχου είναι εκείνο το θέμα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Το θέμα αυτό και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για το θέμα αυτό.

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
<p>Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές</p> <p>Από 1.1.2018 η Τράπεζα εφαρμόζει το νέο πρότυπο Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» σε αντικατάσταση του υφιστάμενου μέχρι την 31.12.2017 ΔΛΠ 39 και ως εκ τούτου αναγνωρίζει πιστωτικές ζημιές, όταν αυτές αναμένεται ότι θα πραγματοποιηθούν (expected credit losses) και όχι όταν αυτές έχουν πραγματοποιηθεί.</p>	<p>Στα πλαίσια της ελεγκτικής μας προσέγγισης, επί της αξίας πρόβλεψης απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος, επικεντρώσαμε την προσοχή μας στην εξέταση του σχεδιασμού και της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας, στα πλαίσια της εφαρμογής των εφαρμοζόμενων μεθοδολογιών, των χρησιμοποιηθέντων μοντέλων και των παραδοχών που υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση, περιλαμβανομένης της ακρίβειας και πληρότητας των δεδομένων και της εφαρμογής μαθηματικών</p>

Την 31.12.2018 τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αναπόσβεστο κόστος (προ προβλέψεων απομείωσης), ανήλθαν σε €71.116 χιλ., (2017: 65.327 χιλ) ενώ αντίστοιχα οι σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης ανήλθαν σε €17.877 χιλ. (2017: 16.144 χιλ.). Περαιτέρω την 31.12.2018 οι προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που αφορούν εκτός ισολογισμού στοιχεία ανήλθαν σε €432 χιλ.

Η Τράπεζα αναγνώρισε, κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α.9, πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ποσού €2.090 χιλ, εκ των οποίων ποσό € 1.733 αφορά δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και ποσό € 357 χιλ. αφορά εκτός ισολογισμού στοιχεία, που επιβάρυνε τα Ίδια Κεφάλαια την 1η Ιανουαρίου 2018.

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2018, η Τράπεζα αναγνώρισε σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσεως πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και εκτός ισολογισμού στοιχείων ποσού € 75 χιλ. (2017: 98 χιλ.)

Το ύψος των σωρευμένων προβλέψεων απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, αντιπροσωπεύει το 25,14% περίπου του συνόλου αυτών.

Θεωρήσαμε ότι η πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, αποτελεί το σημαντικότερο θέμα για τον έλεγχό μας, λόγω :

- Της σημαντικότητας του μεγέθους των «Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» στις Οικονομικές Καταστάσεις .
- Των σημαντικών αλλαγών που εισήχθησαν από το Δ.Π.Χ.Α. 9, σχετικά με την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, για την οποία απαιτήθηκε η χρήση νέων μοντέλων, σημαντικών κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών, η ενσωμάτωση μακροοικονομικών μεταβλητών παραγόντων καθώς και αξιολόγηση της πιστωτικής συμπεριφοράς των πιστούχων.
- Των σημαντικών κρίσεων που απαιτούνται σχετικά με την ορθή κατάταξη των δανείων.
- Των σημαντικών κρίσεων και εκτιμήσεων για τη θέσπιση των κατάλληλων κριτηρίων προσδιορισμού της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου.

τύπων και υπολογισμών που λήφθηκαν υπόψη κατά τον προσδιορισμό της εκτίμησης του ύψους των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Στα πλαίσια αυτά εξετάσαμε την πληρότητα και σχεδιαστική επάρκεια των πολιτικών και διαδικασιών της Τράπεζας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α.9, ενώ επίσης διενεργήσαμε λεπτομερείς και αναλυτικές ουσιαστικές ελεγκτικές διαδικασίες. Ειδικότερα οι ελεγκτικές μας διαδικασίες περιέλαβαν:

- Την εξέταση του επιχειρησιακού μοντέλου το οποίο υιοθετήθηκε από την Τράπεζα, με σκοπό τον εντοπισμό πιθανών μεταβολών στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων, για την αξιολόγηση του οποίου από την Τράπεζα λήφθηκαν υπόψη οι πολιτικές και οι στόχοι της, το λειτουργικό της μοντέλο και ο τρόπος διαχείρισης των σχετικών κινδύνων.
- Την αξιολόγηση, ως προς την καταλληλότητα, των μεθοδολογιών, των πολιτικών και διαδικασιών που χρησιμοποιήθηκαν από την Διοίκηση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, περιλαμβανομένης της εξέτασης της προσαρμογής αυτών στο πλαίσιο των απαιτήσεων του Δ.Π.Χ.Α. 9.
- Την εξέταση της ορθότητας της κατηγοριοποίησης των πιστωτικών ανοιγμάτων σύμφωνα με την εφαρμοσθείσα μεθοδολογία.
- Την εξέταση του εύλογου των παραδοχών στις οποίες βασίσθηκε η διοίκηση κατά τη δημιουργία του μοντέλου που εφαρμόστηκε για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, περιλαμβανομένης της εξέτασης των κριτηρίων προσδιορισμού της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου.
- Την, εξέταση της διαδικασίας υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και το εύλογο των αποτελεσμάτων των υπολογισμών σε δειγματοληπτική βάση, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, καθώς και των εκτός ισολογισμού στοιχείων, αξιολογώντας τα τεκμήρια και το εύλογο των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της πιθανότητας αθέτησης (Probability of default) και της εκτιμώμενης ζημίας λόγω αθέτησης, (Loss given default). Σχετικά με τον προσδιορισμό της πιθανότητας αθέτησης,

<ul style="list-style-type: none"> • Της πολυπλοκότητας στο σχεδιασμό και την διαδικασία εφαρμογής του μοντέλου υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών • των αλλαγών που επήλθαν στις πολιτικές, εσωτερικές διαδικασίες και κανονισμούς της Τράπεζας στα πλαίσια της προσαρμογής της στις απαιτήσεις του νέου προτύπου. <p>Η Διοίκηση παρέχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις ακολουθούμενες λογιστικές αρχές και μεθόδους που ακολουθεί για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης απομείωσης αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και για την επίπτωση από την πρώτη εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α.9 στις σημειώσεις 2.3, 3.3. και 4.2.1 των οικονομικών καταστάσεων.</p>	<p>αξιολογήσαμε επίσης την καταλληλότητα των μακροοικονομικών μεταβλητών (ΑΕΠ, δείκτης ανεργίας) που ενσωματώθηκαν στους σχετικούς υπολογισμούς.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τη εξέταση, σε δειγματοληπτική βάση, του εύλογου των αποτελεσμάτων και μεθοδολογιών που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της αξίας των καλυμμάτων που έχουν ληφθεί σε εξασφάλιση των χορηγηθέντων δανείων (αστικά και εμπορικά ακίνητα και λοιπές εξασφαλίσεις), η οποία λήφθηκε υπόψη κατά την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. • Εξετάσαμε την επίδραση από τη ένταξη της Τράπεζας στις μεταβατικές διατάξεις που προβλέπονται από τον κανονισμό Ε.Ε. 2017/2395/12.12.2017, για την εντός πενταετίας, σταδιακή αναγνώριση των απομειώσεων του Δ.Π.Χ.Α. 9 στα εποπτικά ίδια κεφάλαια. • Επιπλέον, αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις σε σχέση με το ανωτέρω θέμα.
---	---

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια

περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου,

συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43^α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Τράπεζα «Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας Συν. Π.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου”.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 ή επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 27/4/1998 απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μελών της. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 21 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των.

Αθήνα, 15 Ιουνίου 2019

Βασίλειος Σπ. Χατζηλάκος
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 15221

ΣΟΛ Α.Ε.
Μέλος Δικτύου Crowe Global
Φωκ. Νέγρη 3, 112 57 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

Γ) Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.

Περιεχόμενα οικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση συνολικού εισοδήματος	28
Ισολογισμός.....	29
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	30
Κατάσταση ταμειακών ροών	31
1. Γενικές πληροφορίες	32
1.1 Διοικητικό Συμβούλιο.....	32
1.2 Έγκριση Οικονομικών Καταστάσεων	33
2. Βάση παρουσίασης.....	33
2.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα	33
2.2 Νέα πρότυπα και διερμηνείες.....	35
2.3 Επίπτωση από την από την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	39
2.4 Ανακατατάξεις κονδυλίων.....	41
3. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών.....	41
3.1 Συναλλαγματικές μετατροπές.....	41
3.2 Ταμειακά διαθέσιμα και Ισοδύναμα	41
3.3 Χρηματοοικονομικά μέσα	42
3.4 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας.....	51
3.5 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	52
3.6 Μισθώσεις	53
3.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	53
3.8 Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	53
3.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	53
3.10 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	54
3.11 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις.....	54
3.12 Παροχές στο προσωπικό	55
3.13 Ίδια Κεφάλαια – Συνεταιριστικό Κεφάλαιο.....	55
3.14 Κατάσταση αποτελεσμάτων	56
3.15 Διανομή μερισμάτων	57
4. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	58
4.1 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων	58
4.2 Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι.....	58
4.3 Κεφαλαιακή επάρκεια	74

5.	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές.....	74
5.1	Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών..	75
5.2	Αναβαλλόμενη φορολογία.....	75
5.3	Κατάταξη συνεταιριστικού κεφαλαίου.....	75
6.	Καθαρά έσοδα από τόκους.....	76
7.	Καθαρά έσοδα προμηθειών.....	76
8.	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού.....	77
9.	Λοιπά λειτουργικά έξοδα.....	77
10.	Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικό κίνδυνο.....	77
11.	Λοιπές ζημίες απομείωσης.....	78
12.	Φόρος εισοδήματος.....	78
13.	Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα.....	78
14.	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων.....	79
15.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.....	79
16.	Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων.....	80
17.	Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία.....	81
18.	Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	82
19.	Αναβαλλόμενη φορολογία.....	82
20.	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού.....	83
21.	Υποχρεώσεις προς πελάτες.....	84
22.	Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα.....	84
23.	Υποχρεώσεις παροχών στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία.....	84
24.	Λοιπές υποχρεώσεις.....	85
25.	Συνεταιριστικό κεφάλαιο και Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο.....	85
26.	Αποθεματικά.....	86
27.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	87
28.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις.....	89
29.	Μερίσματα.....	89
30.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.....	90

Κατάσταση συνολικού εισοδήματος

	Σημ.	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		3.968.350	3.553.166
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(975.232)	(1.091.482)
Καθαρά έσοδα από τόκους	6	2.993.117	2.461.684
Έσοδα προμηθειών		881.468	722.731
Έξοδα προμηθειών		(409.938)	(308.088)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	7	471.530	414.643
Λοιπά έσοδα		101.847	44.975
Σύνολο εσόδων		3.566.494	2.921.301
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	8	(1.157.662)	(1.026.211)
Αποσβέσεις	17,18	(150.150)	(133.595)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	9	(728.389)	(717.644)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων και απομειώσεων		(2.036.201)	(1.877.450)
Κέρδη προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων		1.530.293	1.043.852
Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικό κίνδυνο	10	(74.692)	(97.773)
Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις	11	52.975	(3.600)
Κέρδη προ φόρων		1.508.577	942.478
Φόρος εισοδήματος	12	(455.786)	(340.306)
Κέρδη χρήσεως		1.052.791	602.172
Λοιπά συνολικά εισοδήματα καθαρά από φόρους			
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Επαναεπιμετρήσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	23	(11.546)	12.336
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	26	(106.493)	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσεως		(118.039)	12.336
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσεως		934.752	614.509

Οι σημειώσεις στις σελίδες 32 έως 90 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Ισολογισμός

	Σημ.	31/12/2018	31/12/2017
Περιουσιακά στοιχεία			
Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	13	5.925.350	5.187.344
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	14	40.498.420	35.235.473
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	15	53.238.536	49.182.494
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	16	258.530	1.405.340
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	17	381.076	448.684
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	18	165.437	117.667
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	19	2.889.709	2.334.044
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	20	1.749.936	1.744.299
Σύνολο ενεργητικού		105.106.995	95.655.344
Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις προς πελάτες	21	90.490.341	81.138.607
Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα	22	165.000	165.000
Υποχρεώσεις παροχών στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	23	134.397	107.973
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		69.096	151.936
Λοιπές υποχρεώσεις	24	1.330.015	1.084.657
Σύνολο υποχρεώσεων		92.188.850	82.648.174
Ίδια κεφάλαια			
Συνεταιριστικό κεφάλαιο	25	8.965.248	8.536.233
Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο	25	2.232.117	1.999.195
Αποθεματικά	26	1.715.732	1.932.615
Αποτελέσματα εις νέο		5.047	539.127
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		12.918.145	13.007.170
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		105.106.995	95.655.344

Οι σημειώσεις στις σελίδες 32 έως 90 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

Σημ.	Συνεταιριστικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο		Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	8.297.139,00	6.731.847		2.096.154	(4.864.449)	12.260.691
Λοιπά συνολικά εισοδήματα				12.336		12.336
Κέρδη χρήσεως					602.172	602.172
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσεως	-	-		12.336	602.172	614.509
Μεταβολές στα αποθεματικά				26.922	(26.922)	-
Διανομή μερισμάτων						-
Κεφαλαιοποίηση υπέρ το άρτιο	25	4.864.449	(4.864.449)		(34.538)	(34.538)
Κεφαλαιοποίηση ζημιών εις νέον	25	(4.864.449)			4.864.449	-
Διανομή προς συνεταίρους	29			(224.072)		(224.072)
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου		271.173	146.580	21.275	(1.586)	437.442
Μείωση συνεταιριστικού κεφαλαίου		(32.079)	(14.783)			(46.862)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	8.536.233	1.999.195		1.932.615	539.127	13.007.170

Σημ.	Συνεταιριστικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο		Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο Ιανουαρίου 2018	8.536.233	1.999.195		1.932.615	539.127	13.007.170
Επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9					(1.532.849)	(1.532.849)
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	8.536.233	1.999.195		1.932.615	(993.722)	11.474.321
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	23			(118.039)		(118.039)
Κέρδη χρήσεως					1.052.791	1.052.791
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσεως	-	-		(118.039)	1.052.791	934.752
Μεταβολές στα αποθεματικά				51.163	(51.163)	-
Διανομή προς συνεταίρους	29			(176.982)		(176.982)
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου		452.029	244.340	26.975	(2.858)	720.486
Μείωση συνεταιριστικού κεφαλαίου		(23.014)	(11.418)			(34.432)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	8.965.248	2.232.117		1.715.732	5.047	12.918.145

Οι σημειώσεις στις σελίδες 32 έως 90 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση ταμειακών ροών

	Σημ.	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες			
Κέρδη/ (Ζημίες) προ φόρων		1.508.577	942.478
Προσαρμογές για μη ταμειακά στοιχεία:			
Αποσβέσεις	17,18	150.150	133.595
Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικό κίνδυνο	10	74.692	97.773
Λοιπές ζημίες απομείωσης	11	(52.975)	3.600
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	23	10.162	11.107
		1.690.605	1.188.554
Καθαρή (αύξηση)/μείωση Περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Δάνειων και απατήσεις κατά πελατών		(5.789.526)	(1.663.357)
Λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(14.537)	133.609
		(5.804.063)	(1.529.748)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) Υποχρεώσεων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Υποχρεώσεων προς πελάτες		9.351.734	6.659.038
Λοιπών υποχρεώσεων		(186.234)	354.388
		9.165.500	7.013.425
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους			
		5.052.042	6.672.231
Καταβλημένος Φόρος Εισοδήματος		(419.985)	(184.283)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		4.632.057	6.487.948
Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες			
Πωλήσεις ενσώματων παγίων στοιχείων (Αγορές)/Πωλήσεις επενδυτικών τίτλων	16	990.137	(15.643)
Αγορές ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	17,18	(130.312)	(258.443)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		859.825	(274.086)
Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες			
Διανομή μερισμάτων	29	(176.982)	(224.072)
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	25	686.054	356.043
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		509.072	131.971
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης			
		6.000.954	6.345.833
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		40.422.817	34.076.983
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	13,14	46.423.771	40.422.817

Οι σημειώσεις στις σελίδες 32 έως 90 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΣΥΝ.Π.Ε. (εφεξής «Τράπεζα» ή «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ») ιδρύθηκε στην Ελλάδα το 1994, δραστηριοποιείται ως πιστωτικό ίδρυμα και είναι εγγεγραμμένη στο Γ.Ε.ΜΗ με αριθμό: 122314731000. Η έδρα της Τράπεζας είναι στην Καρδίτσα του νομού Καρδίτσας, στην οδό Κολοκοτρώνη και Ταλιαδούρου-Εμπορικό Κέντρο Καρδίτσας, ΤΚ 43132. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της Τράπεζας είναι <http://www.bankofkarditsa.gr>.

Με την από 28.3.94 ιδρυτική συνέλευση συστήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1667/1986, ως αμιγώς πιστωτικός συνεταιρισμός με την επωνυμία «ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ Συν. Π. Ε» το καταστατικό του οποίου καταχωρήθηκε στο βιβλίο Μητρώου Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου Καρδίτσας με την υπ' αριθμό 289/95 Πράξη του Ειρηνοδίκη Καρδίτσας και με αριθμό μητρώου 19/5.4.1994. Με απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος (συνεδρίαση 607/26.01.98) που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α 74) χορηγήθηκε άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος στον Πιστωτικό Αναπτυξιακό Συνεταιρισμό Νομού Καρδίτσας με επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Νομού Καρδίτσας Συν. Π.Ε.».

Με την από 11.06.2009 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης αποφασίστηκε η τροποποίηση της επωνυμίας από «Συνεταιριστική Τράπεζα Νομού Καρδίτσας Συν. Π.Ε.» σε «Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας Συν. Π.Ε.».

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ δραστηριοποιείται από το 1998 ως πιστωτικό ίδρυμα, κυρίως στα πλαίσια του Ν. Καρδίτσας. Διαθέτει τα εξής καταστήματα και θυρίδες:

- Κεντρικό Κατάστημα στην Καρδίτσα
- Θυρίδα Παλαμά Ν. Καρδίτσας
- Θυρίδα Μουζακίου Ν. Καρδίτσας
- Θυρίδα Σοφάδων Ν. Καρδίτσας

Βασικό σκοπό του συνεταιρισμού σύμφωνα με το Καταστατικό του, αποτελεί, η δια της ένωσης των προσπαθειών και συνεργασίας των μελών του, εξυπηρέτηση και προαγωγή των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών επιδιώξεων και συμφερόντων τούτων. Ο συνεταιρισμός είναι πιστωτικός και ο σκοπός του οικονομικός, στοχεύει δε στη βελτίωση και προστασία της βιομηχανίας και βιοτεχνίας, του εμπορίου, της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας και γενικά όλων των κλάδων της οικονομικής δραστηριότητας.

Στο σκοπό της Τράπεζας περιλαμβάνονται επίσης οι τραπεζικές εργασίες, που υπόκεινται στις αποφάσεις της Τράπεζας Ελλάδος, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν.

1.1 Διοικητικό Συμβούλιο

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας έχει ως εξής:

Ιδιότητα	Όνοματεπώνυμο	
Πρόεδρος	Γεώργιος Μπούκης	Εκτελεστικό μέλος
Α' Αντιπρόεδρος	Θωμάς Δεληγιάννης	Εκτελεστικό μέλος
Β' Αντιπρόεδρος	Αριστοτέλης Μυλωνάς	Μη εκτελεστικό μέλος
Ταμίας	Απόστολος Κανδύλας	Μη εκτελεστικό μέλος
Γενικός Γραμματέας	Ορέστης Ψαχούλας	Εκτελεστικό μέλος
Αναπληρωτής Ταμίας	Γεώργιος Παπακώστας	Εκτελεστικό μέλος
Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας	Κωνσταντίνος Γαϊτανίδης	Μη εκτελεστικό μέλος
Μέλος - Εκτελεστικός γενικός διευθυντής	Παναγιώτης Τουρναβίτης	Εκτελεστικό μέλος
Μέλος - Εκτελεστικός γενικός διευθυντής	Χαράλαμπος Φύλλος	Εκτελεστικό μέλος

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει τον Νοέμβριο του 2019.

1.2 Έγκριση Οικονομικών Καταστάσεων

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας στις 3 Ιουνίου 2019 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Βάση παρουσίασης

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΡΑΙΤΣΑΣ, για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 και έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.»), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους εκτός από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν επίσης συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern).

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη σημείωση 5.

2.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Η επιτυχής ολοκλήρωση Τρίτου Προγράμματος Οικονομικής Σταθεροποίησης και Προσαρμογής κατά τον Αύγουστο 2018, επέδρασε θετικά στο οικονομικό κλίμα αβεβαιότητας που επικρατούσε στη χώρα στις προηγούμενες χρήσεις και δημιούργησε προσδοκίες για έξοδο από το υφεσιακό κλίμα, με προοπτικές ανάπτυξης. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ στο 2018 διαμορφώθηκε σε 1,9% γεγονός που αποτελεί σημαντική ένδειξη για είσοδο της ελληνικής οικονομίας σε περίοδο ανάκαμψης και αναπτυξιακής πορείας. Μέχρι σήμερα δεν έχει συναφθεί νεότερο πρόγραμμα οικονομικής σταθεροποίησης και προσαρμογής, εν τούτοις όμως η ελληνική κυβέρνηση προχώρησε σε δεσμεύσεις μέσω του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Εφαρμογής 2019-2022. Οι δεσμεύσεις αυτές αφορούν την επίτευξη στόχων και την εφαρμογή δημοσιονομικών μέτρων, τα οποία σχετίζονται άμεσα με την επίτευξη πρωτογενών πλεονασμάτων στα πλαίσια της λειτουργίας της Γενικής Κυβέρνησης. Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής και την ανάληψη των ανωτέρω αναφερόμενων δεσμεύσεων, υπάρχουν αυξημένα μέτρα εποπτείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα πλαίσια αυτά είναι επιβεβλημένη η λήψη και εφαρμογή όλων των απαραίτητων μέτρων, ώστε η ελληνική οικονομία να σταθεροποιηθεί σε αναπτυξιακή τροχιά, γεγονός που μπορεί να επιφέρει την βελτίωση του βαθμού της εμπιστοσύνης των επενδυτών, των νοικοκυριών και λοιπών οικονομικών παραγόντων προς αυτή. Το γεγονός αυτό έχει ήδη διαφανεί καθώς σύμφωνα με τα δημοσιευόμενα επίσημα στοιχεία, οι καταθέσεις στο 2018 παρουσιάζουν αύξηση, ως απόρροια της αλλαγής του κλίματος εμπιστοσύνης σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Στα πλαίσια των αναφερόμενων ανωτέρω έχουν αρχίσει να διαφαίνονται οι προϋποθέσεις για θετική επίδραση στην αύξηση του ρυθμού των εγχώριων επενδύσεων μέσω της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στην εκ του λόγου αυτού δημιουργία θέσεων εργασίας, αλλά και στην

προσέλκυση νέων επενδυτικών κεφαλαίων προερχόμενων από την εγχώρια και διεθνή αγορά και στην εν γένει αποκατάσταση του κλίματος εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία, προϋποθέσεις σημαντικές για την επάνοδο της σε αναπτυξιακή πορεία. Η μείωση της ανεργίας σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία δημιουργεί θετικές προσδοκίες για θετικότερη μελλοντική πορεία.

Ως αρνητικοί παράγοντες στις ανωτέρω προοπτικές θα μπορούσαν να αναφερθούν οι πολλές εκλογικές διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα στο 2019 στα πλαίσια της ανάδειξης εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης και των περιφερειών, αλλά και εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να προστεθεί και η προκήρυξη εθνικών εκλογών την 7/7/2019 για την ανάδειξη εκπροσώπων στο ελληνικό κοινοβούλιο, γεγονότα που πάντα είναι δυνατό να δημιουργούν, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, αβεβαιότητα για τυχόν αλλαγές που ενδέχεται να επέλθουν σε θέματα που αφορούν τα πλαίσια λειτουργίας των επιχειρήσεων, το φορολογικό και ασφαλιστικό σύστημα και γενικότερα στην οικονομική πολιτική και στο ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον.

Επίσης παρά τα λαμβανόμενα μέτρα ακόμη υφίστανται παράγοντες αβεβαιότητας που κυρίως σχετίζονται με τυχόν καθυστερήσεις στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν με του θεσμούς, στην αβεβαιότητα που υπάρχει σχετικά με τη διαμόρφωση των σχέσεων της χώρας με τους θεσμούς μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οικονομικής σταθεροποίησης, στην αβεβαιότητα σχετικά με την δυνατότητα της όσο δυνατό ταχύτερης πραγματοποίησης της προσέλκυσης εγχώριων και διεθνών κεφαλαίων και της, εκ του λόγου αυτού, βελτίωσης του εργασιακού κλίματος, μέσω αύξησης των θέσεων εργασίας και της μείωσης του σημερινού υψηλού ποσοστού ανεργίας.

Παρά την χαλάρωση των μέτρων που υπήρξε στο 2018, εξακολουθεί να υφίσταται αβεβαιότητα και όσον αφορά το χρόνο κατά τον οποίο θα καταστεί δυνατή η πλήρης άρση των περιορισμών στην ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων (capital controls), γεγονός το οποίο αναμένεται να επιδράσει θετικά στο γενικό οικονομικό κλίμα και τις οικονομικές δραστηριότητες με αυξημένη την πιθανότητα επανόδου σημαντικών κεφαλαίων στην εγχώρια οικονομία, ενώ επίσης παρά τις αλλαγές που επήλθαν στο θεσμικό πλαίσιο, εξακολουθεί να θεωρείται σημαντική η αβεβαιότητα που αφορά την διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και το κατά πόσο θα καταστεί δυνατή η έγκαιρη, ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση τους.

Επισημαίνεται πάντως ότι η Τράπεζα, παρά τις επικρατούσες δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, διατηρεί υψηλό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας και ικανοποιητικό δείκτη ρευστότητας (σημ. 4.2.3 και 4.3). Επισημαίνεται επίσης ότι σε ικανοποιητικά επίπεδα κινούνται οι ανωτέρω βασικοί δείκτες και αφού ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 από την 1.1.2018 (σημ. 2.3). Σημαντικό παράγοντα επίσης αποτελεί η ικανοποιητική κερδοφορία που παρουσιάζει η Τράπεζα παρά την ύπαρξη των αναφερόμενων συνθηκών, προϊόν προσπάθειας για βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων, με χορηγήσεις προς καινούργιες και υγιείς επιχειρήσεις, διατηρώντας σε ικανοποιητικό βαθμό το λειτουργικό κόστος.

Περαιτέρω σημειώνεται ότι στο Α' εξάμηνο του 2015, ως αποτέλεσμα κυρίως της παρατεταμένης περιόδου των διαπραγματεύσεων της χώρας με τους θεσμούς, αυξήθηκε σε μεγάλο βαθμό η αβεβαιότητα και οι καταθέτες απέσυραν μεγάλο μέρος των καταθέσεων τους στα πιστωτικά ιδρύματα με τελική κατάληξη την υποχρεωτική τραπεζική αργία και την επιβολή μέτρων περιορισμού της κίνησης κεφαλαίων (capital controls). Οι εκροές αυτές είχαν σαν αποτέλεσμα να δημιουργήσουν συνθήκες εξάρτησης στον Έκτακτο Μηχανισμό Ρευστότητας (ELA), στα περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα και κυρίως στις μεγάλες τράπεζες της χώρας αλλά και στις μεγάλες τράπεζες του κλάδου των Συνεταιριστικών Τραπεζών. Η Τράπεζα παρά τις συνθήκες αυτές και μέχρι σήμερα δεν χρειάστηκε να χρηματοδοτηθεί από τον ELA, καθώς στο 2018 αυξήθηκαν οι καταθέσεις των πελατών, ενώ ο δείκτης ρευστότητας διατηρήθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Η Τράπεζα παρακολουθεί στενά τους κινδύνους αυτούς και τις επιπτώσεις τους στην δραστηριότητα της, με σκοπό να τροποποιεί όπου απαιτείται την επιχειρηματική της στρατηγική ή την

χρηματοοικονομική πολιτική της. Στα πλαίσια αυτά, πρέπει να επισημανθούν τα θετικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την προσπάθεια βελτίωσης της ποιότητας του χαρτοφυλακίου και από την υλοποίηση της συμφωνίας που υπογράφηκε στο 2016 μεταξύ της Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, με βάση την οποία προβλέπεται η παροχή εγγυήσεων από το εν λόγω ταμείο, με στόχο την δημιουργία χαρτοφυλακίου μικροχρηματοδοτήσεων σε χαρακτηριζόμενες μικρές εταιρείες με ποσό χρηματοδότησης ανά πιστούχο € 25 χιλ. και μέχρι του συνολικού ποσού χρηματοδοτήσεων € 5 εκατ.. Τα δάνεια που χορηγούνται με κεφάλαια της Τράπεζας, είναι εγγυημένα κατά 80% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Στη χρήση 2018 συνεχίσθηκε με επιτυχία η χρηματοδότηση μικρών επιχειρήσεων, στα πλαίσια των όσων αναφέρονται ανωτέρω, γεγονός που συνέβαλε και αυτό αναλογικά, στην αύξηση του δείκτη κινητικότητας των χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τους παραπάνω παράγοντες θεωρεί ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας μπορούν να συνταχθούν με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας.

2.2 Νέα πρότυπα και διερμηνείες

2.2.1 Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν από τη Τράπεζα

Η Τράπεζα εφάρμοσε για πρώτη φορά ορισμένα πρότυπα και τροποποιήσεις, που είναι υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2018. Η Τράπεζα δεν έχει υιοθετήσει νωρίτερα κάποιο άλλο πρότυπο, διερμηνεία ή τροποποίηση που έχει εκδοθεί αλλά δεν είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2018.

Η φύση και η επίπτωση κάθε νέου προτύπου ή τροποποίησης, που σχετίζονται με τη δραστηριότητα της Τράπεζας, περιγράφεται παρακάτω.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών: Ταξινόμηση και επιμέτρηση των συναλλαγών που βασίζονται στην αξία μετοχών

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις επιπτώσεις των προϋποθέσεων κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά, την λογιστική αντιμετώπιση της υποχρέωσης παρακρατούμενου φόρου για παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και τη λογιστική αντιμετώπιση τροποποιήσεων σε συμφωνίες παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 2 δεν είχαν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας, καθώς η Τράπεζα δεν έχει, ούτε προτίθεται να προσφέρει προγράμματα παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών της.

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα

Το νέο πρότυπο καθορίζει τις αρχές αναγνώρισης και επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και μερικών συμβολαίων αγοράς ή πώλησης μη χρηματοοικονομικών στοιχείων. Το πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 39. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της οντότητας για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Το ΔΠΧΑ 9 εισαγάγει ένα νέο μοντέλο απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, αυτό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Το πρότυπο εισάγει επίσης σημαντικές αλλαγές στο μοντέλο λογιστικής αντιστάθμισης.

Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται αναδρομικά, σύμφωνα με το ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη, για ετήσιες περιόδους αναφοράς που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2018 ή μεταγενέστερα. Ωστόσο δίνεται η δυνατότητα της μη αναδρομικής εφαρμογής και η όποια

επίπτωση από την πρώτη εφαρμογή του προτύπου να καταχωριστεί κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια την 1.1.2018. Η Τράπεζα προχώρησε σε πλήρη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 την 1.1.2018, και όχι αναδρομικά, ήτοι χωρίς την αναμόρφωση των αντίστοιχων συγκριτικών στοιχείων. Κατά συνέπεια τα συγκριτικά ποσά της 31.12.2017 παρουσιάζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39.

Οι νέες λογιστικές αρχές για τα χρηματοοικονομικά μέσα περιγράφονται κατωτέρω στη σημείωση 3.3.

Η επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του προτύπου την 1η Ιανουαρίου 2018, στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας αναλύεται στη σημείωση 2.3.

ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες

Το ΔΠΧΑ 15 καθορίζει τις απαιτήσεις αναγνώρισης των εσόδων που εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες, εκτός των συμβάσεων που είναι στο πεδίο εφαρμογής των προτύπων που αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα, τις μισθώσεις και τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα προηγούμενα πρότυπα (και διερμηνείες) που σχετίζονταν με τα έσοδα.

Το πρότυπο παρέχει ένα ενιαίο μοντέλο πέντε βημάτων, που πρέπει να εφαρμόζεται σε όλες τις συμβάσεις με τους πελάτες για την αναγνώριση του εσόδου. Επίσης η οντότητα θα αναγνωρίσει ως περιουσιακό στοιχείο το επαυξητικό κόστος εξασφάλισης μιας σύμβασης με πελάτη, εφόσον εκτιμά ότι θα ανακτήσει το εν λόγω κόστος. Το ΔΠΧΑ 15 απαιτεί εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, τόσο ποσοτικές όσο και ποιοτικές, ώστε οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να έχουν τη δυνατότητα να κατανοούν τη φύση, το ποσό, τον χρόνο και την αβεβαιότητα του εσόδου και των ταμειακών ροών που απορρέουν από τις συμβάσεις με τους πελάτες.

Το ΔΠΧΑ 15 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018.

Η υιοθέτηση του προτύπου δεν είχε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Τα έσοδα από τόκους και προμήθειες που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών μέσων θα εξακολουθήσουν να είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15. Τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα οποία αποτελούν βασική πηγή εσόδου για την Τράπεζας, δεν επηρεάζονται από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15. Για τα έσοδα της Τράπεζας από συμβάσεις με πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες, δεν υπήρξε αλλαγή στη λογιστική αντιμετώπιση των υπηρεσιών που παρέχονται σε βάθος χρόνου ή των συναλλαγών που εκτελούνται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, καθώς αυτή ήταν σύμφωνη με την υφιστάμενη πολιτική της Τράπεζας.

Οι λογιστικές αρχές για την αναγνώριση των εσόδων από συμβάσεις με πελάτες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 αναλύονται στη σημείωση 3.14.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 Επενδύσεις σε ακίνητα: Μεταφορές των Επενδύσεων σε ακίνητα

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η μεταφορά ενός ακινήτου, συμπεριλαμβανομένου ενός ακινήτου υπό κατασκευή ή ανάπτυξη, εντός ή εκτός των επενδύσεων σε ακίνητα, θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο όταν συντελείται αλλαγή στην χρήση του ακινήτου. Αυτή η αλλαγή στην χρήση πραγματοποιείται όταν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί τον ορισμό της επένδυσης σε ακίνητα και θα πρέπει να τεκμηριώνεται. Οι τροποποιήσεις δεν είχαν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

Λοιπές τροποποιήσεις

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις που είναι υποχρεωτικής εφαρμογής στην τρέχουσα οικονομική χρήση 2018 δεν έχουν σχέση με τη δραστηριότητα της Εταιρίας και δεν έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις:

-ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια (τροποποίηση): Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια.

- Ετήσιες βελτιώσεις των ΔΠΧΑ κύκλος 2014–2016 (ΔΛΠ 28 Εξαιρέσεις από την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης).
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 22 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές.

2.2.2 Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Τράπεζα

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, σχετίζονται με τη δραστηριότητα της Τράπεζας, αλλά είναι υποχρεωτικά σε μεταγενέστερες περιόδους. Η Τράπεζα δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα τα κατωτέρω πρότυπα και μελετά την επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα: Χαρακτηριστικά Προπληρωμής με Αρνητική Αποζημίωση

Στις 12 Οκτωβρίου 2017, το ΣΔΛΠ εξέδωσε την τροποποίηση για να αντιμετωπίσει ανησυχίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο το ΔΠΧΑ 9 *Χρηματοοικονομικά Μέσα* ταξινομεί συγκεκριμένα προπληρωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Επιπλέον, το ΣΔΛΠ αποσαφηνίζει μια πτυχή της λογιστικής των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων μετά από μια τροποποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2019 και δεν θα έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις

Το νέο πρότυπο καθορίζει τις αρχές αναγνώρισης, επιμέτρησης, παρουσίασης και γνωστοποίησης των μισθώσεων για τον μισθωτή και για τον εκμισθωτή. Με την εφαρμογή του νέου προτύπου καταργούνται το ΔΛΠ 17 Μισθώσεις και οι διερμηνείες ΜΕΔ 15 Λειτουργικές μισθώσεις- Κίνητρα, ΜΕΔ 27 Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που συνεπάγονται τον νομικό τύπο της μίσθωσης και ΕΔΔΠΧΑ 4 Προσδιορισμός του εάν μια συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση.

Το πρότυπο υιοθετεί ένα ενιαίο μοντέλο λογιστικής αντιμετώπισης των μισθώσεων από το μισθωτή. Σύμφωνα με αυτό, ο μισθωτής σε μία μίσθωση, απαιτείται να αναγνωρίσει στην κατάσταση οικονομικής θέσης περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις με διάρκεια μεγαλύτερη των δώδεκα μηνών, εκτός αν το περιουσιακό στοιχείο είναι μικρής αξίας και απόσβεση με χρηματοοικονομικό έξοδο, κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις μισθώσεις σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το πρότυπο επίσης απαιτεί εκτεταμένες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή.

Το ΔΠΧΑ 16 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Οι συμβάσεις μίσθωσης της Τράπεζας περιλαμβάνουν συμβάσεις μίσθωσης γραφείων και καταστημάτων.

Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α 16 από την υποχρεωτική ημερομηνία εφαρμογής του, την 1η Ιανουαρίου 2019. Αναφορικά με τις επιλογές και τις εξαιρέσεις που επιτρέπονται βάσει του ΔΠΧΑ 16, η Εταιρεία θα ακολουθήσει την παρακάτω προσέγγιση:

-Θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη προσέγγιση μετάβασης, σύμφωνα με την οποία τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους δεν θα επαναδιατυπωθούν.

-Κατά την ημερομηνία μετάβασης (1.1.2019) θα επιμετρήσει το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού σε ποσό ίσο με την υποχρέωση από την μίσθωση, προσαρμοσμένο κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δουλεωμένων μισθωμάτων που αφορούν την εν λόγω μίσθωση.

-Για τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις στις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο έχει χαμηλή αξία, η Εταιρεία θα επιλέξει να αναγνωρίζει τα μισθώματα των εν λόγω μισθώσεων ως έξοδα με την σταθερή μέθοδο, σύμφωνα με τις εξαιρέσεις που προσφέρει το ΔΠΧΑ 16.

-Θα γίνει η επιλογή της εξαίρεσης που παρέχεται από το πρότυπο στους μισθωτές, να μην διαχωρίζουν τα μη μισθωτικά στοιχεία (non-lease components) από τα μισθωτικά στοιχεία (lease components) και να αντιμετωπίζει λογιστικά κάθε μισθωτικό και συνδεδεμένο μη μισθωτικό στοιχείο ως ενιαίο μισθωτικό στοιχείο.

-Θα εφαρμοστεί ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά (όπως μισθώσεις με αντίστοιχη διάρκεια, για παρόμοια πάγια και σε αντίστοιχο οικονομικό περιβάλλον).

Η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές της καταστάσεις του 2019 αν και δεν αναμένεται να είναι σημαντική λόγω της μικρής αξίας και διάρκειας των συμβάσεων μίσθωσης που έχει συνάψει.

Τροποποιήσεις στα ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων και ΔΛΠ 8 Λογιστικές Αρχές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη: Ορισμός του Σημαντικού (Material)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του σημαντικού και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του σημαντικού εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται σε ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2020, δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν θα έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19 Παροχές σε Εργαζομένους: Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός

Το ΔΛΠ 19 Παροχές σε Εργαζομένους καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο μια Τράπεζα λογιστικοποιεί ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Όταν πραγματοποιείται αλλαγή σε ένα πρόγραμμα - τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός - το ΔΛΠ 19 απαιτεί από μια Τράπεζα να επανεκτιμήσει την καθαρή υποχρέωση ή το περιουσιακό στοιχείο καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από μια Τράπεζα να χρησιμοποιεί τις επικαιροποιημένες παραδοχές από αυτή την επανεκτίμηση για τον προσδιορισμό του τρέχοντος κόστους υπηρεσίας και των καθαρών τόκων για το υπόλοιπο της περιόδου αναφοράς μετά την αλλαγή του προγράμματος. Μέχρι τώρα, το ΔΛΠ 19 δεν διευκρίνιζε τον τρόπο καθορισμού αυτών των εξόδων για την περίοδο μετά την αλλαγή του προγράμματος. Απαιτώντας τη χρήση ενημερωμένων παραδοχών, οι τροποποιήσεις αναμένεται να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται σε ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2019, και δεν θα έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό του φόρου εισοδήματος

Μπορεί να είναι ασαφές πώς εφαρμόζεται το φορολογικό δίκαιο σε μια συγκεκριμένη συναλλαγή ή μια περίπτωση ή αν η φορολογική αρχή θα δεχθεί ένα φορολογικό χειρισμό της Τράπεζας. Το ΔΛΠ 12 *Φόροι Εισοδήματος* καθορίζει τον τρόπο υπολογισμού του τρέχοντος και του αναβαλλόμενου φόρου, αλλά όχι τον τρόπο ανταπόκρισης στις επιπτώσεις μιας αβεβαιότητας. Η Διερμηνεία 23 παρέχει απαιτήσεις που προσθέτουν στις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12, καθορίζοντας τον τρόπο ανταπόκρισης στις επιπτώσεις μιας αβεβαιότητας στη λογιστική των φόρων εισοδήματος. Η Διερμηνεία εφαρμόζεται υποχρεωτικά για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2019 και δεν θα έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

Ετήσιες βελτιώσεις των ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015 – 2017

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2015-2017, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 12 Δεκεμβρίου 2017, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1η Ιανουαρίου 2019. Καμία από αυτές τις τροποποιήσεις δεν έχει επίπτωση στην Τράπεζα.

-ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναεπιμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

-ΔΠΧΑ 11 Από κοινού συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναεπιμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

-ΔΛΠ 12 Φόροι εισοδήματος

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

-ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

Λοιπές τροποποιήσεις

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις και νέα πρότυπα που είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε μεταγενέστερες περιόδους δεν έχουν σχέση με τη δραστηριότητα της Τράπεζας και δεν θα έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις:

- ΔΠΧΑ 17 “Ασφαλιστήρια συμβόλαια” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)
- ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων (τροποποίηση): Ορισμός της Επιχείρησης (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)
- ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες (τροποποίηση): Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

2.3 Επίπτωση από την από την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9

Η επίπτωση από τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9 ανέρχεται σε ζημία ευρώ 1.532.849, η οποία αναγνωρίστηκε ως προσαρμογή του υπολοίπου έναρξης του κονδυλίου Αποτελέσματα εις νέο των Ιδίων κεφαλαίων της 1ης Ιανουαρίου 2018. Η παραπάνω επίπτωση, όπως συνοψίζεται στον κατωτέρω πίνακα, οφείλεται κατά κύριο λόγο στο Δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας.

<i>Ποσά σε ευρώ</i>	31/12/2017 Σύμφωνα με το ΔΛΠ 39	Επίπτωση ΔΠΧΑ 9	1/1/2018 Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	49.182.494	(1.733.060)	47.449.434
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού	-	(357.325)	(357.325)
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.405.340	(68.558)	1.336.782
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.334.044	626.093	2.960.137
Αποτελέσματα εις νέο	539.127	(1.532.849)	(993.722)

2.3.1 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση από την επίπτωση του ΔΠΧΑ 9 ανά στάδιο την 1η Ιανουαρίου 2018 στα Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

Ποσά σε χιλ. ευρώ	Συνολική Αξία προ Απομείωσης	Σωρευμένη Πρόβλεψη Απομείωσης ΔΛΠ 39	Σωρευμένη Πρόβλεψη Αναμενόμενων Πιστωτικών Ζημιών ΔΠΧΑ 9	Επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9
Στάδιο (Stage) 1	29.106.368	-	(1.813.128)	(1.813.128)
Στάδιο (Stage) 2	1.837.864	-	(308.683)	(308.683)
Στάδιο (Stage) 3	34.382.301	(16.144.039)	(15.755.288)	388.751
Σύνολο	65.326.533	(16.144.039)	(17.877.099)	(1.733.060)

2.3.2 Στοιχεία εκτός Ισολογισμού

Η επίπτωση από το σχηματισμό προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από εκτός Ισολογισμού στοιχεία (εγγυητικές επιστολές), ανήλθε σε ζημία ποσού ευρώ 357.325.

2.3.3 Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

Η επίπτωση από την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στο Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε ευρώ	31/12/2017	Ταξινόμηση	Πρόβλεψη απομείωσης	1/1/2018
Σύμφωνα με το ΔΛΠ 39				
Δάνεια και απαιτήσεις	1.100.137	(1.100.137)		-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	305.203	(305.203)		-
Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αναπόσβεστο κόστος		1.100.137	(68.558)	1.031.579
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων		305.203	-	305.203

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης το Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων ταξινομήθηκε σύμφωνα με το επιχειρηματικό μοντέλο της Τράπεζας σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ενσωματώνει και των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Μη εισηγμένα σε αγορά ομόλογα τα οποία σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 επιμετρώνταν ως Δάνεια και απαιτήσεις στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, ταξινομήθηκαν σύμφωνα και με το ΔΠΧΑ 9, ως επιμετρούμενα στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Την ημερομηνία μετάβασης στο ΔΠΧΑ 9, 1.1.2018, για τα εν λόγω ομόλογα αναγνωρίστηκε πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ποσού ευρώ 68.558 σε βάρος των Αποτελεσμάτων εις νέον.

Συμμετοχικοί τίτλοι οι οποίοι σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 ταξινομούνταν ως Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και αποτιμώνταν στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων εξακολουθούν να επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 και ταξινομήθηκαν σε αυτή την κατηγορία.

2.3.4 Εποπτική μεταχείριση επίπτωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9

Η Τράπεζα αποφάσισε να εφαρμόσει τη σταδιακή μέθοδο (phase-in approach) σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία (Κανονισμός Ε.Ε. 2017/2395) για την άμβλυση των επιπτώσεων από την εισαγωγή του Δ.Π.Χ.Α. 9, στα εποπτικά κεφάλαια. Σύμφωνα με τον ανωτέρω Κανονισμό, η μεταβατική περίοδος είναι πέντε έτη ενώ το ποσοστό της επίπτωσης που θα προστίθεται είναι 5% για το 2018 και 15%, 30%, 50% και 75% για τα επόμενα τέσσερα έτη. Η πλήρης επίπτωση στα εποπτικά κεφάλαια λόγω της αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 αναμένεται να απεικονιστεί την 1η Ιανουαρίου 2023. Βάσει των ανωτέρω, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1) μειώθηκε περίπου κατά 57 μονάδες βάσης τον πρώτο χρόνο υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9, με τη χρήση των μεταβατικών διατάξεων (μείωση 353 μονάδες βάσης για πλήρη εφαρμογή αντίστοιχα), το οποίο αντιστοιχεί σε μείωση των εποπτικών κεφαλαίων 364 χιλ. ευρώ εφαρμόζοντας τις εποπτικές μεταβατικές διατάξεις.

Η επίπτωση στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας λόγω της αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε χιλ. ευρώ	31.12.2017 ΔΛΠ 39	1.1.2018 ΔΠΧΑ 9 Πλήρης εφαρμογή	1.1.2018 ΔΠΧΑ 9 Μεταβατικές Διατάξεις	31.12.2018 ΔΠΧΑ 9 Πλήρης εφαρμογή	31.12.2018 ΔΠΧΑ 9 Μεταβατικές Διατάξεις
Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier I)	11.854	9.617	11.490	11.155	12.875
Κεφάλαια της Κατηγορίας 1 (Tier I)	11.854	9.617	11.490	11.155	12.875
Σύνολο Εποπτικών Κεφαλαίων	11.854	9.617	11.490	11.155	12.875
Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού	63.271	63.246	63.246	63.813	63.813
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier I)	18,74%	15,21%	18,17%	17,48%	20,18%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (T1 Capital ratio)	18,74%	15,21%	18,17%	17,48%	20,18%
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio)	18,74%	15,21%	18,17%	17,48%	20,18%

2.4 Ανακατατάξεις κονδυλίων

Στα στοιχεία της συγκρίσιμης περιόδου έγιναν περιορισμένες ανακατατάξεις κονδυλίων ώστε να αυτά να καταστούν ομοειδή και συγκρίσιμα με αυτά της τρέχουσας περιόδου.

3. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

3.1 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας υπολογίζονται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η Τράπεζα λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Τράπεζας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

3.2 Ταμειακά διαθέσιμα και Ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις στην Τράπεζα Ελλάδος που δεν υπόκεινται σε περιορισμούς, απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου με αρχικές ημερομηνίες λήξης τριών ή λιγότερων μηνών.

3.3 Χρηματοοικονομικά μέσα

Λογιστική πολιτική από την 1η Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9

3.3.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

i. Αρχική αναγνώριση και παύση αναγνώρισης

Η Τράπεζα αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν καθίσταται ένας εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο μεταβιβαστεί και η μεταβίβαση πληροί τους όρους για διαγραφή.

ii. Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την αρχική αναγνώριση, επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους (που συνήθως είναι η τιμή της συναλλαγής, ήτοι η εύλογη αξία του δοθέντος ή ληφθέντος ανταλλάγματος) πλέον του κόστους συναλλαγής που αποδίδεται άμεσα στην απόκτηση ή την έκδοση τους, εκτός εάν πρόκειται για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων όπου τα κόστη συναλλαγής, έκδοσης κλπ., βαρύνουν τα αποτελέσματα.

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται σύμφωνα με το επιχειρηματικό μοντέλο της οικονομικής οντότητας σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμιακών ρών τους.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται σε μία από τις κατωτέρω τρεις κατηγορίες, το οποίο και καθορίζει την μεταγενέστερη επιμέτρηση τους:

- Στο αναπόσβεστο κόστος (Amortised cost),
- στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (fair value through OCI) και
- στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (fair value through profit or loss).

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στο αναπόσβεστο κόστος (amortised cost) όταν ισχύουν και οι δύο ακόλουθες συνθήκες:

- το περιουσιακό στοιχείο κατέχεται με σκοπό τη διακράτηση του και την είσπραξη των συμβατικών ταμιακών ρών που ενσωματώνει και
- οι συμβατικοί όροι του περιουσιακού στοιχείου οδηγούν, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, σε ταμιακές ροές που είναι αποκλειστικά και μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του κεφαλαίου (solely payments of principle and interest – SPPI).

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων όταν ισχύουν και οι δύο ακόλουθες συνθήκες:

- το περιουσιακό στοιχείο κατέχεται με σκοπό τόσο την είσπραξη των συμβατικών ταμιακών ρών που ενσωματώνει όσο και την πώληση του και
- οι συμβατικοί όροι του περιουσιακού στοιχείου οδηγούν, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, σε ταμιακές ροές που είναι αποκλειστικά και μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του κεφαλαίου.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν δεν ταξινομείται στις δύο προηγούμενες κατηγορίες. Ωστόσο, κατά την αρχική αναγνώριση μια οικονομική οντότητα μπορεί να επιλέξει αμετάκλητα για συγκεκριμένες επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους, οι οποίοι διαφορετικά θα επιμετρούνταν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, να παρουσιάζει στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία.

Δίνεται επίσης η δυνατότητα, κατά την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εάν με τον τρόπο αυτό απαλείφει ή μειώνει αισθητά μια ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση (ορισμένες φορές αναφερόμενη ως «λογιστική αναντιστοιχία») που διαφορετικά θα απέρρευε από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή από την αναγνώριση των κερδών και ζημιών επί αυτών σε διαφορετικές βάσεις.

Η οικονομική οντότητα ανακατατάσσει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όταν τροποποιεί το επιχειρηματικό μοντέλο που εφαρμόζει για τη διαχείρισή τους.

Το επιχειρηματικό μοντέλο της οικονομικής οντότητας, αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο η οικονομική οντότητα διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της για να δημιουργεί ταμειακές ροές (οι ταμειακές ροές μπορεί να απορρέουν από την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο) και καθορίζεται από τα βασικά διοικητικά στελέχη της οικονομικής οντότητας.

Η Τράπεζα προκειμένου να αξιολογήσει το επιχειρηματικό της μοντέλο και να προσδιορίσει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν είτε από την αποκλειστική είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών είτε από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είτε και από τα δύο, λαμβάνει υπόψη:

- Το λειτουργικό της μοντέλο,
- τις πολιτικές της και τους στόχους της
- τους σχετικούς κινδύνους και τον τρόπο διαχείρισής τους

Με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της Τράπεζας και τους συμβατικούς όρους του χαρτοφυλακίου των χρεωστικών τίτλων που διαθέτει:

- Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος,
- τα ομόλογα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος και
- οι συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

iii. Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Τράπεζα αναγνωρίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) που αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στην πιστωτική ποιότητα από την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Καμία αναμενόμενη πιστωτική ζημιά δεν αναγνωρίζεται για τους συμμετοχικούς τίτλους. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αποτελούν μία σταθμισμένη, βάσει πιθανοτήτων, μέση εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών που αντανάκλα τη διαχρονική αξία του χρήματος. Κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπίπτουν στην πολιτική απομείωσης, η Τράπεζα σχηματίζει πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δώδεκα μηνών, που είναι οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από γεγονότα αδυναμίας πληρωμής που είναι πιθανό να συμβούν μέσα στους επόμενους δώδεκα μήνες. Στη συνέχεια, για τα χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση, αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια τους, η οποία προκύπτει από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά κατά την αναμενόμενη διάρκεια του μέσου. Εάν κατά την αρχική του αναγνώριση το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού πληροί τον ορισμό του αγορασθέντος ή του πιστωτικά απομειωμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού (POCI), η πρόβλεψη απομείωσης βασίζεται στις μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια του στοιχείου ενεργητικού.

Οι προβλέψεις απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις από δραστηριότητες πλην χορηγήσεων επιμετρώνται πάντα στο ποσό που ισούται με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη

διάρκεια της ζωής τους. Για όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού για τα οποία υπολογίζονται προβλέψεις απομείωσης, εφαρμόζεται η γενική προσέγγιση τριών σταδίων.

Κατά συνέπεια, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση τριών σταδίων που βασίζεται στην έκταση της υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού μέσου:

Στάδιο 1 – Όταν δεν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου, αναγνωρίζεται ένα ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου χρηματοοικονομικού μέσου ή ομάδας χρηματοοικονομικών μέσων αντιπροσωπεύουν ένα μέρος των ζημιών που θα αναγνωρίζονταν καθ' όλη τη διάρκεια τους, οι οποίες προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά εντός των επόμενων 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς και είναι ίσες με τις αναμενόμενες υστερήσεις ταμειακών ροών καθ' όλη τη διάρκεια τους, λόγω πιθανών ζημιογόνων γεγονότων εντός των επόμενων 12 μηνών. Μη πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση, καθώς και αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού μετά από ουσιαδώς σημαντική τροποποίηση που έχει λογιστικοποιηθεί ως αποαναγνώριση, ταξινομούνται αρχικώς στο Στάδιο 1.

Στάδιο 2 – Όταν σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική του αναγνώριση, αλλά δε θεωρείται ότι βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης, περιλαμβάνεται στο Στάδιο 2. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου αντιπροσωπεύουν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από όλα τα πιθανά συμβάντα αθέτησης κατά την αναμενόμενη διάρκεια του.

Στάδιο 3 – Στο παρόν Στάδιο περιλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται ότι έχουν υποστεί γεγονός αθέτησης. Όπως και στο Στάδιο 2, η πρόβλεψη για τις πιστωτικές ζημιές αντικατοπτρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου.

POCI – Τα αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού είναι στοιχεία του ενεργητικού που κατά την αρχική τους αναγνώριση θεωρούνται πιστωτικά απομειωμένα. Δεν υπόκεινται σε κατάταξη ανά στάδιο και πάντοτε επιμετρούνται βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου. Συνεπώς, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που υπάρχει μεταγενέστερη μεταβολή στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου. Οποιαδήποτε θετική αλλαγή στις αναμενόμενες ταμειακές ροές αναγνωρίζεται ως αντιλογισμός της απομείωσης (κέρδος) στην κατάσταση αποτελεσμάτων ακόμη και εάν το ύψος των νέων αναμενόμενων ταμειακών ροών ξεπερνούν τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές της αρχικής αναγνώρισης. Εκτός από τα αγορασμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, μπορούν να συμπεριληφθούν και χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται σαν νέα στοιχεία του ενεργητικού μετά από μία ουσιαδώς σημαντική τροποποίηση που έχει λογιστικοποιηθεί ως από-αναγνώριση.

Επιμέτρηση Πιστωτικών Ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών απαιτεί τη χρήση μοντέλων, εκτιμήσεων και παραδοχών, την αξιολόγηση της πιστωτικής συμπεριφοράς καθώς και την ενσωμάτωση προορατικών πληροφοριών. Το ΔΠΧΑ 9, για τον σχηματισμό προβλέψεων υιοθετεί μία προσέγγιση «τριών σταδίων», που αντικατοπτρίζει τη μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση.

Κατά την αρχική αναγνώριση αναγνωρίζεται πρόβλεψη για ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο ίση με τις αναμενόμενες ζημιές 12 μηνών, οι οποίες ορίζονται ως οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που

απορρέουν από γεγονότα αθέτησης τα οποία είναι πιθανά εντός του επόμενου δωδεκαμήνου (στάδιο 1). Μεταγενέστερα, εφόσον έχει επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, θα αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια ζωής, οι οποίες ορίζονται ως οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που απορρέουν από γεγονότα αθέτησης τα οποία είναι πιθανά καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του του χρηματοοικονομικού μέσου (στάδιο 2). Τα απομειωμένα χρηματοοικονομικά μέσα θα μεταβαίνουν στο στάδιο 3.

Η Τράπεζα εκτιμά τον πιστωτικό κίνδυνο και επιμετρά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε ατομική βάση.

Επιμέτρηση πιστωτικών ζημιών για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Πιστωτική Αθέτηση

Ένας πιστούχος θεωρείται ότι είναι σε αθέτηση εάν έχει επέλθει ένα ή και τα δύο από τα κάτωθι γεγονότα:

- Είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών σε οποιαδήποτε σημαντική πιστωτική υποχρέωση έναντι της Τράπεζας
- Η Τράπεζα εκτιμά ότι ο πιστούχος δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει πλήρως την πιστωτική του υποχρέωση

Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές

Ως αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ή ΑΠΖ (Expected Credit Losses ή ECL), ορίζονται οι ζημιές που προκύπτουν από γεγονότα πιστωτικής αθέτησης σταθμισμένες βάσει των πιθανοτήτων πιστωτικής αθέτησης. Οι ΑΠΖ υπολογίζονται σύμφωνα με το παρακάτω τύπο:

$$ECL = \sum_{t=1}^T PD_t * SP_{t-1} * LGD_t * EAD_t * DF_t$$

όπου:

- ECL = Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές χρονικού ορίζοντα πιστωτικής έκθεσης
- T = Χρονικός Ορίζοντας Πιστωτικής Έκθεσης
- PD_t = Η πιθανότητα αθέτησης κατά το χρόνο t
- SP_{t-1} = Η πιθανότητα μη αθέτησης μέχρι και το προηγούμενο έτος του χρόνου t
- LGD_t = Ποσοστό ζημίας σε περίπτωση αθέτησης κατά το χρόνο t
- EAD_t = Το συνολικό ποσό της πιστωτικής έκθεσης κατά το χρόνο t
- DF_t = Συντελεστής απομείωσης (discount factor)

Ετήσια Πιθανότητα Αθέτησης

Ως ετήσια πιθανότητα αθέτησης ορίζεται η πιθανότητα πιστωτικών ζημιών που προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης τα οποία είναι πιθανά εντός δώδεκα (12) μηνών. Για τον υπολογισμό της ετήσιας πιθανότητας αθέτησης η Τράπεζα χρησιμοποιεί ιστορικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, η ετήσια πιθανότητα αθέτησης ανά κατηγορία χαρτοφυλακίου και κατηγορία πιστούχων, ισούται με το πηλίκο των πιστούχων της συγκεκριμένης κατηγορίας που αθέτησαν κατά τη διάρκεια ενός έτους ως προς το σύνολο των πελατών στην αρχή τους έτους της συγκεκριμένης κατηγορίας.

Οι πιστούχοι κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με το δανειακό χαρτοφυλάκιο που ανήκουν και συγκεκριμένα:

- Επιχειρηματικό
- Καταναλωτικό

- Στεγαστικό

Ειδικά για τους πιστούχους που ανήκουν στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, πραγματοποιείται περαιτέρω κατηγοριοποίηση βάσει της πιστοληπτικής τους αξιολόγησης (rating).

Ενσωμάτωση προορατικών πληροφοριών

Η τράπεζα εξετάζει την επίδραση δύο μακροοικονομικών παραγόντων στον υπολογισμό των ετησίων πιθανοτήτων αθέτησης:

- Αναμενόμενη Μεταβολή ΑΕΠ
- Αναμενόμενο Ποσοστό Ανεργίας

Απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι παραπάνω παράγοντες είναι η στατιστική επαλήθευση της συσχέτισης τους με το ύψος των πιθανοτήτων αθέτησης. Η Τράπεζα βασίζεται σε επίσημες εκτιμήσεις φορέων όπως η ΕΚΤ (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα), ΔΝΤ (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο), ΤτΕ (Τράπεζα της Ελλάδος), ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης).

Κατάταξη Ανοιγμάτων σε Στάδια

Στάδιο 1

Στο στάδιο 1 κατατάσσονται όλοι οι πιστούχοι κατά την αρχική αναγνώριση του πιστωτικού ανοίγματος. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, παραμένουν στο στάδιο 1 εφόσον δεν έχει αυξηθεί σημαντικά ο πιστωτικός κίνδυνος, ή υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, αλλά ο πιστωτικός κίνδυνος παραμένει χαμηλός.

Στάδιο 2

Στο στάδιο 2 κατατάσσονται όλοι οι πιστούχοι οι οποίοι κατά την ημερομηνία αναφοράς είχαν καταταγεί στο στάδιο 1 και έχουν παρουσιάσει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου αλλά δεν έχουν περιέλθει σε καθεστώς πιστωτικής αθέτησης.

Προκειμένου ένας πιστούχος που έχει καταταγεί στο στάδιο 2 να επανέλθει στο στάδιο 1, θα πρέπει να υπάρξει σημαντική μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου θεωρείται ότι έχει επέλθει σε τρεις περιπτώσεις:

- σύμφωνα με το μαχητό τεκμήριο καθυστέρησης άνω των 30 (τριάντα) ημερών
- υπάρχει σημαντική υποβάθμιση στην κλίμακα πιστοληπτικής αξιολόγησης
- υπάρχει σημαντική επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης του πιστούχου

Στάδιο 3

Στο στάδιο 3 κατατάσσονται όλοι οι πιστούχοι οι οποίοι θεωρείται ότι είναι σε αθέτηση σύμφωνα με τον ορισμό της πιστωτικής αθέτησης που προαναφέρθηκε.

Προκειμένου ένας πιστούχος που έχει καταταγεί στο στάδιο 3 να επανέλθει στο στάδιο 2 ή στο στάδιο 1, θα πρέπει να έχει επιστρέψει σε καθεστώς μη αθέτησης, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές της ΕΒΑ (European Banking Authority).

Επιμέτρηση πιστωτικών ζημιών για Εγγυητικές Επιστολές

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9:

- τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης δύναται να λάβουν διάφορες νομικές μορφές όπως εγγύηση, ορισμένα είδη πιστωτικής επιστολής, συμβόλαιο που καλύπτει τον κίνδυνο μη πληρωμής οφειλής ή ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Ο λογιστικός χειρισμός τους δεν εξαρτάται από τη νομική τους μορφή

- μολοντί ένα συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης ανταποκρίνεται στον ορισμό ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου στο ΔΠΧΑ 4, όταν ο μεταφερόμενος κίνδυνος είναι σημαντικός, ο εκδότης εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9. Ωστόσο, εάν ένας εκδότης έχει αναφέρει προηγουμένως ρητά ότι θεωρεί τα εν λόγω συμβόλαια ως ασφαλιστήρια συμβόλαια και έχει χρησιμοποιήσει τη λογιστική μεταχείριση που ισχύει για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, τότε δύναται να εφαρμόσει είτε το ΔΠΧΑ 9 είτε το ΔΠΧΑ 4

Η Τράπεζα δεν θεωρεί τις εγγυητικές επιστολές ως ασφαλιστήρια συμβόλαια και ως εκ τούτου εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9 για την αρχική αναγνώριση και τον σχηματισμό προβλέψεων.

Για τον υπολογισμό του πιστωτικού ανοίγματος χρησιμοποιείται ο συντελεστής μετατροπής των εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων σε πιστωτικά ανοίγματα (Credit Conversion Factor – CCF), σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013.

Επιμέτρηση πιστωτικών ζημιών για χρεωστικούς τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Η Τράπεζα αναγνωρίζει προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τα μη εισηγμένα Ομόλογα που έχει στο χαρτοφυλάκιο της.

Για τον υπολογισμό της πιθανότητα αθέτησης (PD) λαμβάνεται υπόψη εξωτερική αξιολόγηση (Moody's) για τα εν λόγω ομόλογα ενώ ως ποσοστό ζημίας σε περίπτωση αθέτησης (LGD) λαμβάνεται το 75% της αξίας κτήσης (ανοίγματα ελάσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας χωρίς αποδεκτή εξασφάλιση, ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 575/2013).

3.3.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

i. Αρχική αναγνώριση και παύση αναγνώρισης

Η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει μια χρηματοοικονομική υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης της όταν, και μόνον όταν, η οικονομική οντότητα καθίσταται συμβαλλόμενος του χρηματοοικονομικού μέσου.

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και, στην περίπτωση των δανείων καθαρά από τα άμεσα έξοδα της συναλλαγής.

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται από την κατάσταση οικονομικής θέσης όταν εξοφλείται.

Ουσιώδης τροποποίηση των όρων υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (διαφορά τουλάχιστον 10% σε παρούσα αξία με το αρχικό επιτόκιο) αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Η όποια διαφορά καταχωρίζεται στα αποτελέσματα.

ii. Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Τράπεζας περιλαμβάνουν τις Υποχρεώσεις προς πελάτες και τις Λοιπές υποχρεώσεις σε προμηθευτές και λοιπούς πιστωτές.

Οι υποχρεώσεις της Τράπεζας αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Η Τράπεζα δεν έχει αναλάβει υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

3.3.3 Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμφηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να γίνουν ταυτόχρονα.

Λογιστική πολιτική πριν την 1η Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 39

i. Αρχική αναγνώριση

Η Τράπεζα αναγνωρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποκτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η Τράπεζα, κατά την αρχική αναγνώριση, αποτιμά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, η αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαυξάνεται με τα έξοδα συναλλαγών και μειώνεται με τα έσοδα και τις προμήθειες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση ή τη δημιουργία τους.

ii. Ταξινόμηση και μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκε η επένδυση. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Στην κατηγορία αυτή δύναται να ενταχθούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και για τα οποία η Τράπεζα δεν αναμένει να μην ανακτήσει ουσιωδώς την επένδυσή του, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που σχετίζονται με την πιστοληπτική επιδείνωση του εκδότη. Η Τράπεζα κατατάσσει ως δάνεια και απαιτήσεις:

i. τις χορηγήσεις προς πελάτες της και

ii. ομόλογα με καθορισμένες ροές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται περιοδικά για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μια μέθοδος υπολογισμού του αναπόσβεστου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο που προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες ροές των μελλοντικών εισπράξεων ή πληρωμών ενός χρηματοοικονομικού μέσου μέχρι τη λήξη της ζωής του ή την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του.

(β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο κατατάσσεται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν κατέχεται κυρίως για εμπορικούς σκοπούς ή γιατί έτσι επιλέχθηκε να γίνει κατά την αρχική του αναγνώριση. Τα παράγωγα ταξινομούνται ως κατεχόμενα για εμπορία, εκτός εάν έχουν χαρακτηριστεί ως μέσα αντιστάθμισης.

Η Τράπεζα δεν κατέχει επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

(γ) Επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες η προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία η Τράπεζα έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα διακρατήσει ως τη λήξη τους.

Τα πραγματοποιηθέντα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης που προκύπτουν.

Η Τράπεζα δεν κατέχει επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

(δ) Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δε μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Η τράπεζα έχει κατατάξει στην κατηγορία αυτή μη εισαγμένους συμμετοχικούς τίτλους.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στη συνέχεια στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα, μέχρι τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή υποστούν απομείωση. Κατά την πώληση ή απομείωση, τα κέρδη ή οι ζημιές που έχουν σωρευτεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα και αφορούν επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε χρηματιστηριακές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές αγοράς. Για τα στοιχεία τα οποία δε διαπραγματεύονται σε χρηματιστηριακή αγορά, οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών. Στις περιπτώσεις που η εύλογη αξία δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον απομείωση.

iii. Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Τράπεζα προβαίνει στη διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού όταν:

- έχουν λήξει οι ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- μεταβιβάζει το συμβατικό δικαίωμα είσπραξης των ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και ταυτόχρονα μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά,
- δάνεια ή επενδύσεις σε αξιόγραφα καθίστανται ανεπίδεκτα εισπράξεως, οπότε και τα διαγράφει.

iv. Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Τράπεζα αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων έχει απομειωθεί.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης (εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις) είναι περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στο κόστος κτήσεως, περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στο αναπόσβεστο κόστος (δάνεια και απαιτήσεις) και διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις.

Αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα περιουσιακών στοιχείων, που ταξινομείται στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις», έχει υποστεί απομείωση, συνιστούν τα στοιχεία

και πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση της Τράπεζας και αφορούν γεγονότα ζημιογόνα, η επίδραση των οποίων στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές ροές, μπορεί αξιόπιστα να μετρηθεί και προσδιορισθεί. Οι κυριότερες από αυτές τις ενδείξεις αναφέρονται κατωτέρω στην παράγραφο «Απομείωση δανείων και απαιτήσεων».

Στον υπολογισμό απομείωσης των επενδύσεων που έχουν αναγνωριστεί ως διαθέσιμες προς πώληση, λαμβάνεται υπόψη τυχόν σημαντική και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της επένδυσης κάτω από το κόστος του. Όπου υπάρχει τέτοια ένδειξη για διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, η συσσωρευμένη ζημία – που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημίες απομείωσης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως ως έξοδο στα αποτελέσματα, μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια στα αποτελέσματα.

Στην περίπτωση μεταγενέστερης αύξησης της αξίας ενός χρεωστικού τίτλου που έχει ταξινομηθεί ως Διαθέσιμος προς πώληση, η ζημία που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί μέσω αποτελεσμάτων αναστρέφεται στα αποτελέσματα. Ζημίες απομείωσης σε συμμετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν ως έξοδο στα αποτελέσματα, δεν αντιστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων.

Απομείωση δανείων και απαιτήσεων

Η Τράπεζα εξετάζει κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, το ενδεχόμενο ένα δάνειο ή μια ομάδα δανείων να έχει υποστεί απομείωση.

Ένα δάνειο ή ομάδα δανείων έχει υποστεί απομείωση, γεγονός που οδηγεί σε αναγνώριση προβλέψεων απομείωσης, στην περίπτωση και μόνο κατά την οποία υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων (ζημιογόνα γεγονότα) που έχουν συμβεί μετά την αρχική αναγνώριση του δανείου και τα γεγονότα αυτά επηρεάζουν τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές ροές των δανείων και η επίδραση αυτών μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ορισμένες βασικές ενδείξεις απομείωσης των δανείων είναι:

- Αθέτηση των όρων της δανειακής σύμβασης
- Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη
- Όταν ο δανειστής κάνει παραχώρηση στο δανειολήπτη για οικονομικούς ή νομικούς λόγους, που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη, που ο δανειστής δεν θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση (μέτρα ρύθμισης δανείων)
- Όταν υπάρχει πιθανότητα ο δανειολήπτης να περιέλθει σε κατάσταση πτώχευσης ή άλλη οικονομική δυσχέρεια
- Ύπαρξη εγγραφών στον Τειρεσία
- Ζημιογόνα γεγονότα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ικανότητα του δανειολήπτη να αποπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του εντός του συμφωνημένου χρόνου

Οι απομειώσεις δανείων εξετάζονται σε εξατομικευμένη βάση ενώ για ορισμένες κατηγορίες εξετάζονται και υπολογίζονται σε συλλογική βάση. Για την απομείωση των δανείων με ατομική αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

Εξατομικευμένη απομείωση

- Οι οριστικές καθυστερήσεις (Δικαστικό) απομειώνονται στο ύψος της εξασφάλισης
- Ένα δάνειο χρεωλυτικό ή ανοικτός λογαριασμός απομειώνεται στην αξία της εξασφάλισης εφόσον έχει χαρακτηριστεί από την αρμόδια υπηρεσία σε κατάσταση – παύση εκτοκισμού και η συνολική του καθυστέρηση ξεπερνά τους 12 μήνες
- Τα τοκοχρεωλητικά δάνεια με καθυστέρηση 91-180 ημερών εξετάζονται ως προς την κατάσταση του πιστούχου στην κατηγορία του συνεργάσιμου ή μη και στην περίπτωση που ο πιστούχος έχει καταταγεί μη συνεργάσιμος σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας, όλα τα ανοίγματά του απομειώνονται στο ύψος της εξασφάλισης

- Εάν υπάρχει τοκοχρεωλυτικό δάνειο με καθυστέρηση άνω των 6 μηνών τότε απομειώνεται στο ύψος της εξασφάλισης
- Εφόσον ο πιστούχος έχει ένδειξη για απομείωση στο ύψος της εξασφάλισης σε ένα από τα δάνεια του τότε αυτόματα και στα υπόλοιπα ανοίγματά του διενεργείται απομείωση κατά τον ίδιο τρόπο.

Συλλογική απομείωση

Ειδική κατηγορία ρυθμίσεων:

- Για όλα τα ανοίγματα, που δεν έχουν ένδειξη ατομικής απομείωσης, υπολογίζεται το ανασφάλιστο υπόλοιπό τους. Σύμφωνα με αυτό υπολογίζεται ένα αρχικό ποσοστό ζημίας.
- Εφόσον η ανάλυση αφορά δάνεια ρυθμισμένα και ενήμερα εισάγεται πιθανότητα επαναθέτησης (δεν θεωρούνται αρχικά ως απομειωμένα), λαμβάνοντας υπόψη τον μέσο όρο της πιθανότητας αθέτησης που υπολογίζεται επί του συνόλου των ανοιγμάτων σε ρύθμιση και προκύπτει με βάση α) την πιθανότητα αθέτησης σύμφωνα με το RVRating™ της Τράπεζας Συστημικής Α.Ε. (Systemic RM) σε ατομική βάση, με ελάχιστο LossRate=15% και β) τον συνδυασμένο δείκτη ζημιών που προκύπτει με βάση το συνολικό ανασφάλιστο υπόλοιπο των ρυθμισμένων δανείων και της πιθανότητας αθέτησης σε ατομική βάση.
- Σημειώνεται ότι εφόσον κάποιο τμήμα έχει ήδη χρησιμοποιηθεί για ατομική απομείωση, δεν λαμβάνεται υπόψη στους ανωτέρω υπολογισμούς.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης μειωθεί εξ αιτίας γεγονότων που συνέβησαν μετά την αναγνώριση της απομείωσης, τα οποία οδήγησαν σε βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του δανειολήπτη, η πρόβλεψη που είχε αναγνωρισθεί σε προγενέστερο χρόνο αντλιογίζεται και η προκύπτουσα διαφορά καταχωρείται στα αποτελέσματα.

Σε περίπτωση που μια απαίτηση καταστεί μη εισπράξιμη ή διακανονισθεί, τότε δύναται να διαγραφεί έναντι του ποσού της ατομικής σχηματισμένης πρόβλεψης, εφόσον αυτό αναγνωρίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις. Αν πραγματοποιηθούν εισπράξεις σε χρόνο μεταγενέστερο της διαγραφής, καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού αποτελεσμάτων «προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών».

v. Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η Τράπεζα αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι υποχρεώσεις προς πελάτες και οι λοιπές υποχρεώσεις.

Η Τράπεζα δεν έχει χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

vi. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να γίνουν ταυτόχρονα.

3.4 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας

Εύλογη αξία είναι η τιμή που θα λαμβανόταν κατά την πώληση ενός στοιχείου ενεργητικού ή κατά τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης, σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων, στην κύρια, ή, ελλείψει αυτής, στην πλέον συμφέρουσα αγορά όπου η Τράπεζα έχει πρόσβαση, κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Η εύλογη αξία μιας υποχρέωσης αντανακλά τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων.

Η Τράπεζα επιμετρά την εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου, χρησιμοποιώντας την επίσημη χρηματιστηριακή τιμή σε μία ενεργό αγορά για το χρηματοοικονομικό αυτό μέσο, όταν αυτή είναι διαθέσιμη. Μία αγορά θεωρείται ενεργός εάν οι συναλλαγές για το στοιχείο ενεργητικού ή την υποχρέωση λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται συνεχώς πληροφορίες τιμολόγησης. Όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη επίσημη χρηματιστηριακή τιμή, σε μία ενεργό αγορά, τότε η Τράπεζα χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης που μεγιστοποιούν την χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Η επιλεγμένη τεχνική αποτίμησης περιλαμβάνει όλους τους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη για την τιμολόγηση μία συναλλαγής.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης :

Επίπεδο 1: Επίσημες χρηματιστηριακές τιμές (χωρίς προσαρμογή) σε ενεργές αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στις οποίες έχει πρόσβαση η Τράπεζα κατά την ημερομηνία επιμέτρησης.

Επίπεδο 2: Εισροές εκτός των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών που περιλαμβάνονται στο 1ο επίπεδο οι οποίες είναι παρατηρήσιμες για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση είτε άμεσα είτε έμμεσα.

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμες εισροές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρήθηκαν στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018:

Ποσά σε ευρώ	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	165.213
Σύνολο	-	-	165.213

Την 31.12.2017 η Τράπεζα κατείχε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είχαν ταξινομηθεί ως Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και περιλαμβάναν μη εισαγμένους συμμετοχικούς τίτλους οι οποίοι είχαν αποτιμηθεί στο κόστος κτήσης μείον απομείωση δεδομένου ότι η εύλογη αξία τους δεν ήταν δυνατόν να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

3.5 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων ή καταχωρούνται ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν αναμένεται να επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Τράπεζα και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους ως εξής:

- Κτίρια 50 έτη
- Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων Στη διάρκεια της μίσθωσης
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός 5-10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται, εφόσον κριθεί σκόπιμο, σε κάθε τέλος χρήσεως.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρείται ως κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα. Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή ενσωμάτων παγίων κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως με την πραγματοποίησή τους.

3.6 Μισθώσεις

Η Τράπεζα ως μισθωτής

Οι μισθώσεις παγίων όπου η Τράπεζα διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους, εκτός αν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η Τράπεζα θα αποκτήσει κυριότητα των παγίων στη λήξη της μίσθωσης οπότε αποσβένονται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας και της προηγούμενης χρήσης η Τράπεζα δεν είχε συνάψει χρηματοδοτικές μισθώσεις ούτε υπήρχαν υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι καταβολές μισθωμάτων βάσει μιας λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται σε βάρος των αποτελεσμάτων, με την ευθεία μέθοδο, σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

3.7 Αύλα περιουσιακά στοιχεία

Λογισμικό

Τα αγοραζόμενα λογισμικά προγράμματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 5 έως 16 χρόνια.

Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

3.8 Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Τα «Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς», περιλαμβάνουν ακίνητα τα οποία έχουν αποκτηθεί από την Τράπεζα μέσω της διαδικασίας πλειστηριασμού, προς πλήρη ή μερική ικανοποίηση απαιτήσεών της. Η Τράπεζα αποτιμά σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού τα ακίνητα αυτά, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης, αναθέτοντας την εκτίμηση τους σε ανεξάρτητους εκτιμητές.

3.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Με την εξαίρεση των περιουσιακών στοιχείων από πλειστηριασμούς, τα οποία ελέγχονται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση, οι λογιστικές αξίες των λοιπών μακροπρόθεσμων στοιχείων

του ενεργητικού ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη.

Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημία απομείωση του καταχωρείται στα αποτελέσματα. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας χρήσεως. Εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από τη πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία χρήσης είναι η καθαρή παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από την πρόσοδο που αναμένεται να προκύψει από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να προσδιοριστούν ξεχωριστά.

3.10 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει τρέχοντα φόρο και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στη καθαρή θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος επίσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στη καθαρή θέση αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάσει του φορολογικού αποτελέσματος σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στη Ελλάδα. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της Τράπεζας όπως αναμορφώνονται στην φορολογική της δήλωση και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους για ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις και υπολογίζεται σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη απαίτηση θα πραγματοποιηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συμψηφίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν διακανονίζονται στην ίδια φορολογική αρχή.

3.11 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα παρελθοντικών γεγονότων,
- είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης και
- το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι ουσιώδης, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό της δέσμευσης. Το

επιτόκιο προεξόφλησης θα είναι ένα προ φόρου επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις επίσης δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εφόσον η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

3.12 Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος, καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών (κρατικά προγράμματα) όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό υπολογίζονται στην προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών προς το προσωπικό που έχουν καταστεί δεδουλευμένες κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην περίοδο που προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού απασχόλησης είναι πληρωτέες όταν η Τράπεζα, είτε τερματίζει την απασχόληση εργαζομένων πριν την συνταξιοδότηση, είτε μετά από απόφαση εργαζομένων να δεχθούν προσφορά παροχών από την Τράπεζα σε αντάλλαγμα του τερματισμού της απασχόλησης τους. Η Τράπεζα αναγνωρίζει τις παροχές τερματισμού της απασχόλησης ως υποχρέωση και έξοδο κατά την προγενέστερη μεταξύ των ακόλουθων ημερομηνιών: α) όταν η οικονομική οντότητα δεν δύναται πλέον να αποσύρει την προσφορά των εν λόγω παροχών· και β) όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο του ΔΛΠ 37 και συνεπάγεται την καταβολή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται.

3.13 Ίδια Κεφάλαια – Συνεταιριστικό Κεφάλαιο

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μεριδιούχων της Συνεταιριστικής Τράπεζας, καθορίζονται από τον ν. 1667/2986 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (τελευταία τροποποίηση με ο ν. 4340/2015), καθώς και από το Καταστατικό της Τράπεζας και τις αποφάσεις των οργάνων διοίκησης.

Κάθε συνεταίρος εγγράφεται για μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα. Μπορεί ακόμη, πέρα από την υποχρεωτική, να αποκτήσει και προαιρετικές μερίδες μέχρι του ανώτατου αριθμού που ορίζεται

εκάστοτε από το Νόμο και το Καταστατικό. Η αξία των προαιρετικών είναι ίση με την αξία της υποχρεωτικής μερίδας. Ειδικά τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) μπορούν να αποκτήσουν απεριόριστο αριθμό προαιρετικών μερίδων.

Η συνεταιριστική μερίδα μεταβιβάζεται μόνο σε συνεταίρους. Η μεταβίβαση της συνεταιριστικής μερίδας σε τρίτους, επιτρέπεται μόνο κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο αρνείται τη μεταβίβαση, εφ' όσον στο πρόσωπο του τρίτου δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την είσοδο του ως συνεταίρου (άρθρο 2 Ν. 1667/86).

Κάθε συνεταίρος υποχρεούται να καταβάλει την αξία της συνεταιριστικής μερίδας από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης εγγραφής στο συνεταιρισμό. Η συνεταιριστική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλους τους συνεταίρους.

Η τιμή διάθεσης της από τον Τράπεζα καθορίζεται με παραδεκτές μεθόδους αποτίμησης της αξίας της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το νόμο και το Καταστατικό.

Στην πάσης φύσης ρευστοποίηση μερίδων αποδίδεται το ποσό της αξίας μερίδας που αναλογεί στην καθαρή περιουσία του συνεταιρισμού, όπως αυτή προκύπτει από τον ισολογισμό της τελευταίας χρήσης, λαμβανομένων υπόψη α) του ποσού κατά το οποίο οι σχηματισμένες προβλέψεις υπολείπονται των απαιτούμενων σύμφωνα με την έκθεση των ορκωτών ελεγκτών και β) των περιορισμών που προβλέπονται στο άρθρο 149 του Ν. 4261/2014.

Κάθε συνεταίρος ευθύνεται απέναντι του συνεταιρισμού και των πιστωτών αυτού αλληλέγγυα και εις ολόκληρο για ποσό ίσο προς την αξία των μερίδων του. (Συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης, άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 1667/86).

Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει το σύνολο του Συνεταιριστικού Κεφαλαίου ως Ίδια Κεφάλαια, στα πλαίσια της διερμηνείας ΔΔΠΧΠ 2: «Μερίδες μελών σε συνεταιριστικές οικονομικές οντότητες και όμοια μέσα», καθότι δεν υφίσταται σχετική άδεια εξόφλησης των συνεταιριστικών μερίδων προς τους μεριδιούχους, από την ΤτΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του Ν. 4261/5.5.2014.

Έξοδα αυξήσεως συνεταιριστικού κεφαλαίου: Άμεσα έξοδα για την έκδοση μερίδων, εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του αποτελέσματος εις νέον.

Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο: Στο λογαριασμό αυτό καταχωρείται η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μερίδων που εκδίδονται και της τιμής διαθέσεώς τους.

3.14 Κατάσταση αποτελεσμάτων

i) Έσοδα και έξοδα από τόκους

Πολιτική σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματικό είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου ή, σε μικρότερη περίοδο όπου κρίνεται κατάλληλο, στη λογιστική αξία προ απομείωσης ή στη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων αντίστοιχα. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, η Τράπεζα υπολογίζει τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου εξαιρώντας τις αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο.

Το αποσβέσιμο κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων είναι το ποσό στο οποίο επιμετρώνται κατά την αρχική αναγνώριση, αφαιρώντας αποπληρωμές κεφαλαίου, προσθέτοντας ή αφαιρώντας σωρευμένες αποσβέσεις που έχουν υπολογιστεί με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (όπως περιγράφεται παραπάνω) και για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία

ενεργητικού, αφαιρώντας τις προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η λογιστική αξία προ απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ισούται με το αποσβέσιμο κόστος του προ απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

Η Τράπεζα υπολογίζει τα έσοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου στην προ απομείωσης λογιστική αξία των μη απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (ανοίγματα σε Στάδιο 1 και 2) και αντίστοιχα στο αποσβέσιμο κόστος των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους παρουσιάζονται ξεχωριστά στη κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα στα καθαρά έσοδα από τόκους.

Πολιτική σε ισχύ πριν την 1 Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 39

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματικό είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή σε μικρότερη περίοδο όπου κρίνεται κατάλληλο, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, οι ταμειακές ροές υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη όλους τους όρους του συμβολαίου του χρηματοοικονομικού μέσου εξαιρώντας τις μελλοντικές ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγών, και όλα τα άλλα υπέρ και υπό το άρτιο ποσά.

Όπου ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού έχει απομειωθεί, ως αποτέλεσμα της σχετικής ζημιάς απομείωσης, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με βάση το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών για το σκοπό της επιμέτρησης της ζημιάς απομείωσης.

Τα έσοδα τόκων αναφέρονται σε όλα τα τοκοφόρα στοιχεία του Ισολογισμού και αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έσοδα τόκων περιλαμβάνουν τους τόκους δανείων και τα τοκομερίδια από χρεόγραφα σταθερού επιτοκίου.

ii) Έσοδα από Αμοιβές και προμήθειες

Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, από εξυπηρέτηση λογαριασμών, ασφαλιστικές εργασίες, εγγυητικών επιστολών αναγνωρίζονται στην πάροδο του χρόνου καθώς οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται στον πελάτη, στον βαθμό που θεωρείται πολύ πιθανό ότι δεν θα προκύψει σημαντικός αντιλογισμός του ποσού του εσόδου που αναγνωρίστηκε.

Οι αμοιβές που προκύπτουν από συναλλαγές όπως, εμβάσματα, τραπεζικά έξοδα και χρηματιστηριακές δραστηριότητες, αναγνωρίζονται κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή που διενεργούνται οι εν λόγω συναλλαγές.

Τα λοιπά έξοδα από αμοιβές και προμήθειες αφορούν κυρίως αμοιβές από συναλλαγές και υπηρεσίες, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδα καθώς λαμβάνονται οι σχετικές υπηρεσίες.

iii) Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους, δηλαδή μετά την έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση.

3.15 Διανομή μερισμάτων

Διανομή μερίσματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των συνεταίρων.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

4.1 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, διαμορφώνει τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων, σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας, ενώ αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την επάρκεια των Ιδίων Κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων αξιολογείται και εξελίσσεται διαρκώς, λαμβάνοντας υπόψη τη βάση ιστορικών δεδομένων της Τράπεζας, τη δυναμική των αγορών, την εναρμόνιση με εποπτικές απαιτήσεις και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Για το σκοπό αυτό η Τράπεζα έχει συστήσει Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔΤΕ 2577/2006.

4.2 Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι

Η διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων είναι συνυφασμένη με την επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας. Η Διοίκηση, έχοντας ως στόχο τη διατήρηση της σταθερότητας και της συνέχειας των δραστηριοτήτων, δίνει μεγάλη προτεραιότητα στον στόχο της εφαρμογής και συνεχούς βελτίωσης ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για την ελαχιστοποίηση ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων στα οικονομικά αποτελέσματα της Τράπεζας.

Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της, η Τράπεζα εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου του συναλλαγματικού και επιτοκιακού κινδύνου), και κίνδυνο ρευστότητας. Η στρατηγική διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν οι ανωτέρω κίνδυνοι στη χρηματοοικονομική επίδοση, στη χρηματοοικονομική θέση και στις ταμειακές ροές της Τράπεζας.

Η Τράπεζα, ετησίως, υποβάλει προς τις αρμόδιες διευθύνσεις της Τράπεζας της Ελλάδας τη Διαδικασία Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) όπου αναλύει ποσοτικά και ποιοτικά τα μέσα που χρησιμοποιεί για τη διαχείριση των επιμέρους κινδύνων και τις μελλοντικές επιπτώσεις στη φερεγγυότητα της (Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας).

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Η Τράπεζα εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, που είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμών του κατά την ημερομηνία λήξης τους.

Ο πιστωτικός κίνδυνός της Τράπεζας προκύπτει κυρίως από το δανεισμό ιδιωτών και επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των μέτρων προστασίας που παρέχονται, όπως οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, καθώς και από άλλες δραστηριότητες, όπως επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους (ομόλογα) και τις Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων.

Η Τράπεζα διαχειρίζεται τις επιμέρους εκθέσεις σε πιστωτικό κίνδυνο όπως επίσης και τις συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου.

Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

Οι πελάτες της Τράπεζας, οι οποίοι στη μεγάλη πλειοψηφία τους είναι και μέλη αυτής προέρχονται από την τοπική κοινωνία με κύριους κλάδους δραστηριότητας τους το εμπόριο, τη γεωργία-κτηνοτροφία, την ενέργεια, την μεταποίηση και τις κατασκευές.

Το Διοικητικό Συμβούλιο για την εύρυθμη λειτουργία του και την γρήγορη ανταπόκριση σε διάφορα θέματα πέρα από την Επιτροπή Ελέγχου και τις Επιτροπές Χορηγήσεων και Διαχείρισης Διαθεσίμων και όσες προβλέπονται από το εκάστοτε θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο δύναται να δημιουργεί άτυπες επιτροπές και τον ρόλο του συντονιστή αναλαμβάνει υποχρεωτικά μέλος του ΔΣ. Σε αυτές συμμετέχουν υπηρεσιακοί παράγοντες και συμβουλευτικά ο υπεύθυνος της Μονάδας Διαχείρισης

Κινδύνων. Με το πέρας του έργου τους οι επιτροπές είναι υποχρεωμένες να καταθέτουν πρακτικό στην ολομέλεια του ΔΣ υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη τους.

Επιτροπή ελέγχου

Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. και εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση. Η Επιτροπή απαρτίζεται από τρία μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη του Δ.Σ., εκ των οποίων το ένα τουλάχιστον είναι ειδικός σε χρηματοοικονομικά θέματα με επαρκείς γνώσεις και εμπειρία και σε ελεγκτικά θέματα.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι ετήσια και μπορεί να ανανεωθεί απεριόριστα. Σε κάθε μέλος παρέχεται κατά το διορισμό του, αλλά και σε συνεχή βάση, κατάλληλη ενημέρωση και εκπαίδευση. Τα μέλη της Επιτροπής δεν πρέπει να κατέχουν παράλληλες θέσεις ή ιδιότητες ή να διενεργούν συναλλαγές που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ασυμβίβαστες με την αποστολή της Επιτροπής. Η συμμετοχή στην Επιτροπή Ελέγχου δεν αποκλείει τη δυνατότητα συμμετοχής και σε άλλες επιτροπές του Δ.Σ.

Μεταξύ των άλλων η Επιτροπή Ελέγχου :

- εξετάζει την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης και οικονομικών γνωστοποιήσεων της Τράπεζας και ενημερώνει σχετικά το Διοικητικό Συμβούλιο,
- εξετάζει την ετήσια έκθεση της ΜΕΕ που αφορά την επάρκεια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο,
- εξετάζει τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο τις εκθέσεις της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένου και του προγράμματος κανονιστικής συμμόρφωσης της Τράπεζας,
- παρακολουθεί την εφαρμογή και εξετάζει την αποτελεσματικότητα του Κώδικα Δεοντολογίας για τα ανώτατα οικονομικά στελέχη της Τράπεζας,
- υποβάλλει προτάσεις προς το Δ.Σ. για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί και παρακολουθεί την εφαρμογή των μέτρων που αποφασίζονται (follow up).

Επιτροπή Χορηγήσεων

Η Επιτροπή Χορηγήσεων αποτελείται από 5 τακτικά μέλη και τρία αναπληρωματικά και αποφασίζει για τη διάρθρωση χορηγήσεων και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο για την πιστωτική επέκταση.

Η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα για τα πιστωτικά όρια κάθε μέλους, έως του ποσού που έχει εξουσιοδοτηθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, όπως και για τη χορήγηση της χρηματοδότησης με απόφασή της, λαμβάνοντας υπόψη αν οι εισηγούμενες πιστώσεις ικανοποιούν τα κριτήρια των αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και τα πιστωτικά κριτήρια που η ίδια η Τράπεζα έχει ή θα θεσπίσει, καθορίζοντας συγχρόνως και τις εξασφαλίσεις ή τα καλύμματα που θα λάβει η Τράπεζα προκειμένου να χορηγήσει τη ζητούμενη χρηματοδότηση (προσημειώσεις, ενέχυρα, επιταγές ή συναλλαγματικές πελατείας κ.λπ.). Στα πλαίσια αυτά το Δ.Σ. αποφασίζει για τη σύσταση χορηγητικών κλιμακίων, στα οποία εκχωρούνται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής. Η Τράπεζα έχει θεσπίσει τέσσερα χορηγητικά κλιμάκια ήτοι α) μέχρι 50 χιλ. β) από 50-200 χιλ., γ) από 200-400 χιλ. και δ) άνω των 400 χιλ.

Σε περίπτωση που την αίτηση για χρηματοδότηση έχει υποβάλλει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, η αίτηση αυτή εξετάζεται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το Διοικητικό Συμβούλιο. Σε περίπτωση είτε αρνητικής απόφασης που πάρθηκε κατά πλειοψηφία, είτε θετικής απόφασης που πάρθηκε κατά πλειοψηφία, η αίτηση περί χρηματοδότησεως του πελάτη μαζί με την απόφαση της Επιτροπής, διαβιβάζεται στο Διοικητικό Συμβούλιο προς λήψη οριστικής απόφασης επ' αυτής.

Αποφασίζει μετά από πρόταση του Καταστήματος και εισήγηση του Γενικού Διευθυντή, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται, την μεταφορά στις επισφαλείς απαιτήσεις των

ανεπίδεκτης είσπραξης απαιτήσεων, έως του ποσού που έχει εξουσιοδοτηθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι Βασικοί Πιστοδοτικοί Κανόνες, οι διαδικασίες εξέτασης, αξιολόγησης, έγκρισης και η ταξινόμηση των πιστούχων, η παύση εκτοκισμού και ο χαρακτηρισμός των πιστούχων ως επισφαλείς, καθώς και η τήρηση των αποφάσεων των ρυθμιστικών αρχών, καθορίζονται στον Κανονισμό Πιστοδοτήσεων, ο οποίος αναπροσαρμόζεται διαρκώς ανάλογα με τις υφιστάμενες εκάστοτε συνθήκες. Στο 2018 ο Κανονισμός Πιστοδοτήσεων αναπροσαρμόστηκε στα πλαίσια των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ9 από την 1.1.2018.

Διοικητικό όργανο καθυστέρησης

Η διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση έχει ανατεθεί με απόφαση Δ.Σ. στο τμήμα καθυστέρησης (Διοικητικό Όργανο Καθυστέρησης) και η λήψη απόφασης στην Επιτροπή Καθυστέρησης. Η διεύθυνση καθυστέρησης ακολουθεί μεταξύ άλλων και τον Κώδικα Δεοντολογίας και κατατάσσει τους δανειολήπτες σε συνεργάσιμους και μη. Στο 2018 η διαδικασία καθυστέρησης αναθεωρήθηκε κατάλληλα και εγκρίθηκε από τη Διοίκηση, στα πλαίσια της προσαρμογής με τις απαιτήσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή από 1.1.2018 του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα.

Αξιολόγηση και πιστοληπτική ικανότητα

α. Επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο

Για την κατηγοριοποίηση του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου χρησιμοποιείται το λογισμικό Risk Value της Systemic. Βάσει των χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου οι πελάτες αρχικά κατατάσσονται σε μία κλίμακα αξιολόγησης (rating) και βάσει της κλίμακας αξιολόγησης σε επίπεδο πιστωτικού κινδύνου. Χρησιμοποιούνται τέσσερις διαβαθμίσεις επιπέδου πιστωτικού κινδύνου:

- Χαμηλού Πιστωτικού Κινδύνου
- Μέσου Πιστωτικού Κινδύνου
- Υψηλότερου του Μέσου Πιστωτικού Κινδύνου
- Υψηλού Πιστωτικού Κινδύνου

Μέχρι το έτος 2012 χρησιμοποιούνταν μία κλίμακα με 16 (δέκα έξι) βαθμίδες, ενώ μετά το 2012 η κλίμακα περιλαμβάνει εννέα βαθμίδες. Προκειμένου να μπορέσουν να δημιουργηθούν χρονοσειρές οι οποίες θα περιλαμβάνουν στοιχεία πριν το 2012, χρησιμοποιείται και ο όρος του επιπέδου του πιστωτικού κινδύνου. Η αντιστοίχιση βαθμίδων της κλίμακας πιστωτικού κινδύνου και του επιπέδου του πιστωτικού κινδύνου συνοψίζεται στους πίνακες που ακολουθούν:

Επίπεδο Κινδύνου και Κλίμακα Αξιολόγησης (τρέχουσα)

Χαμηλού Κινδύνου				Μέσου Κινδύνου	Υψηλότερου του Μέσου		Υψηλού Κινδύνου	
A	B	C	D	E	F	G	H	I

Επίπεδο Κινδύνου και Κλίμακα Αξιολόγησης (μέχρι 2012)

Χαμηλού Κινδύνου						Μέσου Κινδύνου			Υψηλότερου του Μέσου			Υψηλού Κινδύνου			
aa+	aa	aa-	a+	a	a-	bbb+	bbb	bbb-	bb+	bb	bb-	b+	b	b-	ccc

Να σημειωθεί ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις και μέχρι να συντάξουν τις πρώτες οικονομικές καταστάσεις, ταξινομούνται by default σε επίπεδο υψηλού κινδύνου και σε κλίμακα αξιολόγησης Ι.

β. Λιανική Τραπεζική –Στεγαστικό και καταναλωτικό χαρτοφυλάκιο

Για το στεγαστικό και το καταναλωτικό χαρτοφυλάκιο, η πιθανότητα αθέτησης υπολογίζεται σε ετήσια βάση, λαμβάνοντας υπόψη ιστορικά στοιχεία αθέτησης, στο σύνολο του κάθε χαρτοφυλακίου.

Οι πιστούχοι (πέραν του διαχωρισμού σε στεγαστικό και καταναλωτικό χαρτοφυλάκιο), ως προς τον υπολογισμό της πιθανότητας αθέτησης, δεν διαχωρίζονται βάσει κάποιου άλλου χαρακτηριστικού (επίπεδο κινδύνου, είδος πίστωσης, επάγγελμα κλπ.). Δεδομένης της μικρής αναλογίας των συγκεκριμένων χαρτοφυλακίων στο συνολικό δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας, η συγκεκριμένη προσέγγιση θεωρείται επαρκής. Η πιθανότητα αθέτησης υπολογίζεται σε ετήσια βάση, λαμβάνοντας υπόψη ιστορικά στοιχεία αθέτησης.

Τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Για την μείωση του πιστωτικού κινδύνου και την εξασφάλιση της αποπληρωμής των χορηγούμενων δανείων, η Τράπεζα λαμβάνει καλύμματα και εξασφαλίσεις. Οι κυριότερες λαμβανόμενες εξασφαλίσεις είναι:

- Προσημειώσεις/Υποθήκες επί ακινήτων
- Ενέχυρα επί καταθέσεων
- Ενέχυρα επί επιταγών
- Εκχώρηση Η/Ε (επιχειρήσεις παραγωγής Η/Ρ)
- Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου
- Εγγυήσεις Ελληνικών και Ευρωπαϊκών Ταμείων και Οργανισμών (ΕΤΕΑΝ, ΕΤΕπ, κλπ)

Η τράπεζα αποτιμά τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα, προσαρμόζοντας ανάλογα τις ανάγκες για σχηματισμό προβλέψεων απομείωσης. Οι αξίες των εκτιμήσεων μειώνονται ανάλογα με την παλαιότητα τους (χρονοαπομείωση), ενώ παράλληλα διενεργείται και πρόσθετη απομείωση ανάλογα με το είδος των εμπράγματων εξασφαλίσεων (εμπορικό ακίνητο, αστικό ακίνητο).

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο προ εξασφαλίσεων

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στις 31.12.2018 και 31.12.2017, έχει ως εξής:

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων του ισολογισμού		
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	40.498.420	35.235.473
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	53.238.536	49.182.494
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	93.318	1.100.137
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	19.074	12.482
Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων εκτός ισολογισμού		
Εγγυητικές επιστολές	4.936.279	5.526.835
Σύνολο	98.785.626	91.057.420

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Παρακάτω παρατίθεται αναλυτική επισκόπησή της έκθεσης της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο προερχόμενο από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες.

α. Ποιότητα του χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Λογιστική πολιτική από την 1η Ιανουαρίου 2018

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες κατηγοριοποιούνται σε «δάνεια μη απομειωμένα», και σε «δάνεια απομειωμένα».

Η κατηγορία «δάνεια μη απομειωμένα» περιλαμβάνει α) τα δάνεια τα οποία έχουν κατηγοριοποιηθεί στο στάδιο 1 στο οποίο κατατάσσονται όλοι οι πιστούχοι κατά την αρχική αναγνώριση του πιστωτικού ανοίγματος. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, παραμένουν στο στάδιο 1 εφόσον δεν έχει αυξηθεί σημαντικά ο πιστωτικός κίνδυνος, ή υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, αλλά ο πιστωτικός κίνδυνος παραμένει χαμηλός και β) τα δάνεια τα οποία έχουν κατηγοριοποιηθεί στο στάδιο 2, όπου κατατάσσονται όλοι οι πιστούχοι οι οποίοι κατά την ημερομηνία αναφοράς είχαν καταταγεί στο στάδιο 1 και έχουν παρουσιάσει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου αλλά δεν έχουν περιέλθει σε καθεστώς πιστωτικής αθέτησης. Προκειμένου ένας πιστούχος που έχει καταταγεί στο στάδιο 2 να επανέλθει στο στάδιο 1, θα πρέπει να υπάρξει σημαντική μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Η κατηγορία «δάνεια απομειωμένα» περιλαμβάνει δάνεια τα οποία κατατάσσονται στο στάδιο 3 στο οποίο περιλαμβάνονται οι πιστούχοι οι οποίοι θεωρείται ότι είναι σε αθέτηση. Προκειμένου ένας πιστούχος που έχει καταταγεί στο στάδιο 3 να επανέλθει στο στάδιο 2 ή στο στάδιο 1, θα πρέπει να έχει επιστρέψει σε καθεστώς μη αθέτησης. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η επαναφορά του πιστούχου στο στάδιο 2. Η απευθείας μεταφορά από το στάδιο 3 στο στάδιο 1 αποτελεί εξαίρεση και αποφεύγεται. Ένας πιστούχος θεωρείται ότι είναι σε αθέτηση εάν έχει επέλθει ένα ή και τα δύο από τα κάτωθι γεγονότα:

- είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 (ενενήντα) ημερών σε οποιαδήποτε σημαντική πιστωτική υποχρέωση έναντι της Τράπεζας
- η Τράπεζα εκτιμά ότι ο πιστούχος δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει πλήρως την πιστωτική του υποχρέωση

Εάν ο πιστούχος πληροί το κριτήριο της καθυστέρησης, θεωρείται ότι έχει επέλθει αθέτηση σε όλα τα ανοίγματα έναντι αυτού του πιστούχου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά στοιχεία της 31.12.2018, προ απομείωσης, των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, της πρόβλεψης απομείωσης, της συνολικής αξίας μετά την απομείωση και της αξίας των εξασφαλίσεων.

Ποσά σε ευρώ	Μη απομειωμένα			Απομειωμένα	Συνολική αξία προ απομείωσης	Πρόβλεψη απομείωσης Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές			Σύνολο Προβλέψεων	Συνολική Αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3			Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3			
Λιανική Τραπεζική	4.076.849	329.697	7.219.701	11.626.247	275.804	47.495	2.381.886	2.705.185	8.921.062	7.814.020	
Στεγαστικά	3.065.503	300.091	4.384.412	7.750.005	114.611	39.792	1.082.095	1.236.498	6.513.507		
Αξία εξασφαλίσεων	2.533.125	246.370	3.271.708	6.051.203						6.051.203	
Καταναλωτικά	1.011.346	29.606	2.835.289	3.876.242	161.192	7.703	1.299.792	1.468.687	2.407.555		
Αξία εξασφαλίσεων	323.272	6.064	1.433.480	1.762.816						1.762.816	
Επιχειρηματικά	32.683.724	1.182.760	25.623.328	59.489.813	1.785.961	186.171	13.200.207	15.172.339	44.317.474	31.608.583	
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	32.683.724	1.182.760	25.623.328	59.489.813	1.785.961	186.171	13.200.207	15.172.339	44.317.474		
Αξία εξασφαλίσεων	19.447.864	466.912	11.693.808	31.608.583						31.608.583	
Λογιστική αξία 31.12.2018	36.760.574	1.512.457	32.843.029	71.116.060	2.061.764	233.667	15.582.093	17.877.524	53.238.536	39.422.603	
Συνολική αξία εξασφαλίσεων	22.304.261	719.346	16.398.996	39.422.603						39.422.603	

Στο σύνολο των προβλέψεων του ανωτέρω πίνακα, περιλαμβάνεται και ποσό ευρώ 352 χιλ., που αφορά ζημιές από την τροποποίηση των συμβατικών όρων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, για τα οποία οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται για όλη τη διάρκεια της ζωής των δανείων και για τα οποία η μεταβολή των συμβατικών ταμειακών ροών δεν είναι ουσιώδης και δεν επιφέρει διακοπή αναγνώρισης.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει με ημερομηνία 31.12.2018, την χρονοανάλυση των πιστωτικά απομειωμένων δανείων (στάδιο 3) και απαιτήσεων από πελάτες ανά κατηγορία δανείου προ απομείωσης, την πρόβλεψη απομείωσης, καθώς και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Ποσά σε ευρώ	Επιχειρηματικά	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Σύνολο
Έως 90 ημέρες	7.591.188	1.627.914	500.558	9.719.660
Από 91 έως 180 ημέρες	281.056	20.104	35.031	336.192
Από 181 ημέρες έως 360 ημέρες	861.552	71.369	7.468	940.389
Άνω των 360 ημερών	16.889.532	2.292.232	2.665.025	21.846.789
Αξία προ απομείωσης	25.623.328	4.011.619	3.208.082	32.843.029
Σωρευμένη αξία απομείωσης	13.200.207	1.082.095	1.299.792	15.582.093
Λογισπική αξία μετά την απομείωση	12.423.121	2.929.525	1.908.290	17.260.936
Αξία εξασφαλίσεων	11.693.808	3.271.708	1.433.480	16.398.996

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες προ απομείωσης ανά κατηγορία (επιχειρηματικά, στεγαστικά καταναλωτικά), και ανά στάδιο που υπολογίσθηκε κατά την περίοδο αναφοράς 1.1.2018 έως 31.12.2018.

Ποσά σε ευρώ	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Σύνολο
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	
Λογιστική αξία προ απομείωσης 1.1.2018	25.906.508	1.504.266	26.734.985	2.380.509	277.359	4.608.345	819.351	56.240	3.038.971	65.326.533
Νέα δάνεια αναγνωρισθέντα	7.692.345	1.535	206.291	1.051.041	-	36.000	371.515	3.327	11.846	9.373.899
Μεταφορά από άλλα στάδια	809.578	860.265	633.444	121.337	182.320	132.053	140.255	25.197	79.618	2.984.067
Μεταφορά σε στάδιο 1	-	(273.425)	(536.153)	-	(44.123)	(77.215)	-	(7.234)	(133.021)	(1.071.171)
Μεταφορά σε στάδιο 2	(792.177)	-	(68.088)	(105.883)	-	(76.437)	(6.501)	-	(18.696)	(1.067.782)
Μεταφορά σε στάδιο 3	(102.935)	(530.509)	-	(62.966)	(69.087)	-	(47.368)	(32.250)	-	(845.114)
Αποπληρωμή και λοιπές κινήσεις	(829.596)	(379.371)	(1.347.151)	(321.495)	(46.823)	(240.340)	(262.946)	(15.229)	(141.423)	(3.584.373)
Λογιστική αξία προ απομείωσης 31.12.2018	32.683.723	1.182.760	25.623.328	3.062.544	299.646	4.382.406	1.014.305	30.051	2.837.295	71.116.059
Πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2018	1.785.960	186.171	13.200.207	114.611	39.792	1.082.095	161.192	7.703	1.299.792	17.877.523
Λογιστική αξία 31.12.2018	30.897.764	996.589	12.423.121	2.947.933	259.854	3.300.312	853.113	22.348	1.537.503	53.238.536
Πρόβλεψη απομείωσης για στοιχεία εκτός ισολογισμού	431.592									431.592

Σύμφωνα με τους ανωτέρω πίνακες, το ποσοστό των προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, επί του συνόλου των χορηγήσεων ανέρχεται σε την 31.12.2018 σε 25,14%. Λαμβανομένων υπόψη και των προβλέψεων απομείωσης για στοιχεία εκτός ισολογισμού το ανωτέρω ποσοστό ανέρχεται σε 25,74%.

Λογιστική πολιτική πριν την 1η Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 39

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες κατηγοριοποιούνται σε «δάνεια χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα», «δάνεια σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα» και «απομειωμένα δάνεια».

Η κατηγορία «δάνεια χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα» περιλαμβάνει τα δάνεια για τα οποία δεν υπάρχουν εκπρόθεσμες καταβολές, βάσει σύμβασης, καθώς και καμία άλλη ένδειξη απομείωσης.

Η κατηγορία «δάνεια σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα» περιλαμβάνει τα δάνεια για τα οποία υπάρχουν εκπρόθεσμες καταβολές, βάσει σύμβασης, τουλάχιστον για μία ημέρα, χωρίς ωστόσο να έχει απομειωθεί η αξία τους εκτός εάν υπάρχουν συγκεκριμένες πληροφορίες που να υποδεικνύουν το αντίθετο.

Η κατηγορία «απομειωμένα δάνεια» διακρίνεται σε αυτά που έχουν απομειωθεί βάσει ατομικής αξιολόγησης και σε αυτά που έχουν απομειωθεί βάσει συλλογικής αξιολόγησης.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, προ απομείωσης, η οποία αποτελεί και τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο προ απομείωσης, καθώς και την κατηγοριοποίησή αυτών σε μη απομειωμένα (δηλ. «δάνεια χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα» και «δάνεια σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα») και απομειωμένα.

Επίσης, οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν το υπόλοιπο της πρόβλεψης απομείωσης που έχει αναγνωριστεί ανά κατηγορία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και τη μέθοδο προσδιορισμού του υπολοίπου αυτής (δηλ. «ατομική» ή συλλογική» αξιολόγηση), τη συνολική καθαρή αξία των δανείων και απαιτήσεων, μετά την απομείωση, καθώς και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για την μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Υπόλοιπα 31.12.2017	Μη απομειωμένα Δάνεια και απαιτήσεις		Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις		Συνολική αξία προ απομείωσης	Σωρευμένες προβλέψεις		Συνολική καθαρή αξία μετά τη απομείωση	Αξία ληφθεισών εξασφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Βάσει ατομικής αξιολόγησης	Βάσει συλλογικής αξιολόγησης		Βάσει ατομικής αξιολόγησης	Βάσει συλλογικής αξιολόγησης		
Επιχειρηματικά									
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	24.816.409	2.588.188	19.644.765	6.680.236	53.729.598	11.046.135	1.955.466	40.727.997	28.533.706
Ιδιώτες									
Στεγαστικά	2.136.414	521.453	3.422.844	1.283.394	7.364.105	998.567	375.680	5.989.858	5.861.327
Καταναλωτικά	771.618	96.807	2.529.921	588.482	3.986.828	1.405.990	172.263	2.408.576	1.639.722
Σύνολο ιδιωτών	2.908.032	618.260	5.952.765	1.871.876	11.350.933	2.404.557	547.943	8.398.433	7.501.049
Σύνολο δανείων	27.724.441	3.206.448	25.597.531	8.552.112	65.080.532	13.450.692	2.503.409	49.126.431	36.034.755

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την χρονοανάλυση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες σε καθυστέρηση και μη απομειωμένων, ανά κατηγορία δανείου:

Ενηλικίωση καθυστερημένων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων ανά κατηγορία (31.12.2017)	Επιχειρηματικά Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ιδιώτες		Σύνολο
		Στεγαστικά	Καταναλωτικά	
1-30 ημέρες	1.563.054	159.493	59.762	1.782.309
31-60 ημέρες	525.793	275.885	7.384	809.061
61-90 ημέρες	279.932	66.515	14.633	361.079
91-180 ημέρες	135.033	19.561	11.386	165.980
> 6 μηνών	80.508	-	3.643	84.150
>12 μηνών	3.869	-	-	3.869
Σύνολο	2.588.188	521.453	96.807	3.206.448

Αξία ληφθεισών εξασφαλίσεων	1.521.194	457.868	36.096	2.015.158
------------------------------------	------------------	----------------	---------------	------------------

Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την χρονοανάλυση των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά κατηγορία δανείου, μετά από απομείωση, καθώς και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Ενηλικίωση απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων ανά κατηγορία (31.12.2017)	Επιχειρηματικά Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ιδιώτες		Σύνολο
		Στεγαστικά	Καταναλωτικά	
Ρυθμισμένα (ενήμερα)	4.727.168	734.458	272.023	5.733.649
1-30 ημέρες	1.471.186	671.150	94.282	2.236.617
31-60 ημέρες	517.921	150.429	116.584	784.934
61-90 ημέρες	1.542.953	52.760	138.319	1.734.033
91-180 ημέρες	370.873	9.603	94.597	475.074
> 6 μηνών	1.183.312	107.232	110.347	1.400.891
>12 μηνών	16.511.589	2.980.605	2.292.251	21.784.445
Σύνολο	26.325.002	4.706.238	3.118.403	34.149.643

Αξία ληφθεισών εξασφαλίσεων	11.945.635	3.535.597	1.369.914	16.851.145
------------------------------------	-------------------	------------------	------------------	-------------------

Σύμφωνα με τους ανωτέρω πίνακες, το ποσοστό των προβλέψεων απομείωσης επί του συνόλου των χορηγήσεων ανέρχεται σε 31.12.2017 σε 24,62%.

(β) Κατανομή ανά τομέα δραστηριότητας των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Λογιστική πολιτική από την 1η Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα ανοίγματα της Τράπεζας σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες προ απομείωσης, ανά στάδιο αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, κατηγορία δανείων και τομέα δραστηριότητας και την πρόβλεψη απομείωσης ανά κατηγορία δανείων και τομέα δραστηριότητας.

31.12.2018 Ποσά σε ευρώ	Λογιστική αξία προ απομείωσης			Πρόβλεψη απομείωσης
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	
Λιανική Τραπεζική	4.076.849	329.697	7.219.701	2.705.185
Στεγαστικά Δάνεια	3.065.503	300.091	4.384.412	1.196.706
Καταναλωτικά Δάνεια	1.011.346	29.606	2.835.289	1.508.479
Επιχειρηματικά	32.683.725	1.182.760	25.623.327	15.172.339
Γεωργία-Κτηνοτροφία	6.024.690	175.317	595.988	576.107
Ορυχεία-Μεταλλεία-Μεταποίηση	1.242.150		3.281.906	1.497.643
Βιομηχανία	5.535.677	21.405	728.594	558.970
Οικοδομικές-Κατασκευαστικές	676.550	89.295	3.482.605	1.870.365
Εμπόριο	6.463.396	240.074	10.951.722	5.862.105
Τουρισμός	345.276	-	1.899.868	341.482
Μεταφορές	4.141.675	-	204.725	4.842
Ενέργεια	1.511.214	74.323	688.118	477.694
Λοιπές	6.743.097	582.345	3.789.803	3.983.132
Σύνολο	36.760.574	1.512.457	32.843.028	17.877.524

Λογιστική πολιτική πριν την 1η Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 39

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα συνολικά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, προ απομείωσης, τα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, καθώς και τις προβλέψεις απομείωσης, ανά τομέα δραστηριότητας την 31.12.2017.

31.12.2017	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις	Σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης
Λιανική Τραπεζική	11.350.933	7.824.641	2.952.500
Στεγαστικά	7.364.105	4.706.238	1.374.247
Καταναλωτικά	3.986.828	3.118.403	1.578.253
Επιχειρηματικά	53.975.600	26.571.002	13.191.540
Γεωργία -κτηνοτροφία	4.306.328	711.172	326.801
Ορυχεία-Μεταλλεία-Μεταποίηση	5.279.462	3.322.145	1.598.846
Βιομηχανία	3.727.640	1.242.925	468.369
Οικοδομικές-Κατασκευαστικές	4.274.610	3.779.306	1.938.224
Εμπόριο	18.977.882	10.277.972	5.972.856
Τουρισμός	2.240.463	1.847.318	183.367
Ενέργεια	5.365.940	218.070	-
Μεταφορές	2.332.103	626.465	232.597
Λοιπές κατηγορίες	7.471.172	4.545.629	2.470.480
Σύνολο	65.326.533	34.395.643	16.144.039

(γ) Μέτρα ρύθμισης Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Οι συμβατικοί όροι των δανείων ενδέχεται να τροποποιηθούν λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως αλλαγές στις συνθήκες αγοράς καθώς και ενδεχόμενης επιδείνωσης στην οικονομική κατάσταση του δανειολήπτη.

Στα πλαίσια των ρυθμίσεων εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στα τεχνικά πρότυπα «European Banking Authority -Implementing Technical Standards (EBA)» και την ΠΕΕ 42/30.5.2014 της ΤτΕ όπως τροποποιήθηκε με την ΠΕΕ 47/9.12.2015 και την 102/30.8.2016. Η πρακτική ρυθμίσεων που ακολουθεί η Τράπεζα αφορά τις περιπτώσεις τροποποίησης των συμβατικών όρων αποπληρωμής των δανείων λόγω οικονομικής αδυναμίας του δανειολήπτη να ανταποκριθεί με συνέπεια στις προκύπτουσες, με βάση τους σχετικούς όρους των συμβάσεων, υποχρεώσεις του. Στις περιπτώσεις αυτές η Τράπεζα προχωρά σε παροχή διευκολύνσεων μέσω ευνοϊκής τροποποίησης των όρων και των προϋποθέσεων που προβλέπονται από την αρχική δανειακή σύμβαση, τις οποίες δεν θα παρείχε αν ο δανειολήπτης δεν βρισκόταν σε οικονομική δυσχέρεια. Άλλες περιπτώσεις κατά τις οποίες παρέχονται τροποποιήσεις από την Τράπεζα και δεν οφείλονται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη, αλλά καθορίζονται από παράγοντες επιχειρηματικής φύσης, δεν αποτελούν μέτρα ρύθμισης.

Τα ρυθμισμένα δάνεια παρακολουθούνται με ιδιαίτερη προσοχή κατά το αρχικό τους στάδιο και ανάλογα με την συμπεριφορά του πιστούχου, η Τράπεζα τα κατηγοριοποιεί και προσδιορίζει την πιθανότητα αθέτησης τους κατόπιν αξιολόγησης της πιστοληπτικής τους ικανότητας. Στα πλαίσια αυτά, πέραν της πιστοληπτικής ικανότητας εξετάζεται και η πρόθεση του πελάτη να αποπληρώσει την οφειλή του (συνεργάσιμος πελάτης). Σκοπός της πρακτικής των ρυθμίσεων είναι να δοθεί η δυνατότητα στους δανειολήπτες που αποδεδειγμένα αντιμετωπίζουν προβλήματα λόγω οικονομικής δυσχέρειας, μέσω του επαναπροσδιορισμού των όρων των αρχικών τους συμβάσεων, να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, γεγονός που αποτελεί προστασία της Τράπεζας από ενδεχόμενες ζημίες.

Είδη ρύθμισης

Τα μέτρα ρύθμισης κυρίως είναι:

- Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών
- Επέκταση διάρκειας δανείου
- Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων
- Παροχή περιόδου χάριτος
- Μείωση επιτοκίου

Λογιστική πολιτική από την 1η Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9

Πιστωτικά ανοίγματα για τα οποία έχουν ληφθεί μέτρα αναδιάρθρωσης (ρυθμίσεις)

Η επιμέτρηση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας και ο σχηματισμός αντίστοιχης πρόβλεψης για τα πιστωτικά ανοίγματα που έχουν καταταγεί στο στάδιο 3 και έχουν παρθεί μέτρα αναδιάρθρωσης, πραγματοποιείται σύμφωνα με τον τύπο που ακολουθεί:

$$\text{Πρόβλεψη} = \text{Αναμενόμενη Πιστωτική Ζημία} = \sum_{t=1}^T PD_t * SP_{t-1} * \left(1 - \frac{(1-\text{Haircut})\% * \text{Αξία Ενεχέρων}}{EAD_t}\right) * EAD_t * DF_t$$

όπου:

- T = Χρονικός Ορίζοντας Πιστωτικού Ανοίγματος
- PD_t = Η πιθανότητα αθέτησης κατά το χρόνο t
- SP_{t-1} = Η πιθανότητα μη αθέτησης μέχρι και το προηγούμενο έτος του χρόνου
- EAD_t = Το συνολικό ποσό του πιστωτικού ανοίγματος κατά το χρόνο t
- DF_t = Συντελεστής απομείωσης (discount factor, effective interest rate)
- Haircut = ποσοστό απομείωσης της αξίας ενεχέρων το οποίο ενσωματώνει:

- ο τα έξοδα ρευστοποίησης των ενεχύρων
- ο την επίδραση της αναγκαστικής ρευστοποίησης των ενεχύρων
- ο την παρούσα αξία των ενεχύρων και των χρηματοροών σύμφωνα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου

Κριτήρια για την επιστροφή σε καθεστώς μη αθέτησης

Η Τράπεζα θεωρεί ότι έχουν παρθεί μέτρα επείγουσας αναδιάρθρωσης όταν έχουν γίνει παραχωρήσεις προς έναν πιστούχο που αντιμετωπίζει ή πρόκειται να αντιμετωπίσει δυσχέρειες όσον αφορά την εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων. Ανεξάρτητα με το εάν τα μέτρα αναδιάρθρωσης πάρθηκαν πριν η μετά τον προσδιορισμό της αθέτησης, για να θεωρηθεί ότι δεν εφαρμόζεται πλέον καμία ρήτρα ενεργοποίησης της αθέτησης σε πίστωση που ήταν προηγουμένως σε αθέτηση θα πρέπει να έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός έτους από το πιο πρόσφατο από τα ακόλουθα γεγονότα:

- τη χρονική στιγμή της παροχής των μέτρων αναδιάρθρωσης
- την χρονική στιγμή που το άνοιγμα ταξινομήθηκε ως άνοιγμα σε αθέτηση
- τη λήξη της περιόδου χάριτος που περιλαμβάνονταν στη συμφωνία αναδιάρθρωσης

Επιπλέον πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- κατά την διάρκεια της εν λόγω περιόδου, ο πιστούχος να έχει πραγματοποιήσει κάποια σημαντική πληρωμή. Μπορεί να θεωρηθεί ότι ο πιστούχος έχει προβεί σε σημαντική πληρωμή όταν, μέσω των τακτικών πληρωμών του, όπως προβλέπονται στη συμφωνία αναδιάρθρωσης, έχει καταβάλει συνολικό ποσό ίσο με το ποσό το οποίο προηγουμένως βρισκόταν σε καθυστέρηση (εάν υπήρχαν καθυστερημένα ποσά) ή το οποίο διεγράφη (εάν δεν υπήρχαν καθυστερημένα ποσά) δυνάμει των μέτρων αναδιάρθρωσης
- κατά την διάρκεια της εν λόγω περιόδου, οι πληρωμές πραγματοποιούνταν τακτικά και χωρίς σημαντικές αποκλίσεις από το ισχύον πρόγραμμα μετά τη συμφωνία αναδιάρθρωσης
- μετά τη συμφωνία αναδιάρθρωσης και σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα, δεν υφίστανται καθυστερημένες πιστωτικές υποχρεώσεις
- δεν υπάρχουν ενδείξεις πιθανής αδυναμίας πληρωμής
- η Τράπεζα έχει πειστεί ότι ο πιστούχος θα αποπληρώσει ολοσχερώς τις πιστωτικές του υποχρεώσεις σύμφωνα με το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης χωρίς να απαιτηθεί η ρευστοποίηση εξασφαλίσεων, ειδικά εάν προβλέπονται σημαντικά μεγαλύτερες πληρωμές ή εφάπαξ πληρωμή στη λήξη του προγράμματος

Οι παραπάνω προϋποθέσεις θα πρέπει να πληρούνται και για τυχόν νέα πιστωτικά ανοίγματα του πιστούχου.

Λογιστική πολιτική πριν την 1η Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 39

Τα ρυθμισμένα δάνεια κατηγοριοποιούνται ως απομειωμένα και μη απομειωμένα μετά από αξιολόγηση του βαθμού καθυστέρησης που παρουσιάζουν και της πιστοληπτικής τους διαβάθμισης, κατά την χρονική στιγμή της ρύθμισης και κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Αναλυτικά στοιχεία 2018 και 2017 σχετικά με τα ρυθμισμένα δάνεια

Αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τα ρυθμισμένα δάνεια και την κατηγοριοποίησή τους, παρατίθενται στους πίνακες που ακολουθούν.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης δανείου, ανά είδος δανείου.

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Λιανική Τραπεζική		
Στεγαστικά Δάνεια	1.773.395	1.706.219
Καταναλωτικά Δάνεια	921.880	886.698
Σύνολο	2.695.275	2.592.917
Επιχειρηματικά		
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	9.972.268	10.145.193
Λογιστική αξία προ πρόβλεψων απομείωσης	12.667.543	12.738.111
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(3.571.756)	(4.215.654)
Καθαρή λογιστική αξία ρυθμισμένων δανείων	9.095.786	8.522.457

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά τα ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, ανά ποιοτική διαβάθμιση την 31.12.2018:

31.12.2018	Συνολικά δάνεια και απαιτήσεις	Ρυθμισμένα δάνεια	% ρυθμίσεων επί συνόλου δανείων
Ποσά σε ευρώ			
Αξία προ απομείωσης			
Στάδιο 1	36.760.573	1.091.134	3%
Στάδιο 2	1.512.458	30.093	2%
Στάδιο 3	32.843.029	11.546.316	35%
Σύνολο	71.116.059	12.667.543	18%
Σωρευμένες προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές			
Στάδιο 1	(2.061.764)	(137.197)	7%
Στάδιο 2	(233.667)	(10.750)	5%
Στάδιο 3	(15.582.093)	(3.423.809)	22%
Σύνολο	(17.877.524)	(3.571.756)	20%
Καθαρή λογιστική αξία	53.238.536	9.095.786	
Ληφθείσες εξασφαλίσεις	39.422.603	7.654.045	

Η ανάλυση ρυθμίσεων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών με ποιοτικά στοιχεία την 31.12.2017 έχει ως εξής:

31.12.2017 Ποσά σε ευρώ	Συνολικά δάνεια και απαιτήσεις	Ρυθμισμένα δάνεια	% ρυθμίσεων επί συνόλου δανείων
Αξία προ απομείωσης			
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	27.724.441	8.135.279	29%
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	3.206.448	416.833	13%
Απομειωμένα	34.395.643	4.185.999	12%
Σύνολο	65.326.533	12.738.111	19%
Σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
Προβλέψεις βάσει ατομικής αξιολόγησης	(13.640.630)	(1.712.245)	13%
Προβλέψεις βάσει συλλογικής αξιολόγησης	(2.503.409)	(2.503.409)	100%
Σύνολο	(16.144.039)	(4.215.654)	26%

Καθαρή λογιστική αξία	49.182.494	8.522.457
------------------------------	-------------------	------------------

Ληφθείσες εξασφαλίσεις	36.034.755	7.210.013
-------------------------------	-------------------	------------------

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται αναλυτικά στοιχεία των μέτρων ρύθμισης σε σχέση με την αξία των ρυθμισμένων δανείων.

Είδη Ρύθμισης (χιλ. ευρώ)	2018	2017
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	925	820
Παροχή περιόδου χάριτος	250	287
Επέκταση διάρκειας δανείου	7.628	7.705
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	1.156	2.372
Διαγραφή μέρους του χρέους	151	55
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	1.808	965
Μείωση επιτοκίου	750	534
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(3.572)	(4.216)
Συνολική καθαρή αξία	9.096	8.522

Πιστωτικός κίνδυνος από χρεωστικούς τίτλους

Ο πιστωτικός κίνδυνος από χρεωστικούς τίτλους για την Τράπεζα είναι αμελητέος λόγω της μικρής αξίας χρεωστικών τίτλων που διακρατεί.

Λογιστική πολιτική από την 1η Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9

Η τράπεζα την 31.12.2018 κατείχε μη εισηγμένες τραπεζικές ομολογίες σταθερού επιτοκίου αξίας ευρώ 93.318 (31.12.2017: 1.100.137). Την ημερομηνία μετάβασης στο ΔΠΧΑ 9, 1.1.2018, για τα εν λόγω ομόλογα αναγνωρίστηκε ζημία ποσού ευρώ 68.558 σε βάρος των Αποτελεσμάτων εις νέον για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου (σημ. 2.3). Κατά τη διάρκεια της χρήσεως με την πώληση μέρους των ομολόγων αναστράφηκε και μέρος της πρόβλεψης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ποσού ευρώ 61.875 εις όφελος των αποτελεσμάτων χρήσεως (σημ. 11)

Λογιστική πολιτική πριν την 1η Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 39

Η τράπεζα κατείχε μη εισηγμένες τραπεζικές ομολογίες σταθερού επιτοκίου αξίας ευρώ 1.100.274 την 31.12.2017, τις οποίες έχει κατατάξει ως Δάνεια και απαιτήσεις (σημ. 16). Επισημαίνεται ότι τον

Μάρτιο 2018 ρευστοποιήθηκε ποσό ονομαστικής αξίας ευρώ 1.000.000 από το ανωτέρω σύνολο της 31.12.2017.

Πιστωτικός κίνδυνος από απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

Ο πιστωτικός κίνδυνος, μπορεί να προκύψει από αδυναμία των πιστωτικών ιδρυμάτων να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους προς την Τράπεζα όσον αφορά τις τοποθετήσεις σε τραπεζικές καταθέσεις.

Οι τραπεζικές καταθέσεις της Τράπεζας τηρούνται στις συστημικές Τράπεζες που έχουν έδρα την Ελλάδα για τις οποίες διατηρείται χαμηλή πιστοληπτική αξιολόγηση ωστόσο μετά την τελευταία ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος ο κίνδυνος κρίνεται περιορισμένος.

4.2.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο υφιστάμενος ή ενδεχόμενος κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο λόγω δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια, στις τιμές των μετοχών και εμπορευμάτων, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, καθώς και στη μεταβλητότητα αυτών.

Η τράπεζα δεν εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς.

α. Επιτοκιακός κίνδυνος

Ο επιτοκιακός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που αφορά στην πιθανή ζημία στο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας εξαιτίας δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια. Η Τράπεζα δεν εκτίθεται σημαντικά στον κίνδυνο αγοράς, καθώς η συνολική αξία των στοιχείων του χαρτοφυλακίου επενδυτικών τίτλων (τραπεζικά ομόλογα σταθερού επιτοκίου) είναι αμελητέα σε σχέση με το συνολικό ενεργητικό.

β. Μετοχικός κίνδυνος

Η τράπεζα δεν εκτίθεται σε μετοχικό κίνδυνο καθώς δεν κατέχει μετοχές, παράγωγα ή άλλα σχετικά χρηματοοικονομικά μέσα που είναι εισηγμένα σε αγορά.

γ. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Τράπεζα δεν πραγματοποιεί πράξεις ή συναλλαγές σε συνάλλαγμα, ούτε διατηρεί περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα, ως εκ τούτου δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

4.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ως κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται το ενδεχόμενο αδυναμίας της Τράπεζας να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις όταν αυτές γίνουν απαιτητές, λόγω έλλειψης της απαραίτητης ρευστότητας. Από την Τράπεζα έχει προβλεφθεί Πολιτική και Σχέδιο αντιμετώπισης κρίσης ρευστότητας και σε συστηματική βάση παρακολουθούνται οι βασικοί δείκτες ρευστότητας. Κατά την παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας, η Τράπεζα ταξινομεί τα στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού σε χρονικές περιόδους, ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη τους και εξασφαλίζεται έτσι μία εικόνα των μελλοντικών χρηματοροών. Ακολουθούν πίνακες που αναλύουν τα στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού σε χρονικές περιόδους, ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια τους, κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017 σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2614/2009 όπως ισχύει.

31.12.2018 (ποσά σε χιλ. ευρώ)	Σύνολο	Στοιχεία με άμεση λήξη (overnight)	2-7 ημέρες	8-30 ημέρες	1-3 μήνες	3-6 μήνες	6-12 μήνες	Άνω του έτους
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	5.925	5.142		783				
Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων	40.498			40.498				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	53.239		98	2.300	786	2.666	9.804	37.585
Χαρτοφυλάκιο Επενδυτικών Τίτλων	259							259
Ενσώματα Περιουσιακά στοιχεία	381							381
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	165							165
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.890							2.890
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	1.750							1.750
Σύνολο Ενεργητικού	105.107	5.142	98	43.581	786	2.666	9.804	43.030

Υποχρεώσεις								
Υποχρεώσεις προς πελάτες	90.490	10.100	1.543	16.462	17.928	1.674	132	42.651
Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα	165							165
Υποχρεώσεις παροχών στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	134							134
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	69						69	0
Λοιπές υποχρεώσεις	1.330	604						726
Σύνολο υποχρεώσεων	92.188	10.704	1.543	16.462	17.928	1.674	201	43.676

31.12.2017 (ποσά σε χιλ. ευρώ)	Σύνολο	Στοιχεία με άμεση λήξη (overnight)	2-7 ημέρες	8-30 ημέρες	1-3 μήνες	3-6 μήνες	6-12 μήνες	Άνω του έτους
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	5.187	4.505		682				
Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων	35.235			35.235				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	49.182		167	5.868	538	952	1.874	39.783
Χαρτοφυλάκιο Επενδυτικών Τίτλων	1.405				1.000			405
Ενσώματα Περιουσιακά στοιχεία	449							449
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	118							118
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.334							2.334
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	1.744							1.744
Σύνολο Ενεργητικού	95.655	4.505	167	41.785	1.538	952	1.874	44.833

Υποχρεώσεις								
Υποχρεώσεις προς πελάτες	81.139	8.203	2.114	15.633	16.227	2.533	471	35.958
Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα	165							165
Υποχρεώσεις παροχών στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	108							108
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	152						152	0
Λοιπές υποχρεώσεις	1.085							1.085
Σύνολο υποχρεώσεων	82.649	8.203	2.114	15.633	16.227	2.533	623	37.316

Οι Δείκτες ρευστότητας της Τράπεζας έχουν ως εξής:

Δείκτης	31/12/2018	31/12/2017
α. Ρευστά Διαθέσιμα (0-30 ημέρες)/Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	50,36%	48,90%
β. Απαιτήσεις μείον Υποχρεώσεις (0-30 ημέρες)/Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	8,73%	11,60%

Σημ.: Για τον υπολογισμό των δεικτών στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνεται και ποσό € 12.067 που αφορά αχρησιμοποίητα εγκεκριμένα συμβατικά όρια δανείων (2017: € 10.916)

Σύμφωνα με το άρθρο 412, παράγραφος 1, του κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την παράγραφο 2, (Ε.Ε.) 2015/61, η Τράπεζα πρέπει να κατέχει «ρευστά στοιχεία ενεργητικού, το άθροισμα των αξιών των οποίων, να είναι σε θέση να καλύπτει τις εκροές ρευστότητας μείον τις εισροές ρευστότητας υπό ακραίες συνθήκες». Ο κανονισμός (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013 εισάγει τους παρακάτω δείκτες παρακολούθησης του κινδύνου ρευστότητας:

Liquidity Coverage Ratio (LCR): Αφορά τι ποσοστό υψηλής ποιότητας ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα, ώστε να αντισταθμίσει εκτιμώμενες ταμειακές εκροές κατά τη διάρκεια ενός σεναρίου πίεσης 30 ημερών. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς 61/2015 και 575/2013, το όριο του Liquidity Coverage Ratio (LCR) για το 2017 δεν πρέπει να είναι χαμηλότερο του 80%, ενώ

από το 2018 δεν πρέπει να είναι χαμηλότερο του 100%. Για την Τράπεζα, ο (LCR) υπολογίστηκε σε ποσοστό 188,27% κατά την 31/12/2018 (31/12/2017: 196,52%).

Net Stable Funding Ratio (NSFR) (Δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης): Συνίσταται σε ποσό μακροπρόθεσμης σταθερής χρηματοδότησης που πρέπει να κατέχει η Τράπεζα (κλάσμα: στοιχεία του Παθητικού που συνιστούν σταθερή χρηματοδότηση, προς στοιχεία του Ενεργητικού που απαιτούν σταθερή χρηματοδότηση). Το ελάχιστο όριο του δείκτη ορίζεται σε ποσοστό 100% από το 2018. Για την Τράπεζα, ο (NSFR) υπολογίστηκε σε ποσοστό 148% κατά την 31/12/2018 (31/12/2017: 136%).

Για την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας η Τράπεζα παρακολουθεί τα ανοίγματα ρευστότητας που προκύπτουν από την αναντιστοιχία των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού και καταβάλλει προσπάθεια για την ισοσκέλιση τους, ώστε να μπορεί η Τράπεζα να ανταποκριθεί στις ταμειακές της ανάγκες.

Η χρηματοδότηση του Ενεργητικού της Τράπεζας προέρχεται κυρίως από τις καταθέσεις πελατείας. Πρόκειται για καταθέσεις ταμειυτηρίου, όψεως και προθεσμίας. Παρόλο που οι καταθέσεις αυτές μπορούν να αποσυρθούν χωρίς προειδοποίηση εάν ζητηθεί, η διασπορά σε αριθμό και είδος καταθετών, διασφαλίζει την απουσία σημαντικών απρόσμενων διακυμάνσεων. Η επιβολή των κεφαλαιακών ελέγχων συμβάλει στη διασφάλιση της καταθετικής βάσης και αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για αποσύρσεις μετρητών.

Επιτροπή διαχείρισης διαθεσίμων

Από την Τράπεζα έχει συσταθεί πενταμελής Επιτροπή Διαχείρισης Διαθεσίμων η οποία ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και αποτελείται από δύο μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, από τους δύο Γενικούς Εκτελεστικούς Διευθυντές και από ένα μέλος προερχόμενο από την υπηρεσία.

Η επιτροπή ασχολείται με τα εξής θέματα :

- Εξελίξεις στη ρευστότητα, στην αγορά χρήματος και στο συνάλλαγμα.
- Στις καταθέσεις Ταμειυτηρίου και στη ζήτηση δανείων.
- Κόστος οριακών διαθεσίμων.
- Συναλλαγματική θέση της Τράπεζας.
- Θέση ρευστότητας ευρώ και συναλλάγματος.
- Αριστοποίηση ενεργητικού - Παθητικού.
- Υποχρεωτικές δεσμεύσεις και τοποθετήσεις.
- Τοποθετήσεις στην χρηματαγορά και κεφαλαιαγορά.
- Κατανομή Κεφαλαίων, διαχείριση χρεογράφων.

Η Επιτροπή αποφασίζει για :

- Την επένδυση διαθεσίμων σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου.
- Την επένδυση διαθεσίμων στη διατραπεζική αγορά.
- Την επένδυση διαθεσίμων σε άλλη Τράπεζα.
- Την πώληση με δικαίωμα επαναγοράς, σε μέλη της Τράπεζας εντόκων Γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου εκ των διαθεσίμων της Τράπεζας (REPOS REVERSE και REPOS).

Επίσης η επιτροπή διαμορφώνει και παρακολουθεί τις χρεωπιστωτικές συναλλαγές με την Τράπεζα της Ελλάδος.

4.3 Κεφαλαιακή επάρκεια

Για την διασφάλιση της κεφαλαιακής επάρκειας των Τραπεζών, οι αρμόδιες εποπτικές αρχές έχουν θεσπίσει ποσοτικά κριτήρια και επιβάλλουν την διατήρηση ελάχιστων ποσών και δεικτών κεφαλαίων, ο προσδιορισμός των οποίων γίνεται βάσει σταθμισμένου κινδύνου. Για τον προσδιορισμό των εν λόγω δεικτών, λαμβάνεται υπόψη η σχέση του ύψους των ιδίων κεφαλαίων με το σταθμισμένο σύνολο των στοιχείων Ενεργητικού.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσαν τον Ιούνιο του 2013 τον Κανονισμό Ε.Ε. 575/2013 και την Οδηγία 2013/36/Ε.Ε. (CRD IV) σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, μέσω των οποίων έγινε η ενσωμάτωση και προσαρμογή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης των αλλαγών που είχαν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας III. Ο ανωτέρω Κανονισμός και Οδηγία ενσωματώθηκαν στην Ελληνική Νομοθεσία με τον Ν. 4261/2014 με έναρξη ισχύος την 1.1.2014 και εφαρμόζονται όπως έχουν διαμορφωθεί μετά τις τροποποιήσεις που έγιναν α) στην Οδηγία 2013/36/Ε.Ε. με τον Ν.4335 /2015 και Ν. 4340/2015 και β) στον Κανονισμό Ε.Ε. 575/2013 με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό 62/2015 και τον Εκτελεστικό Κανονισμό 680/2014 όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με τους Εκτελεστικούς Κανονισμούς 79/2015, 227/2015 και 1278/2015. Μέχρι την 31.12.2013 εφαρμόζονταν το εποπτικό πλαίσιο της Βασιλείας II, που ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία με τον ν. 3601/2007 και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις του.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Ε. 575/2013 και την Οδηγία 2013/36/Ε.Ε. τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα, πρέπει να πληρούν κατ' ελάχιστο συντελεστή 4,5% για τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1), 6% για το δείκτη κεφαλαίου μετοχών της κατηγορίας 1 (Tier 1) και συνολικό δείκτη κεφαλαίων 8% (CAR Ratio). Ο συνολικός δείκτης κεφαλαίου 8% σύμφωνα με το άρθρο 92 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, αφού ληφθεί υπόψη ο Δείκτης Συνολικού Κεφαλαίου ΕΔΕΑ (1,25%) και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 122 του ν. 4261/2014 περί τήρησης αποθέματος ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου ανέρχεται σε 10,5%.

Η Τράπεζα διατηρεί υψηλό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας. Ειδικότερα ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1 Capital Ratio) διαμορφώθηκε την 31.12.2018 στο 20,18% (2017: 18,74%). Στα ίδια επίπεδα διαμορφώθηκαν τόσο ο Δείκτης Κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (TIER I-capital ratio) όσο και ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (total capital ratio).

Εντός της χρήσης 2018 ολοκληρώθηκε η ΕΔΕΑ από την Εποπτική Αρχή. Οι πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις από 01.01.2019 καθορίστηκαν σε 1,67%. Ως προς την σύνθεση τους, οι εν λόγω πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις θα πρέπει να αποτελούνται από κεφάλαιο κοινών μετοχών κατηγορίας 1(CET1) κατά 56% τουλάχιστον και από ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1 (T1) κατά 75% τουλάχιστον. Πλέον των συνολικών κεφαλαιακών απαιτήσεων βάσει ΕΔΕΑ, το πιστωτικό ίδρυμα υπόκειται στις κεφαλαιακές απαιτήσεις τήρησης αποθέματος ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου ύψους 2,5% σύμφωνα με το άρθρο 122 του ν. 4261/2014 και τυχόν πρόσθετες απαιτήσεις για κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4261/2014.

5. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα. Τα πραγματικά ποσά πιθανόν να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Η Τράπεζα προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις

προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

5.1 Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών οι οποίες βασίζονται στη χρήση νέων μοντέλων στα πλαίσια της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α.9, στα οποία περιλαμβάνονται η κατάσταση των δανείων, η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών, τα κριτήρια αύξησης/μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, λαμβανομένων υπόψη και των συνθηκών του οικονομικού περιβάλλοντος.

Το ύψος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις αλλαγές των συνθηκών και της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης. Επιπλέον η εμπειρία του παρελθόντος αλλά και οι εκτιμήσεις που γίνονται ενδέχεται να μην οδηγήσουν σε συμπεράσματα ενδεικτικά του πραγματικού ύψους αθέτησης των πελατών στο μέλλον.

5.2 Αναβαλλόμενη φορολογία

Η Τράπεζα αναγνωρίζει αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη έναντι των οποίων οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές και οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές να μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Αυτό απαιτεί σημαντικές εκτιμήσεις από τη Διοίκηση αναφορικά με το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών. Πραγματοποιώντας αυτή την εκτίμηση, η Τράπεζα μελετά όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων του ιστορικού ύψους κερδοφορίας, της πρόβλεψης της Διοίκησης για μελλοντικά φορολογητέα έσοδα και της φορολογική νομοθεσία.

5.3 Κατάταξη συνεταιριστικού κεφαλαίου

Η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά ότι συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση του συνεταιριστικού κεφαλαίου στην Καθαρή Θέση, σύμφωνα με την Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 2. Η μεταβολή, στο μέλλον, αυτών ή ορισμένων εξ αυτών των προϋποθέσεων (βλέπε σημ. 3.12) μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αναταξινόμηση του συνόλου ή μέρους των Ιδίων Κεφαλαίων στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

6. Καθαρά έσοδα από τόκους

<i>Ποσά σε ευρώ</i>	<i>1/1-31/12/2018</i>	<i>1/1-31/12/2017</i>
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	3.374.807	3.008.289
Απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	567.858	506.321
Τόκοι ομολόγων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	20.877	22.931
Λοιπά	4.808	15.626
Σύνολο	3.968.350	3.553.166
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(694.401)	(833.054)
Εισφορά Ν. 128/1975	(237.287)	(222.884)
Εισφορά σε Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων	(35.388)	(29.187)
Λοιπά	(8.157)	(6.357)
Σύνολο	(975.232)	(1.091.482)
Καθαρά έσοδα από τόκους	2.993.117	2.461.684

7. Καθαρά έσοδα προμηθειών

<i>Ποσά σε ευρώ</i>	<i>1/1-31/12/2018</i>	<i>1/1-31/12/2017</i>
Έσοδα προμηθειών		
Εγγυητικών επιστολών	104.929	94.125
Εισπράξεων υπέρ τρίτων	51.661	44.929
ΑΤΜ	11	1.718
Λοιπές εργασίες χορηγήσεων	315.534	243.739
Διεκπεραίωση επιταγών	5.283	4.013
Ασφαλιστικές εργασίες	46.733	33.470
Εμβασμάτων	75.667	80.136
Προμήθειες POS	249.289	195.435
Λοιπές εργασίες	32.361	25.165
Σύνολο εσόδων προμηθειών	881.468	722.731
Έξοδα προμηθειών		
ΔΙΑΣ	(12.958)	(11.641)
ΑΤΜ	(69.966)	(60.276)
Τειρεσίας Α.Ε.	(61.538)	(41.297)
Μισθώματα και προμήθειες POS	(233.855)	(160.128)
Λοιπές εργασίες	(31.621)	(34.746)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(409.938)	(308.088)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	471.530	414.643

8. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Ποσά σε ευρώ	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Μισθοί	(804.026)	(711.364)
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	(208.278)	(181.663)
Λοιπά έξοδα και παροχές	(135.196)	(122.076)
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (σημ.22)	(10.162)	(11.107)
Σύνολο	(1.157.662)	(1.026.211)

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού κατά την 31/12/2018 ανήλθε σε 36 άτομα (2017: 34 άτομα).

9. Λοιπά λειτουργικά έξοδα

Ποσά σε ευρώ	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	(152.308)	(111.047)
Τηλεφωνικά - ταχυδρομικά	(89.928)	(79.715)
Ενοίκια κτιρίων	(80.958)	(77.217)
Ασφάλιστρα	(19.998)	(11.249)
Επισκευές και συντηρήσεις	(85.073)	(65.940)
Φωτισμός-Υδρευση-κοινόχρηστα	(26.311)	(39.437)
Φόροι-τέλη	(42.106)	(48.229)
Έξοδα κίνησης	(50.837)	(46.697)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	(3.712)	(13.850)
Συνδρομές και εισφορές	(54.084)	(39.124)
Χορηγίες	(11.012)	(11.102)
Έντυπα και γραφική ύλη	(34.082)	(35.721)
Έξοδα δημοσιεύσεων	(3.653)	(8.157)
Δικαστικά και έξοδα εξώδικων ενεργειών	(5.391)	(12.656)
Λοιπά έξοδα	(68.936)	(117.504)
Σύνολο	(728.389)	(717.644)

10. Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικό κίνδυνο

Ποσά σε ευρώ	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (σημ. 15)	(425)	(97.773)
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για δευσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο (σημ.24)	(74.267)	-
Σύνολο	(74.692)	(97.773)

11. Λοιπές ζημίες απομείωσης

Ποσά σε ευρώ	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Ζημίες απομείωσης περιουσιακών στοιχείων από πλειστηριασμούς (σημ. 20)	(8.900)	(3.600)
Αναστροφή ζημιών απομείωσης επενδύσεων	61.875	-
Σύνολο	52.975	(3.600)

12. Φόρος εισοδήματος

Ποσά σε ευρώ	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Φόρος χρήσης	(335.977)	(276.270)
Αναβαλλόμενος φόρος (σημ.19)	(119.809)	(64.036)
Σύνολο	(455.786)	(340.306)

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών προ φόρων διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον βασικό φορολογικό συντελεστή της Ελλάδας, ως εξής:

Ποσά σε ευρώ	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κέρδη προ φόρων	1.508.577	942.478
Φόρος υπολογισμένος με τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή 29% (2017:29%)	(437.487)	(273.319)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	(18.299)	(56.987)
Προβλέψεις	-	(10.000)
Σύνολο φόρων	(455.786)	(340.306)

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημίες που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές εξετάσουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου τη στιγμή κατά την οποία θα εκκαθαριστούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Οι φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που αναγνωρίζονται από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το συμψηφισμό κερδών των πέντε επομένων χρήσεων που ακολουθούν τη χρήση που αφορούν.

Η Τράπεζα έχει περαιώσει τις φορολογικές της υποχρεώσεις μέχρι και τη χρήση 2009 με βάση τις διατάξεις των Ν. 3888/2010 και Ν. 3697/2008. Οι χρήσεις 2010-2012 θεωρούνται επίσης περαιωμένες λόγω παρέλευσης πενταετίας. Ως εκ τούτου μέχρι σήμερα δεν έχουν εξετασθεί από τις φορολογικές αρχές οι φορολογικές της δηλώσεις για τις χρήσεις 2013 έως 2018 και κατά συνέπεια τα φορολογικά αποτελέσματα των χρήσεων αυτών δεν έχουν καταστεί οριστικά. Η Διοίκηση της Τράπεζας θεωρεί ότι έχει σχηματίσει επαρκείς προβλέψεις για την κάλυψη τυχόν διαφορών από τις εν λόγω ανέλεγκτες χρήσεις, το σωρευμένο ύψος των οποίων την 31.12.2018 ανέρχεται σε 165.000 (σημ. 22).

13. Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Ταμείο	2.200.961	1.669.548
Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	3.624.389	3.517.796
Σύνολο	5.925.350	5.187.344

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να τηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τρεχούμενο λογαριασμό, με σκοπό τη διευκόλυνση των διατραπεζικών συναλλαγών με αυτή και τις άλλες Τράπεζες.

Οι καταθέσεις αυτές είναι έντοκες, με επιτόκιο αυτό της αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο κατά την 31.12.2018 ήταν αρνητικό και ανερχόταν σε -0,40% (31.12.2017: -0,40%).

Για τους σκοπούς της σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα» και «Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων».

14. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Καταθέσεις όψεως	34.121.153	29.060.014
Καταθέσεις προθεσμίας	6.377.267	6.175.459
Σύνολο	40.498.420	35.235.473

Το σύνολο των καταθέσεων της Τράπεζας είναι σε ευρώ.

15. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	1/1/2018	31/12/2017
Ιδιώτες			
Στεγαστικά	7.744.596	7.364.105	7.364.105
Καταναλωτικά	3.881.651	3.986.828	3.986.828
Επιχειρηματικά			
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	59.489.812	53.975.600	53.975.600
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	71.116.059	65.326.533	65.326.533
μείον: σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης	(17.877.524)	(17.877.099)	(16.144.039)
Λογιστική Αξία	53.238.536	47.449.434	49.182.494

Η κίνηση του λογαριασμού των προβλέψεων απομείωσης δανείων έχει ως εξής:

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	1/1/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	(17.877.099)	(16.144.039)	(16.198.185)
Επίπτωση από την από την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 (σημ.2.3)	-	(1.733.060)	-
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	-	-	151.919
Καθαρή πρόβλεψη χρήσης (σημ.10)	(425)	-	(97.773)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	(17.877.524)	(17.877.099)	(16.144.039)

16. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	1/1/2018	31/12/2017
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αναπόσβεστο κόστος			
Τραπεζικά Ομόλογα	100.000	1.100.137	-
μείον: πρόβλεψη απομείωση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(6.683)	(68.558)	-
Σύνολο	93.318	1.031.579	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων			
Μη εισηγμένοι συμμετοχικοί τίτλοι	315.203	305.203	-
μείον: ζημίες αποτίμησης στην εύλογη αξία	(149.990)	-	-
Σύνολο	165.213	305.203	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση			
Μη εισηγμένοι συμμετοχικοί τίτλοι	-	-	1.286.723
μείον: απομείωση	-	-	(981.520)
Σύνολο	-	-	305.203
Δάνεια και απαιτήσεις			
Τραπεζικά Ομόλογα	-	-	1.100.137
μείον: απομείωση	-	-	-
Σύνολο	-	-	1.100.137
Σύνολο Χαρτοφυλακίου επενδυτικών τίτλων	258.530	1.336.782	1.405.340

Η κίνηση του χαρτοφυλακίου επενδυτικών τίτλων έχει ως εξής:

31/12/2017	Διαθέσιμα προς πώληση	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο στην έναρξη της χρήσεως	389.697	1.000.000	1.389.697
Πωλήσεις	-	(1.000.000)	(1.000.000)
Αγορές	15.780	1.000.000	1.015.780
Μεταβολή δεδουλευμένων τόκων	-	(137)	(137)
Υπόλοιπο στη λήξη της χρήσεως	405.477	999.863	1.405.340

31/12/2018	Στο αναπόσβεστο κόστος	Στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Σύνολο
Υπόλοιπο στην έναρξη της χρήσεως	1.031.579	305.203	1.336.782
Πωλήσεις	(938.125)	-	(938.125)
Αγορές	-	10.000	10.000
Ζημίες αποτίμησης στην εύλογη αξία	-	(149.990)	(149.990)
Μεταβολή δεδουλευμένων τόκων	(137)	-	(137)
Υπόλοιπο στη λήξη της χρήσεως	93.317	165.213	258.530

17. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Ποσά σε ευρώ	Οικόπεδα-Κτίρια	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	Σύνολο
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο 1/1/2017	97.000	934.838	376.798	1.408.636
Προσθήκες		157.763	30.078	187.841
Υπόλοιπο 31/12/2017	97.000	1.092.600	406.876	1.596.476
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις				
Υπόλοιπο 1/1/2017	(16.449)	(723.167)	(312.448)	(1.052.064)
Αποσβέσεις περιόδου	(1.399)	(68.619)	(25.710)	(95.729)
Υπόλοιπο 31/12/2017	(17.848)	(791.786)	(338.158)	(1.147.793)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	79.152	300.814	68.718	448.684
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο 1/1/2018	97.000	1.092.600	406.876	1.596.476
Προσθήκες		28.567	602	29.168
Υπόλοιπο 31/12/2018	97.000	1.121.167	407.478	1.625.645
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις				
Υπόλοιπο 1/1/2018	(17.848)	(791.786)	(338.158)	(1.147.793)
Αποσβέσεις περιόδου	(1.399)	(80.219)	(15.158)	(96.776)
Υπόλοιπο 31/12/2018	(19.248)	(872.005)	(353.317)	(1.244.569)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	77.752	249.162	54.161	381.075

Για τα ανωτέρω περιουσιακά στοιχεία δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.

Κατά την 31.12.2018 η Τράπεζα δεν είχε συμβατικές υποχρεώσεις για την αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων.

Η Τράπεζα προέβη σε έλεγχο απομείωσης των ακινήτων της κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 31 Δεκεμβρίου 2017, αναθέτοντας σε ανεξάρτητο εκτιμητή την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους. Ως ανακτήσιμη αξία των ακινήτων χρησιμοποιήθηκε η εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης η οποία εκτιμάται ότι προσεγγίζει την αξία χρήσης τους. Το κόστος πώλησης θεωρήθηκε αμελητέο (μηδενικό). Η εύλογη αξία των ακινήτων έχει βασιστεί σε στοιχεία του επιπέδου 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας. Οι εύλογες αξίες των ακινήτων βασίστηκαν σε στοιχεία της αγοράς, χρησιμοποιώντας συγκρίσιμες προσαρμοσμένες τιμές σε σχέση με τη φύση, τοποθεσία και την κατάσταση των ακινήτων καθώς και στη μισθωτική αξία μονάδας συγκρίσιμων ακινήτων ανά τετραγωνικό μέτρο.

Από τον έλεγχο απομείωσης δεν προέκυψαν ζημίες απομείωσης.

18. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Ποσά σε ευρώ	Λογισμικό
Αξία κτήσης	
Υπόλοιπο 1/1/2017	512.739
Προσθήκες	70.602
Υπόλοιπο 31/12/2017	583.341
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις	
Υπόλοιπο 1/1/2017	(427.808)
Αποσβέσεις	(37.866)
Υπόλοιπο 31/12/2017	(465.674)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2017	
117.667	
Αξία κτήσης	
Υπόλοιπο 1/1/2018	583.341
Προσθήκες	101.144
Υπόλοιπο 31/12/2018	684.484
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις	
Υπόλοιπο 1/1/2018	(465.674)
Αποσβέσεις	(53.374)
Υπόλοιπο 31/12/2018	(519.048)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	
165.437	

19. Αναβαλλόμενη φορολογία

Ποσά σε ευρώ	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	2.334.044	2.388.363
Φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημ. 12)	(119.809)	(64.036)
Φόρος στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	48.213	(5.039)
Φόρος στα ίδια κεφάλαια	627.261	14.755
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	2.889.709	2.334.044

Το μεγαλύτερο μέρος των αναβαλλόμενων απαιτήσεων (υποχρεώσεων) είναι ανακτήσιμο (πληρωτέο) μετά από 12 μήνες.

Η κίνηση στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων είναι η παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

Ποσά σε ευρώ	Δεδουλευμένοι τόκοι	Σύνολο
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	(38.894)	(38.894)
(Χρέωση)/ πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	688	688
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	(38.206)	(38.206)
(Χρέωση)/ πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(26.350)	(26.350)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	(64.556)	(64.556)

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

Ποσά σε ευρώ	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	Απομείωση δανείων και λοιπών απαιτήσεων	Υποχρεώσεις παροχών στους εργαζόμενους	Αποτίμηση επενδυτικών τίτλων	Σύνολο
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	22.007	0	2.176.705	33.130	195.416	2.427.257
(Χρέωση)/ πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	3.332	(1.231)	(70.046)	3.221		(64.723)
(Χρέωση)/ πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα				(5.039)		(5.039)
(Χρέωση)/ πίστωση στα ίδια κεφάλαια		14.755				14.755
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	25.339	13.524	2.106.659	31.312	195.416	2.372.250
(Χρέωση)/ πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	4.869	(3.071)	(98.204)	2.947		(93.459)
(Χρέωση)/ πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα				4.716	43.497	48.213
(Χρέωση)/ πίστωση στα ίδια κεφάλαια		1.168	606.212		19.882	627.261
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	30.208	11.622	2.614.666	38.975	258.795	2.954.265

Ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια αφορά κυρίως την ζημία που προέκυψε από την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 την 1.1.2018 (σημ. 2.3).

Ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την διάρκεια της χρήσης αφορά αναλογιστικές ζημίες από την επαναεπιμέτρηση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και ζημίες από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

20. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων	1.381.555	1.377.254
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	337.500	346.400
Δουλευμένα έξοδα	11.807	8.163
Λοιπές απαιτήσεις και προκαταβολές	19.074	12.482
Σύνολο	1.749.936	1.744.299

Με την έναρξη εφαρμογής του ν. 4370/2016 (ΦΕΚ 37/7.3.2016) καταργήθηκαν τα προβλεπόμενα στα άρθρα 1 έως 27 του ν. 3746/2009 σχετικά με το «Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) και ισχύουν τα προβλεπόμενα στον παραπάνω ν. 4370/2016. Στα πλαίσια αυτά το ποσό των καταθέσεων που καλύπτεται από το σύστημα εγγύησης καταθέσεων προσδιορίστηκε σε €100.000, ανά καταθέτη (άρθρο 9 ν. 4370/16). Αντιστοίχως θεσπίστηκε νέος τρόπος υπολογισμού των εισφορών στο Σκέλος Κάλυψης Καταθέσεων (ΣΚΚ), στο Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων (ΣΚΕ), τακτικές εκ των προτέρων εισφορές στο Σκέλος Εξυγίανσης (ΣΕ), ενώ παράλληλα θεσπίστηκε τέλος συμμετοχής στο ΤΕΚΕ. Τα διαθέσιμα του Σκέλους Εξυγίανσης (ΣΕ) ως ταμείο εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων, προέρχονται από τακτικές εκ των προτέρων εισφορές και έκτακτες εκ των υστέρων εισφορές σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4335/2015 και τις σχετικές τροποποιήσεις που επήλθαν με τον ν. 4370/2016. Τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν κατά τον χρόνο χορήγησης δανείων στο ΣΕ καταβάλλουν εισφορές με τις οποίες το ΣΕ αποπληρώνει τις υποχρεώσεις που έχει

από δάνεια, για σκοπούς εξυγίανσης. Οι ανωτέρω αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο του ΤΕΚΕ και τον υπολογισμό των εισφορών, επέφεραν μικρή μείωση στις καταβαλλόμενες εισφορές προς το ΤΕΚΕ στη κλειόμενη χρήση (σημείωση 6), καθώς δεν προέκυψαν έκτακτες εισφορές.

Το κονδύλι Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς περιλαμβάνει ακίνητα που έχουν περιέλθει στην κατοχή της τράπεζας από πλειστηριασμούς. Κατά την 31.12.2018 όσο και την 31.12.2017 η Τράπεζα αποτίμησε τα ακίνητα αυτά, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης, αναθέτοντας την εκτίμηση τους σε ανεξάρτητους εκτιμητές. Η εύλογη αξία των ακινήτων βασίστηκε σε στοιχεία του επιπέδου 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας. Από τον έλεγχο απομείωσης προέκυψαν για την τρέχουσα χρήση, ζημιές ύψους 8.900 (2017: 3.600) οι οποίες εμφανίζονται στο κονδύλι «Λοιπές ζημιές απομείωσης» της κατάστασης αποτελεσμάτων (σημ.11).

21. Υποχρεώσεις προς πελάτες

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Καταθέσεις όψεως	26.838.407	23.549.752
Καταθέσεις ταμειυτήριου	23.331.517	18.847.136
Καταθέσεις προθεσμίας	40.279.007	38.659.929
Επιταγές και εντολές πληρωτέες	41.410	81.790
Σύνολο	90.490.341	81.138.607

22. Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα

Προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο στην έναρξη της χρήσεως	165.000	155.000
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως (σημ.11)	-	10.000
Υπόλοιπο στη λήξη της χρήσεως	165.000	165.000

23. Υποχρεώσεις παροχών στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Υποχρεώσεις ισολογισμού		
Συνταξιοδοτικές παροχές	134.397	107.973
Χρεώσεις στα αποτελέσματα		
Συνταξιοδοτικές παροχές (σημ. 8)	10.162	11.107
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές (Λοιπά συνολικά εισοδήματα)		
Συνταξιοδοτικές παροχές	16.262	(17.375)

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε ευρώ	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	8.111	8.708
Χρηματοοικονομικό κόστος	2.051	2.399
Σύνολο	10.162	11.107

Η μεταβολή της υποχρέωσης στον ισολογισμό έχει ως εξής:

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	107.973	114.241
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	10.162	11.107
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές από αλλαγές σε οικονομικές παραδοχές	13.132	(25.902)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω εμπειρίας	3.130	8.527
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	134.397	107.973

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

Παραδοχή	2018	2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,8%	1,9%
Πληθωρισμός	2,0%	2,0%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	3,0%	3,0%

Μέση αναμενόμενη διάρκεια λήξης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού είναι 24,01 έτη.

24. Λοιπές υποχρεώσεις

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	387.684	600.313
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για δευσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	431.592	-
Υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους τέλη	56.114	55.553
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιπές εισφορές	54.478	44.597
Μερίσματα πληρωτέα	104.807	84.254
Προμηθευτές	91.404	74.496
Δουλεωμένα έξοδα	14.542	21.123
Λοιπές υποχρεώσεις	189.394	204.322
Σύνολο	1.330.015	1.084.657

25. Συνεταιριστικό κεφάλαιο και Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο

Ποσά σε ευρώ	Συνεταιριστικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο	Αριθμός Μερίδων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	8.297.139	6.731.847	224.247
Κεφαλαιοποίηση υπέρ το άρτιο	4.864.449	(4.864.449)	-
Κεφαλαιοποίηση ζημιών είς νέον	(4.864.449)	-	-
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	271.173	146.580	7.329
Μείωση συνεταιριστικού κεφαλαίου	(32.079)	(14.783)	(867)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	8.536.233	1.999.195	230.709
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	452.029	244.340	12.217
Μείωση συνεταιριστικού κεφαλαίου	(23.014)	(11.418)	(622)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	8.965.248	2.232.117	242.304

Η ονομαστική αξία της μερίδας ανέρχεται σε 37 ευρώ.

Η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά ότι συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση του συνεταιριστικού κεφαλαίου ως Ίδια Κεφάλαια, σύμφωνα με την Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 2, καθότι υφίσταται σχετική απαγόρευση από την ΤτΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του Ν. 4261/5.5.2014 για επιστροφές κεφαλαίων.

Με την από 15/6/2017 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των συνεταίρων αποφασίστηκε: α) αρχικά η αύξηση του Συνεταιριστικού κεφαλαίου κατά ποσό €4.864.449 με κεφαλαιοποίηση μέρους του υφιστάμενου Αποθεματικού υπέρ το άρτιο και με αύξηση της ονομαστικής αξίας της συνεταιριστικής μερίδας κατά €21,6924 και β) η ισόποση μείωση του Συνεταιριστικού Κεφαλαίου κατά € 4.864.449 για κάλυψη του υπολοίπου ζημιών εις νέον της 31.12.2016 ποσού € 4.864.449 με μείωση της ονομαστικής αξίας της συνεταιριστικής μερίδας κατά € 21,6924.

Η Τράπεζα θεωρεί ότι με τις ανωτέρω αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης επήλθε εξυγίανση των Ίδιων Κεφαλαίων, χωρίς επηρεασμό του συνολικού ύψους αυτών (31.12.2016 €12.260.691), της λογιστικής αξίας της συνεταιριστικής μερίδας καθώς και των σχετικών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας, κατά την 31.12.2016.

26. Αποθεματικά

Ποσά σε ευρώ	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό καταστατικού (δικαίωμα εγγραφής)	Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο	Φορολογημένα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	1.230.404	33.148	421.130	14.667	401.054	(20.634)	-	16.385	2.096.154
Διανομή προς συνεταίρους					(224.072)				(224.072)
Σχηματισμός αποθεματικών	26.922								26.922
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου			21.275						21.275
Αναλογιστικά κέρδη περιόδου						12.336			12.336
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.257.326	33.148	442.405	14.667	176.982	(8.298)	-	16.385	1.932.615
Διανομή προς συνεταίρους					(176.982)				(176.982)
Σχηματισμός αποθεματικών	51.163								51.163
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου			26.975						26.975
Αναλογιστικές ζημιές περιόδου						(11.546)			(11.546)
Απότμηση Επενδυτικών τίτλων							(106.493)		(106.493)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	1.308.489	33.148	469.380	14.667	-	(19.844)	(106.493)	16.385	1.715.732

(α) Τακτικό αποθεματικό

Το Τακτικό Αποθεματικό σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (κωδ.Ν.1667/1986) κατά την οποία ποσό τουλάχιστον ίσο με το 10% των ετησίων καθαρών (μετά φόρων) κερδών, είναι υποχρεωτικό να μεταφερθεί στο Τακτικό Αποθεματικό μέχρι το ύψος του να ανέλθει στο σύνολο του συνεταιριστικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό χρησιμοποιείται για τις εργασίες της Τράπεζας και για την κάλυψη ενδεχομένων ζημιών της και διανέμεται μόνο μετά τη διάλυση της Τράπεζας.

(β) Έκτακτα αποθεματικά

Τα έκτακτα αποθεματικά περιλαμβάνουν ποσά αποθεματικών τα οποία έχουν δημιουργηθεί με αποφάσεις Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό κατόπιν σχετικής απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης. Τα ανωτέρω έκτακτα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από φορολογηθέντα κέρδη και ως εκ τούτου δεν υπόκειται σε περαιτέρω φορολόγηση σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους.

(γ) Αποθεματικό καταστατικού (δικαίωμα εγγραφής)

Το ειδικό αποθεματικό καταστατικού σχηματίζεται από τα δικαιώματα εγγραφής των συνεταίρων και από την εισφορά των νέων εισερχομένων συνεταίρων. Το αποθεματικό αυτό μπορεί να

χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη των εργασιών της Τράπεζας ή για οποιοδήποτε σκοπό κρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο.

(δ) Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο

Παρακολουθούνται τα αποθεματικά που σχηματίζονται από καθαρά κέρδη, τα οποία με βάση ειδικές διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, δε φορολογούνται. Δηλαδή, σχηματίζονται από καθαρά κέρδη για τα οποία δεν υπολογίζεται και δεν καταβάλλεται φόρος. Τα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων είναι αποθεματικά για τα οποία θα προκύψει φόρος εάν αποφασιστεί η διανομή τους.

(ε) Φορολογημένα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων

Τα Φορολογημένα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων περιλαμβάνουν ποσά αποθεματικών τα οποία σχηματίστηκαν από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα και από πώληση χρεογράφων για τα οποία έχει εξαντληθεί η φορολογική υποχρέωση και δύνανται να διανεμηθούν στους συνεταίρους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης χωρίς να υπόκεινται σε περαιτέρω φορολόγηση.

(στ) Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)

Καταχωρούνται τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές κατά την επιμέτρηση της υποχρέωση παροχών προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

(ζ) Αποθεματικά εύλογης αξίας

Καταχωρούνται πραγματοποιημένα ή μη, κέρδη και ζημίες από τα χρηματοοικονομικά μέσα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων (σημ. 16).

27. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη της Τράπεζας περιλαμβάνουν τα βασικά μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας, τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα, και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από τα παραπάνω πρόσωπα.

Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, πραγματοποιούνται ουσιαστικά με όρους ίδιους με εκείνους που ισχύουν για παρόμοιες συναλλαγές με μη συνδεδεμένα μέρη και δεν εμπεριέχουν κίνδυνο υψηλότερο του κανονικού.

Τα υπόλοιπα και οι συναλλαγές της Τράπεζας με τα συνδεδεμένα μέρη της έχουν ως εξής:

31-Δεκ-2018	Βασικά διοικητικά στελέχη	Εταιρείες υπό τον έλεγχο των Βασικών διοικητικών στελεχών	Σύνολο
Περιουσιακά στοιχεία			
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	417.263	810.641	1.227.904
Μείον συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης	(159.844)	(132.944)	(292.788)
Σύνολο	257.419	677.697	935.116
Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις προς πελάτες	404.847	144.728	549.575
Εγγυητικές επιστολές και αδιάθετα πιστωτικά όρια	124.447	775.831	900.278
Έσοδα			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	21.907	59.735	81.641
Έσοδα προμηθειών	2.280	8.590	10.870
Σύνολο	24.187	68.325	92.512
Έξοδα			
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	2.359	149	2.508
Βραχυπρόθεσμες αμοιβές και παροχές	178.460	-	178.460
Σύνολο	180.819	149	180.968

31-Δεκ-2017	Βασικά διοικητικά στελέχη	Εταιρείες υπό τον έλεγχο των Βασικών διοικητικών στελεχών	Σύνολο
Περιουσιακά στοιχεία			
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	424.505	880.239	1.304.743
Μείον συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης	(66.480)	(172.444)	(238.924)
Σύνολο	358.025	707.795	1.065.819
Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις προς πελάτες	485.601	402.830	888.431
Εγγυητικές επιστολές και αδιάθετα πιστωτικά όρια	407.331	597.045	1.004.377
Έσοδα			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	20.229	69.047	89.277
Έσοδα προμηθειών	3.353	9.199	12.552
Σύνολο	23.582	78.246	101.828
Έξοδα			
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	2.948	506	3.454
Βραχυπρόθεσμες αμοιβές και παροχές	181.855	-	181.855
Σύνολο	184.803	506	185.309

28. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

i) Λειτουργικές μισθώσεις

Την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 η Τράπεζα έχει συνάψει διάφορες συμφωνίες λειτουργικής μίσθωσης που αφορούν την ενοικίαση των καταστημάτων (θυρίδων) της και των γραφείων Διοίκησης. Το σύνολο της μελλοντικής ελάχιστης καταβολής μισθωμάτων έχει ως εξής:

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Έως 1 έτος	84.155	80.958
Από 2-5 έτη	274.825	343.559
Περισσότερα από 5 έτη	4.800	24.845
Σύνολο	363.780	449.362

ii) Εκτός Ισολογισμού υποχρεώσεις

Η Τράπεζα, στο πλαίσιο των συνήθων επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, αναλαμβάνει δεσμεύσεις που είναι δυνατόν να επιφέρουν στο μέλλον μεταβολές στην περιουσιακή της διάρθρωση. Οι δεσμεύσεις αυτές παρακολουθούνται σε εκτός Ισολογισμού λογαριασμούς και αφορούν σε εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές.

Ποσά σε ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Εγγυητικές επιστολές	4.936.279	5.526.835
Σύνολο	4.936.279	5.526.835

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως η Τράπεζα καταχώρησε πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο από εγγυητικές επιστολές ποσού ευρώ 74.267 (σημ.10).

Οι εν λόγω ζημίες την ημερομηνία μετάβασης στο ΔΠΧΑ 9, 1.1.2018, ανήλθαν σε ευρώ 357.325 σε βάρος των αποτελεσμάτων εις νέον (σημ. 2.3).

iii) Επίδικες υποθέσεις

Δεν εκκρεμούσαν σημαντικές αγωγές κατά της Τράπεζας ούτε υπάρχουν άλλες ενδεχόμενες υποχρεώσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018, για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά την οικονομική θέση της Τράπεζας.

iv) Πληροφορίες σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4151/2013

Όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν.4151/2013, κάθε πιστωτικό ίδρυμα, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει να αποδίδει στο Ελληνικό Δημόσιο, τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων του, πλέον των αναλογούντων τόκων, που παραμένουν αδρανείς πέραν της εικοσαετίας. Η απόδοση αυτή γίνεται μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους.

Λόγω μη παρέλευσης εικοσαετίας από την έναρξη λειτουργίας της ως πιστωτικό ίδρυμα, η Τράπεζα δεν είχε προς απόδοση στο Ελληνικό Δημόσιο, ποσά αδρανών καταθέσεων και τόκων κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα.

29. Μερίσματα

Με την από 28 Ιουνίου 2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των συνεταίρων κατά τη διάρκεια της χρήσεως έγινε διανομή μερισμάτων συνολικού ποσού € 176.982 από φορολογημένα αποθεματικά.

Στη διάρκεια της προηγούμενης χρήσεως 2017, με την από 15/6/2017 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των συνεταίρων έγινε διανομή μερισμάτων συνολικού ποσού € 224.072 από αποθεματικά που σχηματίστηκαν σε προηγούμενες χρήσεις για τα οποία στα πλαίσια των διατάξεων των ν. 2579/1998 και του άρθρου 72 του ν. 4172/2013 έχει εξαντληθεί η φορολογική υποχρέωση τόσο για το Νομικό Πρόσωπο όσο και για τους συνεταίρους και μπορούσαν να διανεμηθούν χωρίς καμία περαιτέρω φορολογική επιβάρυνση. Σημειώνεται ότι της απόφασης για την ανωτέρω διανομή, προηγήθηκε η απόφαση για κάλυψη των ζημιών εις νέον της 31.12.2016, όπως σχετικά αναφέρεται στη σημείωση 24.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν θα προτείνει προς την Γενική Συνέλευση των συνεταίρων της Τράπεζας, την διανομή μερίσματος από τα κέρδη της τρέχουσας χρήσεως.

30. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Πέρα των ήδη αναφερθέντων γεγονότων δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31ης Δεκεμβρίου 2018 τα οποία θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων.

Καρδίτσα, 3 Ιουνίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΤΑΜΙΑΣ

Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΟΥΚΗΣ
ΑΔΤ ΑΙ 318877

ΘΩΜΑΣ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΔΤ Ρ 853484

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΝΔΥΛΑΣ
ΑΔΤ ΑΖ 283943

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ ΑΜ 844309
ΑΡ.ΑΔ.Α' ΤΑΞΗΣ 86778